

Budget 2022

Plan 2023–2026 för kommunkoncernen
En budget för kunskap och omsorg

Antagen av kommunfullmäktige 2021-11-16

22

VARBERGS
KOMMUN

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta:

1. fastställa skattesatsen för år 2022 till 20,33 kronor
2. fastställa finansiella mål för kommunkoncernen:
 - a. Årets resultat för kommunkoncernen ska, efter finansiella poster, som ett genomsnitt uppgå till minst 265 mnkr per år för perioden 2018–2026
 - b. Soliditeten för kommunkoncernen ska vid planperiodens slut uppgå till minst 37 procent
3. fastställa finansiella mål för kommunen:
 - a. Årets resultat för kommunen ska som ett genomsnitt uppgå till minst 200 mnkr per år för perioden 2018–2026
 - b. Årets strukturella resultat ska för varje enskilt år uppgå till minst 1 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning
 - c. Soliditeten för kommunen (exkl. pensionsåtagande i ansvarsförbindelse samt skulder avseende kommunala bolag) ska vid planperiodens slut uppgå till minst 60 procent
4. i övrigt godkänna budget 2022 och plan 2023–2026
5. bemyndiga kommunstyrelsen att besluta om användning av kommunstyrelsens ofördelade medel.
6. kommunkoncernens totala låneram för 2022 får vara högst 6 700 mnkr, inklusive lånen i Varbergs Stadshus AB.
7. omsätta och ta upp nya lån under budgetåret 2022:
 - a. kommunstyrelsen under år 2022 har rätt att nyupplåna, det vill säga öka kommunkoncernens skulder under år 2022, med totalt 900 mnkr. Delegat medges teckna dessa lån.
 - b. kommunstyrelsen har rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under 2022. Delegat medges teckna dessa lån.

Foto: Nathali Greppi

Innehållsförteckning

Inledning

- 5 Alliansens budgetkommentarer

Vision och mål

- 12 Styrmodell för Varbergs kommun
13 Vår vision
14 Mål och inriktning 2020–2023
18 God ekonomisk hushållning

Planeringsförutsättningar

- 19 Statlig styrning och samhällsekonomisk utveckling
20 Skatter och generella statsbidrag
21 Nämndernas och bolagens utblick
22 Varberg växer och utvecklas
23 Personal- och kompetensförsörjning
24 Finansiell analys

Nämndernas driftsbudget

- 32 Förutsättningar för driftsbudget 2022–2026
35 Förändring av nämndernas ramar 2021–2022
36 Prioriteringar och uppdrag

Investeringar

- 40 Sammanfattande beskrivning
42 Investeringsplan per nämnd
47 Kommentarer till nämndernas investeringsplan
56 Investeringsplan per bolag

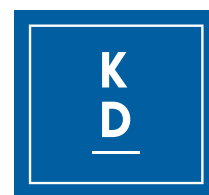
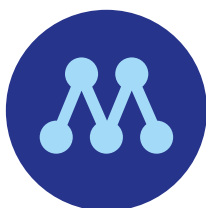
58 Exploateringar

59 Nämnderna och bolagens förutsättningar

Bilaga:

- 68 **Den röda tråden**
Nämndernas egna mål inom kommunfullmäktiges strategiska målområden

Inledning

Alliansens kommentarer till Budget 2022

När Alliansen presenterade förra årets budget var läget mycket svårbedömt och frågan var hur allvarlig lågkonjunkturen skulle bli efter pandemin. Farhågorna om en djup lågkonjunktur har dock inte besannats även om pandemin dragit ut på tiden och haft en mycket stor påverkan på hela samhället med nedstängningar och kraftiga restriktioner som följd. Det är först under hösten 2021 som restriktionerna hävts i Sverige och människor får träffas som vanligt.

I motsats till farhågorna går världsekonomin på högfart och det är många sektorer som vittnar om stor brist på olika komponenter, transporter och inte minst personal, samtidigt som långtidsarbetslösheten ligger på en hög nivå. Skatteintäkterna har blivit betydligt högre än beräknat och prognoserna har därför skrivits upp vid ett antal tillfällen.

Varbergs kommun har ett gynnsamt läge i en växande region med ett välmående och diversifierat näringsliv, bra samhällsservice och välfärd, samt utveckling i hela kommunen. Varberg är en fantastisk plats att bo på och kommunen har under året vuxit med över tusen nya medborgare.

Att växa är givetvis positivt men det ställer samtidigt krav på ökade leveranser inom såväl omsorg, skola, kultur och fritid, som cykelvägar, vägar och grönområden. Att skatteintäkterna ökat markant ger kommunen bra förutsättningar för en fortsatt god service med hög kvalitet.

Stadsutvecklingsprojektet - med dubbelspår i tunnel, flytt av industrihamnen och den nya stadsdelen Västerport - löper på bra. Dock uppstår det som förväntat i den här typen av mångåriga och omfattande projekt ett antal utmaningar. Den första detaljplanen för Västerport har överklagats och blir sannolikt ungefär ett år försenad, vilket därigenom också påverkar hamnflytten. Tunnelbygget håller tidsplanen men har drabbats av fördröjningar, som dock inte drabbar Varbergs kommun eftersom kommunens kostnad redan är reglerad i avtal med Trafikverket.

Arbetet med tågstoppet i Väröbacka har nu gått in

i en ny fas och beslut om stationsläge tas av kommunfullmäktige i december 2021. Detta är ett stort och krävande projekt som kommer att ha stor positiv inverkan på Varbergs framtida utveckling, särskilt i de nordvästra delarna av kommunen och inte minst för Väröbacka, Bua och Veddige.

Varbergs kommun fortsätter att växa och det byggs många nya bostäder runt om i hela kommunen, både av privata fastighetsägare och av Varbergs Bostads AB. Under 2021 kommer mer än 600 bostäder att färdigställas i kommunen. För Alliansen är det viktigt med utveckling i hela kommunen och därför har ett stort arbete gjorts kring att ta fram fördjupade översiktsplaner för serviceorterna och ortsutvecklingsstrategier för flera av de mindre orterna. Nu tillskjuter Alliansen extra resurser för att genomföra innehållet i dessa.

Verksamhetsområdet Holmagårde är färdigställt och försäljning av tomter pågår. Arbete pågår även med att färdigställa planprogram för ett nytt verksamhetsområde i Himle. Intresset för att etablera sig i Varberg är fortsatt stort och för att korta svarstiderna vid företagsetableringar tillskjuter Alliansen nya resurser.

Trots ett annorlunda år 2021 har följsamheten mot budget överlag varit god hos nämnderna. Flera nämnder har varit påverkade av pandemin, men socialnämnden är den nämnd som drabbats hårdast, såväl i arbetsbelastning som ekonomiskt. Vad pandemin får för långsiktiga effekter på personal och verksamheter är i dagsläget svårt att bedöma. För att vara väl förberedda inför framtiden gör Alliansen historiskt stora satsningar i budgeten genom att tillföra nämnderna 86,1 mnkr i ytterligare förstärkningar från och med 2022.

De stora satsningarna 2022 ligger utöver det tillskott nämnderna får genom full kompensation för löneutveckling, demografi och indexuppräkningskrav. Nämndernas årliga effektiviseringskrav på en procent ligger kvar som tidigare, liksom det sedan tidigare beslutade anpassningsuppdraget.

Skattesatsen kommer att ligga kvar oförändrad på 20:33 under 2022. Det betyder mycket för kommuninvånarna, framförallt för dem med låga inkomster.

Varberg visar vägen

Varberg är en ekokommun sedan mitten av 90-talet och har en uttalat hög ambition inom hållbarhetsområdet. I kommunens hållbarhetsmål konstateras att Varberg ska vara ett föredöme och en inspirationskälla i hållbarhetsarbetet. Genom de tre områdena Livskraftiga ekosystem, Hållbar resursanvändning och Välmående samhälle ska Varbergs kommun visa vägen mot ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart samhälle.

För att få en tydligare uppföljning av hållbarhetsarbetet för kommunen ett årligt återkommande hållbarhetsbokslut där nämndernas och bolagens verksamheter följs upp utifrån de antagna hållbarhetsmålen. Det första bokslutet presenterades under 2021. Genom en god analys av materialet i hållbarhetsbokslutet blir det lättare att se var kommunen behöver lägga särskilt fokus under kommande år för att flytta fram positionerna ytterligare.

Ett stort arbete kring hållbarhetsfrågorna pågår redan i kommunens olika verksamheter, men det finns fortfarande mycket som kan utvecklas. Arbetet pågår med att ta fram ett klimatväxlingsprogram, en träbyggnadsstrategi och en energi- och klimatstrategi, som alla tre syftar till att arbeta ännu tydligare med hållbarhetsfrågorna.

En annan viktig del i hållbarhetsarbetet är arbetet för att bevara Varberg som en trygg och säker plats att bo och leva på. En viktig del i detta är det förebyggande arbetet som pågår i samarbete mellan flera av kommunens förvaltningar, samt regionen och polisen i syfte att förhindra utanförskap och motverka droger.

Kommunen som arbetsgivare

Både 2020 och 2021 har varit mycket speciella år för medarbetarna i de kommunala verksamheterna på grund av pandemin. På kort tid tvingades många verksamheter ställa om sina arbetssätt och arbetsmetoder för att minska risken för smittspridning. I frontlinjen har naturligtvis vård- och omsorgspersonalen stått

som tagit hand om de äldre i deras egna hem eller i kommunens särskilda boenden, men det är många personalgrupper som tvingats anpassa sig till nya förutsättningar. Genom ett stort ansvarstagande och en stor flexibilitet har man upprätthållit kommunens verksamheter.

Kommunen är Varbergs största arbetsgivare med över femtusen månadsanställda. Att arbeta hos kommunen ska vara både tryggt och utmanande. En styrka hos kommunen är att andelen timavlönad personal alltså ligger på en mycket låg nivå, vilket bidrar till en bättre kontinuitet i verksamheterna.

Kommunen fortsätter arbeta för att vara en attraktiv och hållbar arbetsgivare för att kunna behålla befintlig personal likväl som att kunna rekrytera ny personal. Kompetensförsörjningen är en av de stora utmaningar som kommunen står inför under kommande år och den kommer inte bara att lösas med hjälp av nyanställningar utan den kommer också att kräva nya arbetssätt och arbetsmetoder, till exempel med hjälp av digitala hjälpmedel och artificiell intelligens (AI). Sedan 2020 pågår en satsning på projekt med ny teknik och nya arbetsmetoder samt en satsning på personal- och kompetensförsörjning.

Ett långsiktigt arbete pågår med att sänka kommunens sjukskrivningstal och även om pandemin lett till ökade sjukskrivningstal under 2020 och 2021 så fortsätter det långsiktiga arbetet. För att minska de långsiktiga effekterna av pandemin och bidra till ökad friskvård hos personalen ökar Alliansen friskvårdsbidraget från 1500 kr per anställd till 2 000 kr från och med 2022.

2020 antogs en strategi för jämställda arbetsplatser och arbetet med att implementera kommer pågå även under 2022. Att erbjuda jämställda villkor i arbetslivet är både en rättvisefråga och en fråga om att kunna rekrytera personal även i framtiden. Varbergs kommun fortsätter sträva efter att vara en attraktiv och hållbar arbetsgivare som utmärks av utveckling och förnyelse.

Foto: Nathali Grepp

Barnomsorg och grundskola

Varberg är en stark skolkommun, där utveckling, tillit och likvärdighet är ledord för ett hållbart lärande. Förskole- och grundskolenämndens verksamheter kännetecknas av hög kvalitet och måluppfyllelse med nöjda barn, elever, vårdnadshavare och personal. Pandemin har påverkat samhället stort under 2020 och 2021, men genom snabb omställning utifrån situationen har förskola, fritidshem, grundskola och grundsärskola fortsatt bedrivits i hela kommunen. För de äldre eleverna har det inneburit en kombination av när- och fjärrundervisning.

En positiv utveckling av digital kompetens har skett för både elever och personal under pandemin, men skolan som fysisk plats har uppmärksammats ytterligare då vikten av det personliga mötet blivit ännu tydligare för kvalitet och välmående. Varbergs skolor ska ligga i framkant för att utveckla undervisningen så att barn och elever stärks i sitt lärande, när kunskapskraven och känner sig inkluderade, trygga och delaktiga. Därför tillskjuter Alliansen 10,0 mnkr från och med 2022 för att öka kunskapsnivån inom grundskolan.

Nämndens styrning och inriktning syftar till att fördela resurserna så att de landar in närmast barnen och eleverna. Varbergs kommun har jämfört med riket och liknande kommuner hög måluppfyllelse och hög andel behörig personal i förskola och skola. För att hantera ett växande Varberg vill nämnden ta ansvar för det hållbara lärandet där undervisningen är och kommer att förbli i fokus med ett arbete kring långsiktig kompetensförsörjning.

Ett av nämndens tre målområden för mandatperioden är ”skola för alla” där barn och elevers välmående är en förutsättning för lärande och utveckling. Utvecklingsinsatser sker inom alla nämndens verksamheter och några axplock från dem är förskolans fokus på utbildning och undervisning i enlighet med den reviderade läroplanen. Till fritidshemmen har det satsats extra medel för kompetenshöjning av personal och inom grundskolan har riktade insatser gjorts för att möta alla elever utifrån behov genom att utveckla differentierad undervisning i klassrummet. För att stödja de eleverna som är i störst behov av individuella stödinsatser inrättades under hösten 2021 Björkedalssskolan i Himle.

Alla nämndens verksamheter ska arbeta med ett motivationsfrämjande lärande där barn och elevers drivkraft, nyfikenhet och kritiska förhållningssätt utvecklas. Genom uppmuntran och rätt förväntningar från hem och skola kan barn och unga utveckla den drivkraft och självkänsla som behövs för att klara kommande utmaningar i liv och arbetsliv. Därför skapas en lärande organisation som systematiskt arbetar med att förbättra kvalitet och resultat.

Ledarskap genom nytänkande och kloka beslut skapar en tillitsfull förbättringskultur som stödjer verksamheternas utveckling och möter nya förutsättningar. Ett närvarande och stödjande ledarskap är grunden för en förbättringsorienterad organisation och bidrar till att kommunen blir en attraktiv arbetsgivare, vilket är viktigt både för att behålla dagens medarbetare och kunna rekrytera nya medarbetare i

takt med att kommunen växer.

Att möta ett växande Varberg innebär också stora satsningar på kapacitetshöjande åtgärder och nybyggnationer av både förskolor och skolor. Nämnden har beslutat om en ny skolorganisation och motsvarande arbetet pågår för förskolan. Målet är att möta framtidens behov av ändamålsenliga och stödjande lokaler i hela kommunen, men också för att möjliggöra en mer likvärdig och hållbar organisation.

Utbildning och arbetsmarknad

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden fortsätter arbetet med att väva samman de olika verksamheter som idag finns under nämndens ansvar samt att förverkliga målet: ”Utbildning som leder till arbete, studier och goda möjligheter att försörja sig”. Trots pandemin har arbetet gått framåt under 2021 och kommer att fortsätta även kommande år.

Peder Skrivares skola har idag 1 900 elever och är därmed fullbelagd, vilket innebär stora utmaningar både lokal- och personalmässigt. Resultaten är goda för eleverna såväl på teoretiska program som på yrkesprogram. Arbetet med att skapa nya elevplatser har fortgått under året och beslut är nu fattat om att genomföra en förstudie kring att utöka Peder Skrivares skola med ytterligare cirka 1 000 elevplatser. För att kortsiktigt säkerställa lokal tillgången finns det medel avsatta även för mindre investeringar under de närmaste åren. Den redan pågående utvecklingen av både praktiska och teoretiska utbildningar sker i nära samarbete med näringsliv och akademi.

Pandemin har i hög grad påverkat undervisningen under 2020 och 2021, inte bara för elever på gymnasiet, utan även dem som går sista åren i grundskolan. Ännu är det för tidigt att avgöra vilka effekter det kan ha medfört i form av ett eventuellt utbildningstapp. Beredskap finns dock för åtgärder med extra undervisning. Pandemin befaras dessutom ha påverkat elevers psykiska hälsa och även kring detta finns extra beredskap.

På Campus Varberg är det fortsatt högt tryck på både på högskole- och yrkeshögskoleutbildningarna. Utbildning för yrkeslärare är nytt för 2021 och förhandlingar sker med olika huvudmän kring fler utbildningar förlagda till Varberg. Fokus ligger på de yrken där det finns brist på utbildad personal.

Syftet med Alexandersoninstitutet, som är en del av Campus verksamhet, är att bedriva efterfrågad utveckling som samordnar och tillvaratar utvecklingsbehov kopplade till näringslivet lokalt och regionalt. Även i denna del ökar efterfrågan på kommunens medverkan.

Högst på agendan för utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden är att möjliggöra för Varbergs kommuninvånare att bli anställningsbara och/eller antagningsbara. Alliansen tillför ytterligare 2,0 mnkr i driftsbudget för 2022 för att stötta detta arbete. Dialog sker med arbetsförmedlingen, näringslivet och offentliga arbetsgivare med syfte att möta kompetensbehovet i samhället. Samarbete är centralt för att lyckas med uppdragen från kommunfullmäktige.

Socialtjänst och äldreomsorg

Socialnämndens verksamheter har stor betydelse för väldigt många människor som på olika sätt behöver extra stöd ifrån samhället. Genom äldreboenden, demensboenden, hemtjänst och LSS-boenden, samt stöd till enskilda och familjer i behov av extra hjälp, bidrar nämnden till ett socialt hållbart Varberg. Under 2020 och 2021 har pandemin haft en stor inverkan på vardagen för de boende på kommunens äldreboenden, men även för personalen. Såväl besöksförbud som arbete i skyddsutrustning har varit påfrestande.

Den enskilt största händelsen under 2021 var öppnandet av Midsommargården, kommunens nya särskilda boende i Träslöv. Boendet har sextio lägenheter fördelade på sex avdelningar, varav en är avsedd för ”yngre dementa” vilket varit efterfrågat länge. Under 2022 kommer nämnden att få tillgång till ytterligare ett 50-tal boendeplatser genom ett nytt privat boende i Breared. Därmed beräknas det inte finnas någon kö till särskilt boende under kommande år.

Alliansen vill utveckla demensvården i kommunen ytterligare och Midsommargården ska fungera som nav genom det demensteam som utgår därifrån. Teamet ska stötta upp både inom hemtjänsten och på de olika boendena samt gentemot anhöriga. På Midsommargården finns även daglig verksamhet för personer med demenssjukdom.

Nämnden förfogar över ett stort antal lokaler och förvaltningen har i uppdrag att med god framförhållning nyttja dessa på bästa sätt. Under 2021 har boendeplatser på Ölandsgatan och Strängvägen därför omvandlats från särskilda boenden till en gruppbostad inom LSS, ett psykiatriboende och ett samsjuklighetsboende.

Beslut har fattats om ett lågröskelboende med start efter upphandling under 2022. Boendet är avsett för personer med beroendeproblematik och samtidig hemlöshet utan att det ställs krav på nykterhet eller drogfrihet. Boendet är avsett för kvinnor och män över 20 år.

Varberg växer och vi ser ökade behov och kostnader inom flera områden, så som personlig assistans, hemtjänst, familjehemsplaceringar samt hälso- och sjukvård. En alltmer avancerad vård bedrivs i kommunal regi vilket innebär att trycket på den kommunala hälso- och sjukvården ökar. Bistånd i form av personlig assistans ökar kraftigt. Försörjningsstödet ligger fortsatt på en låg nivå, vilket sannolikt beror på en låg arbetslöshet. Nämnden kommer fortsatt att ha fokus på att grunduppdraget genomförs med god kvalitet och inom givna ekonomiska ramar.

Implementeringen av arbetssättet Trygg och effektiv hemgång från sjukhusens slutenvård till kommunens hemsjukvård pågår men är ännu inte i hamn. Det är av största vikt att patienten inte upplever övergången i vårdkedjan från regionen till kommunen som störande. Arbete pågår för att komma till rätta med detta.

Rekryteringen av personal inom äldreomsorgen är en utmaning. Därför blir det allt viktigare att även nyttja tekniska och digitala lösningar när det är möj-

ligt. Trygghetskameror är sedan en tid installerade på olika boenden och olika smarta hjälpmedel för att avlasta vid tunga lyft finns i verksamheten. Utvecklingen går snabbt och det krävs att vi bevakar och tar till vara tekniska lösningar och artificiell intelligens (AI).

För att möta de stora behov som finns inom nämndens verksamhetsområde tillför Alliansen 56,0 mnkr under 2022 och ytterligare 25,0 mnkr under 2023. Detta är historiskt stora tillskott som ska hjälpa nämnden att bibehålla en hög kvalitet inom alla delar av verksamheten.

Kultur, fritid och idrott

Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområden har påverkats mycket av pandemin, men har också inneburit en möjlighet till nya lärdomar. 2022 kommer förhoppningsvis innebära en period av återhämtning för kultur- och idrottslivet när möjligheten både till utövande och betraktande har återgått till det normala.

För att stötta föreningslivet satsade nämnden 0,5 mnkr under 2021. Denna satsning görs nu även i budgeten för 2022 som en hjälp till omstart för föreningslivet och till riktade aktiviteter för barn, unga och seniorer.

En genomlysning av nämndens bidragsregler har utförts under 2021 med mål om att modernisera, förenkla och anpassa regelverket till nutidens aktiviteter för föreningar och utifrån deras olika behov. Extra resurser tillförs nämnden för att bibehålla ett bra stöd till föreningslivet.

Arbetet med nämndens mål kommer att fortsätta ute i verksamheterna under 2022 och aktiviteterna för att uppnå målen har börjat konkretiseras även om mycket har fått stå på vänt på grund av restriktionerna.

Ett grundläggande arbete med att definiera utsatt- och exkludering har gjorts och arbetet fortsätter under 2022 både med att hitta strukturella problem och genomföra riktade insatser. Friskvård- och aktivitetsgrupper har startat upp i samarbete med Region Halland och flera av kommunens nämnder.

Tillsammans med civilsamhället skapas många aktiviteter för delaktighet i hela kommunen. Aktiv senior, MUVE (mobil ungdomsverksamhet), kulturskolan och biblioteken arbetar aktivt med många olika arrangemang både i staden och på landsbygden. Under sommaren 2021 har det skapats mycket aktiviteter runt om i kommunen, bland annat i samarbete med *Friluftslivets år*. Att få prova på SUP, paddla kanot eller måla vid havet har varit några av de populära aktiviteter som nu kan fortsätta att utvecklas.

Digitaliseringen ger stora möjligheter att nå ut till fler och nya målgrupper. Den digitala teknikpar- ken har uppdaterats och ett av målen är att kunna livestreama mindre arrangemang, till exempel i aktivitetslokalen bredvid biblioteket i Kungsäter eller i den ombyggda Kyrkskolan i Tvååker. Under 2022 kommer även Varbergs teater att uppdateras och möjliggöras för digitala visningar.

Foto: Nathali Greppi

Gator, parker och hamnar

Hamn- och gatunämnden har ett brett uppdrag som omfattar en mängd olika verksamheter. Verksamheten är investeringstung varför det är viktigt att det görs rätt prioriteringar. För att Varberg ska vara attraktivt att besöka under byggnationen av tunneln fortsätter nämnden att skapa inbjudande miljöer i olika utformningar under hela byggtiden.

Transportsystemet utvecklas, utformas och tas om hand för att möjliggöra säkra, effektiva och hållbara resor och transporter. Kommunens gator och vägar sköts av kommunen och bidrag lämnas till enskilda väghållare. Det viktiga arbetet med att förbättra säkerheten för oskyddade trafikanter i gatumiljöer och vid korsningar kommer att fortsätta under 2022.

Kommunens parker, lekplatser, grönområden, badplatser, motionsspår, torg och andra offentliga rum utvecklas, utformas och tas om hand för att skapa mervärde för både medborgare och besökare samt ge rum för en variation av aktiviteter. Detta är ett arbete som pågår runt om i hela kommunen. Under året 2021 fick torget en standardhöjning med eluttag för torghandlarna för en bättre service och planer finns för ytterligare eluttag. Nämnden arbetar även för att tillskapa en servicebyggnad vid fästningen som ska serva såväl badande och personalen vid fästningsbadet som allmänheten i övrigt.

Nämnden kommer i projekt Utveckling badplatser fas 2 arbeta vidare med upprustning och standardhöjning av kommunens samtliga badplatser i enlighet med badplatsriktlinjens intentioner, med fördelningen vartannat delprojekt i centralorten och vartannat projekt på landsbygden. Det uppskattade tillgänglighetsbadet vid 5:e vik på Getterön fyller en viktig funktion för badande med funktionsnedsättning. För detta ändamål tillskjuts 0,3 mnkr från och med 2022 för att säkerställa bemanningen.

Stadsutvecklingsprojektet är nu i full gång med planering och genomförande av samtliga delprojekt; Varbergstunneln, Västerport och Farehamnen. Nämnden kommer fortsatt vara väldigt involverande i dessa projekt i allt från planering till genomförande. Utöver detta pågår flera andra programarbeten i kommunen.

Nämndens viktigaste tillgång och resurs är medarbetarna. Arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare är viktigt för att både behålla och rekrytera nya medarbetare. Det finns utmaningar i att behålla medarbetare och kompetensen som finns i verksamheterna och därför finns det en gemensam kompetensförsörjningsplan med aktiviteter för att förbättra och utveckla arbetet inom området.

Planer och byggnation

Varbergs kommun fortsätter att växa och utvecklas i en hög takt, vilket ställer stora krav på Byggnadsnämndens uppdrag och verksamheter. Nämndens strävan är att leverera snabbt, med en hög kvalitet och med ett bra bemötande. För att hantera detta krävs att verksamheten är i ständig förändring och utveckling. Samarbetet med den kommungemensamma kundservicen Varberg direkt fungerar bra och kommer att utvecklas ytterligare under kommande år.

För att följa utvecklingen inom nämndens ansvarsområde ställs det krav på nya tjänster och kompetenser. Rekryteringen sker på en arbetsmarknad med hög konkurrens vilket gör det viktigt att hela tiden sträva efter att vara en attraktiv arbetsgivare.

Bygglovshandläggningen utvecklas kontinuerligt och tillsammans med kundtjänst och tillsyn förbättras arbetssättet för att hålla ett högt tempo och givna tidsramar med bibehållen kvalitet. Arbetet med ännu bättre bemötande och service pågår hela tiden, vilket även framgår av Svenskt näringslivs ranking av kommunernas näringslivsklimat där Varberg fortsätter öka.

Arbetet med att leverera planer enligt högt ställda förväntningar, både vad det gäller tid och kvalitet, fortsätter. Arbetsmetoden med parallella processer där samarbete med byggherrar och exploatörer ska korta handläggningstider och leverera byggnation snabbare, är uppskattad och har visat sig fungera bra. Fortsatt utveckling av metoden är en nyckel för att fortsatt öka takten i bostadsförsörjningen i Varbergs kommun.

Avdelningen för geografisk information ligger fortsatt i framkant när det gäller ny teknik och levererar högkvalitativ information till kommunala förvaltningar, myndigheter, medborgare och företag. Baskartan, webkartan och 3D-modeller är exempel på tjänster och produkter som hjälper vår interna verksamhet, bygg- och exploateringsföretag samt medborgare att visualisera, vilket underlättar både förståelse och verksamhet. I framtiden kommer öppna data vara en viktig fråga och avdelningen är redo att ta sig an denna uppgift.

Lantmäteriafdelningen har en mycket viktig funktion och är inblandad i mycket av kommunens utveckling. I de större projekten hanterar man ett stort antal ärenden och är under hårt tryck. Att Varberg är populärt och att viljan att bygga bostäder är stort visar sig även genom att trycket på tomtavstyckningar är högt. Processen med mer effektiva arbetssätt och nyrekrytering för att korta kötider i handläggningen pågår ständigt.

För att kunna prioritera detaljplaner och bygglov på de mindre orterna i kommunen läggs 1,0 mnkr i extra resurser under 2022-2025, vilket gynnar utvecklingen på landsbygden. Även planläggning av verksamhetsmark är ett område som tillförs 1,0 mnkr i extra resurser från och med 2022 i syfte att snabbare kunna hjälpa till vid företagsetableringar.

Service till förvaltningar och medborgare

Servicekommitténs uppdrag är att leverera tjänster till övriga nämnder så att dessa kan fokusera på sin kärnverksamhet. Den kommungemensamma kundservicen Varberg direkt innebär ökad tillgänglighet för de som vill komma i kontakt med kommunen.

Nämnden verkar för ett kundorienterat arbetssätt. Genom att arbeta med kulturförändringar, förbättrat värdskap, service och flexibilitet fortsätter arbetet med att gå från att leverera avdelningsspecifika tjänster till att bli en FM-leverantör (Facility Management) där kunden sätts i fokus och kan känna större tillit.

Genom FM-konceptet har nämnden ansvar för bland annat inköp av datorer och telefoner.

Servicekommunen har en nyckelroll i kommunens in-tern miljöarbete. Varbergs kommun ligger långt fram i nationella jämförelser när det gäller omställningen till en fossilfri fordonsflotta. Vidare arbetas det med att stötta kommunens verksamheter i att optimera behovet av fordon i syfte att minska miljöbelastningen och därmed spara pengar som istället kan användas till kärnverksamheten. I samma syfte pågår arbete med energieffektivisering av kommunens fastigheter.

Nämnden levererar även lokalvård och måltidsservice till beställande nämnder. Alliansen har de senaste åren satsat medel för att barn och äldre ska serveras svenska och närodlat livsmedel så långt det är möjligt samt 35 procent ekologiska livsmedel. Denna prioritering ligger fast. I linje med kommunens nya kostpolicy blir 2022 det första margarinfria året i kommunens kök eftersom smör och naturliga vegetabiliska oljor ska ersätta margarinet både i matlagningen och på smörgåsen. Ett viktigt arbete tillsammans med skolorna är temadagarna Bondens dag, Fiskarens dag och nu även Vilt dagen, för att eleverna ska få kunskap om var maten kommer ifrån. Stort fokus ligger också på att servera klimatsmart mat och minska matsvinnet.

Utvecklingen av IT-tjänsterna går snabbt och är en viktig förutsättning för kommunens verksamhetsutveckling. Inte minst utvecklingen av nya e-tjänster är viktig för att underlätta för kommuninvånarna att exempelvis göra ansökningar och bokningar. Detta frigör tid hos kommunens medarbetare samtidigt som det underlättar kommuninvånarnas vardag.

Miljö- och hälsoskydd

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är en myndighetsnämnd som följer nationella och EU-gemensamma styrdokument och lagstiftningar. Nämnden utgår från att den ska klara tillsynsplanering trots att anmälnings- och tillsynsärenden har ökat.

Även ärenden kring dagvattenfrågor har ökat och samtidigt ska nämnden verka för att utveckla tillsyn och samarbete för att skydda vattenområden. Arbetet kring enskilda avlopp som har intensifierats under hösten 2021 fortsätter även under 2022. Prioriteringar ska ske i samordnade projekt som initieras nationellt. Staten ställer krav på behovsutredning, verksamhetsplan och tillsynsplan utifrån lagstiftningen. Även i arbetet med att införliva EU:s vattendirektiv ställs det krav på att öka takten framöver.

Livsmedelsverket har tagit fram en ny avgiftsmodell med efterdebitering från och med 2024, som innebär krav på omklassning av alla tillsynsverksamheter.

Regeringen beslutade i juni 2020 om skärpta regler för miljötillsyn där samtliga länsstyrelser anser att samverkan är viktigt och bör utvecklas. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har under 2020 slutit samverkansavtal med Falkenbergs kommun och Hylte kommun.

Arbetsmarknaden för miljö- och hälsoskyddsinspektörer är starkt konkurrensutsatt och förvaltningen arbetar med att skapa en attraktiv arbetsplats, bland annat genom att arbeta med tillitsbaserad ledning och styrning.

En ny version av förvaltningens ärendehanteringssystem har införts, vilket leder till nya rutiner och arbetssätt samt utveckling av fler e-tjänster. Nämndens intention är att verksamheten finansieras med avgifter till 50 procent.

Nämnden ska stå för tydlighet och gott bemötande i det personliga mötet med medborgare och företag, samt genom dialog lämna vägledning och råd. Detta ska ske utan att det görs avsteg från myndighetsuppdrag och regelverk.

Gruppledare:

Ann-Charlotte Stenkil (M)
Christofer Bergenblock (C)
Tobias Carlsson (L)
Morgan Börjesson (KD)

Foto: Nathali Greppi

Vision och mål

Vår styrmodell

Kommunkoncernens arbete styrs utifrån beslutade mål – det är en gemensam utgångspunkt för alla verksamheter. Hur detta målstyrda arbete ska gå till beskrivs i vår styrmodell.

I december 2018 antog kommunfullmäktige en styrmodell som berättar hur fullmäktige, nämnder och bolag ska arbeta med mål, ekonomi, kvalitet och uppföljning.

Vid varje ny mandatperiod beslutar fullmäktige om strategiska målområden och prioriterade mål som anger den politiska viljeinriktningen för de kommande fyra åren. Utgångspunkten är visionen om Varberg som västkustens kreativa mittpunkt.

Egna mål för nämnder och bolag

Utifrån de gemensamma strategiska målområden och prioriterade mål som kommunfullmäktige beslutar om, arbetar varje nämnd och bolag fram och antar egna mål som ska bidra till utveckling och måluppfyllelse inom fullmäktiges strategiska målområden och prioriterade mål. Även grunduppdraget, omvärldsförändringar och analys av verksamhetens kvalitet, resultat och effektivitet kan medföra prioriteringar och mål.

På vägen mot måluppfyllelse

En viktig del i det målstyrda arbetet är att fokusera på de resultat som ska uppnås. Resultaten utgör grunden och är ett viktigt underlag för att kunna analysera hur det går med måluppfyllelsen. För att göra detta enklare kopplas en eller flera resultatindikatorer till varje mål. Nämnderna och bolagen ansvarar genom sina respektive förvaltningar också för att, i en verksamhetsplan eller affärsplan, arbeta fram och beskriva övergripande strategier och aktiviteter som ska genomföras för att målen ska kunna nås.

Samarbete – nyckeln till framgång

En grundläggande utgångspunkt i styrmodellen är att god måluppfyllelse bygger på samarbete. För att största möjliga nytta ska uppnås för kommuninvånarna ska nämnder och bolag samarbeta både i arbetet med att ta fram sina mål och i arbetet för att uppnå dem.

Uppföljning och analys

Systematisk uppföljning och analys är en central och viktig del i styrmodellen. Varje nämnd och bolag ansvarar för att regelbundet och systematiskt följa upp den egna verksamheten utifrån mål och resultat, kvalitet, ekonomi och personal. Kvalitet i analysarbetet är grundläggande för att kunna skapa välgrundade slutsatser och utveckla och förbättra den kommunala verksamheten.

Varje nämnd och bolagsstyrelse rapporterar regelbundet sina ekonomiska resultat till kommunstyrelsen, samtidigt som de beskriver väsentliga personalförhållanden och sitt arbete med målen. Kommunstyrelsen rapporterar sedan vidare till fullmäktige. Genom denna process följs hur verksamheterna håller budget, hur de arbetar för en god måluppfyllelse samt om något av ”risk och väsentlighet” behöver uppmärksammas inom ramen för kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

Efter årets fyra första månader görs en gemensam tertialrapport för samtliga nämnder och bolag, och efter åtta månader presenteras en gemensam delårsrapport och vid årets slut en gemensam årsredovisning. Rapporteringen kompletteras med månadsrapporter, och vid behov dialogsamtal mellan kommunstyrelsens arbetsutskott och ledningen för en nämnd eller ett bolag.

Foto: Nathall Greppi

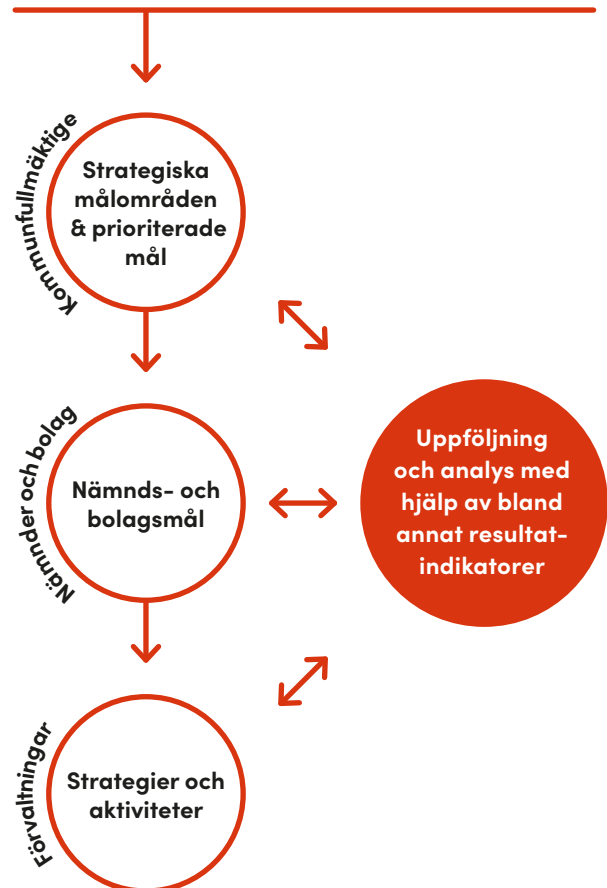
Vår vision – Varberg västkustens kreativa mittpunkt

All styrning tar sin utgångspunkt i vår gemensamma vision, vilken är ledstjärna för alla verksamheter. Detta innebär att den ska vara vägledande i allt från målformuleringar till genomförande.

Till visionen hör förhållningssätten hållbarhet och delaktighet. Dessutom ingår en verksamhetsidé med fokus på det viktiga uppdrag som alla anställda och politiker har gemensamt. I verksamhetsidén uttrycks den grundläggande och gemensamma utgångspunkten för hela kommunkoncernen - **Vi ska förenkla människors vardag och inspirera dem att uppnå sina drömmar.** Att ha kommuninvånarna eller de grupper som kommunkoncernen finns till för i fokus, ska vara den centrala utgångspunkten för alla verksamheter. Vi har också fyra ledord som hjälper oss att arbeta i riktning mot visionen - **ny-tänkande, framåtanda, kunskap och mod.** Mål- och resultatstyrningen, som beskrivits tidigare, är en central del för att leda utvecklingen i riktning mot visionen. De strategiska målområdena, prioriterade målen och nämnds- och bolagsmålen är viktiga i styrningen genom att de visar den gemensamma inriktningen för kommunkoncernen och vägleder i de prioriteringar som ska göras.

Vision: Varberg, västkustens kreativa mittpunkt

Mål och inriktning 2020–2023

För perioden 2020–2023 har kommunfullmäktige beslutat om fyra strategiska målområden och nio prioriterade mål som anger inriktningen för kommunkoncernen och vad som ska uppnås. Utgångspunkten för alla nämnder och bolag är att arbeta för ett hållbart Varberg – socialt, ekologiskt och ekonomiskt.

Här följer en kort beskrivning av respektive strategiskt målområde och vad som krävs för måluppfyllelse.

Målområde ①

Ett samhälle för alla

Bakgrund

Målområdet har sin bakgrund i att människors tillit till varandra och till samhällsinstitutioner är grundläggande för såväl ekonomisk utveckling som offentlig välfärd. Sambandet mellan hög tillit och välfärdsindikatorer som god hälsa, låg kriminalitet, hög grad av trygghet och uppskattad lycka är väl dokumenterad i forskningen. En polarisering i samhället riskerar att medföra ökade klyftor mellan olika grupper.

nadsenhetens deltagare.

Det pågår ett arbete för att definiera utsatthet och skapa kunskap om hur och varför olika grupper exkluderas. Arbete för ökad delaktighet sker i relation till samtliga målgrupper. Barns delaktighet uppmärksammas särskilt då utanförskap har en stor påverkan på den psykiska hälsan. Även arbetssätt för att öka upplevelsen av delaktighet och trygghet i särskilt boende för äldre utvecklas.

Prioriterat mål

- Varberg ska vara en inkluderande kommun som präglas av tillit och social sammanhållning.
- Alla invånare ska genom delaktighet och valfrihet få de bästa förutsättningarna genom livet.

Var är vi idag?

Kommunkoncernen bedriver arbete inom flera områden med koppling till den sociala dimensionen i kommunens hållbarhetsmål. Ett viktigt arbete som pågår är utvecklingen av strategi och organisation/ arbetssätt för inkludering.

Aktivt arbete sker för att möta målgruppen barn och unga. Förskola, grundskola, särskola och gymnasieskola arbetar alla för att utveckla kvalitet och likvärdighet i undervisningen, vilket är centralt för att kunna ge de allra bästa förutsättningarna genom livet. För att stärka stödet till elever som har omfattande behov av individuella stödinsatser har en resursskola inrättats.

Satsningar för att stärka möjligheterna till arbete och egen försörjning pågår. Kommunens arbetsmarknadsenhet har omstrukturerat sin verksamhet för att bättre kunna stödja varje individ till studier eller arbete. Arbetsmarknadsenheten och Varbergs Fastighets AB har också inlett samarbete kring social hänsyn i upphandlingar, vilket innebär att bolaget i sina upphandlingar ställer krav på att leverantören erbjuder arbetsträning/praktik till arbetsmark-

Vad krävs för måluppfyllelse?

Långsiktiga strategier har tagits fram och utifrån dessa pågår ett målinriktat arbete. Samverkan mellan nämnder och bolag samt systematik i arbetet ger förutsättningar för ett effektivt arbete.

Inkludering handlar om att samhället ska vara öppet och tillgängligt för alla som lever här. Det medvetna arbetet kring inkludering och jämställdhet som inlett behöver breddas och fördjupas inom samtliga verksamheter.

För att bygga ett starkt demokratiskt samhälle som präglas av tillitsfulla relationer, krävs mod att kontinuerligt möta medborgarna. Kommunkoncernen behöver arbeta mer med brukarfokus och med att säkra representationen utifrån olika perspektiv, exempelvis diskrimineringsgrunderna, i dialogen med medborgarna.

För att lyckas i arbetet med social hållbarhet fordras ett nära samarbete med civilsamhället. Inom vissa verksamheter fungerar detta väl. För att nå måluppfyllelse krävs dock att arbetet med att stötta civilsamhället både breddas och fördjupas.

Målområde ②

Bakgrund

För kommunens fortsatta tillväxt och en god ekonomisk utveckling är det viktigt att det finns förutsättningar för utveckling i hela kommunen. Landsbygdens dragningskraft på turister har stärkts och efterfrågan på hållbar och närproducerad mat har ökat. Vidare bidrar teknikutvecklingen och bredbandsutbyggnaden till att knyta ihop samhället. Även tillgång till bostäder är en förutsättning för utveckling.

Prioriterat mål

- I Varberg ska det finnas goda och attraktiva livsmiljöer i hela kommunen.
- En variation av bostäder ska tillgodose invånarnas behov.
- Kommunen ska främja en god infrastruktur och ett hållbart resande.

Var är vi idag?

Kommunkoncernen arbetar aktivt för att skapa attraktiva livsmiljöer. Livsmiljön utgörs inte bara av bostaden utan av all miljö som människor vistas i. En viktig del i att utveckla livsmiljöerna är satsningen på ett tydligt barnperspektiv i kommunens offentliga miljö. Arbetet sker också för att skapa livskraftiga ekosystem samt att klimatanpassa staden och tätorterna. När nya bostäder byggs och befolkningen i kommunen ökar, behöver samtidigt antalet arbetstillfällen öka så att det finns en god lokal tillgång till arbete. Kommunen arbetar aktivt med försäljning av verksamhetstomter, utredning av nya områden för företagsetableringar och med att marknadsföra Varberg som destination.

Kommunen har en god tillväxt och antalet färdigställda bostäder ligger över prognos, ett tydligt resultat av tidigare års planeringsarbete. Utbyggnad av infrastruktur och kommunal service sker parallellt.

Hela kommunen lever och utvecklas

Satsningar för att öka det hållbara resandet pågår, inte minst med den nya järnvägstunneln under Varberg, men också i form av hyrcykelsystem som har införts i Varbergs tätort och tester med självkörande bussar. Att resa hållbart är lättare i kommunens tätbebyggda områden men flera insatser pågår för att öka möjligheterna i hela kommunen. Runt om i kommunen görs även infrastruktursatsningar med fokus på bland annat vattentjänster och utbyggnad av fiberledningar.

Vad krävs för måluppfyllelse?

Den största utmaningen inom målområdet framåt är att möjliggöra att kommunens tillväxt och utveckling sker på ett hållbart sätt, såväl socialt som ekonomiskt och ekologiskt. Varbergs kommun har en god tillväxt med ett högt bostadsbyggande, vilket även ställer krav på infrastruktur och kommunal service. Behovet av skolor och miljöer för barn kommer behöva extra fokus under kommande år för att nå måluppfyllelse.

Hållbarhet genomsyrar flertalet långsiktiga planeringsverktyg såsom utbyggnadsplan, bostadsförsörjningsstrategi och markanvisningsplan. Arbetet pågår också med att ta fram ett arbetssätt för ekosystemtjänster som ska användas i fysisk planering inom kommunkoncernen. Satsningarna på området följs upp i det nyligen upprättade hållbarhetsboks-lutet, där nya åtgärder föreslås som en följd. Detta nya sätt att arbeta gränsöverskridande är ett måste för att hela kommunen ska kunna leva och utvecklas på både kort och lång sikt.

Livskraftigt näringsliv

Målområde ③

Bakgrund

En allt viktigare framgångsfaktor för alla typer av organisationer är möjligheten att skapa goda nätverk mellan människor, organisationer och företag. I samverkan med varandra kan olika kunskaper och erfarenheter kombineras på ett kreativt sätt som bidrar till utveckling och framgång.

Prioriterat mål

- Kommunen ska vara en möjliggörare som ger företag förutsättningar för etablering, expansion och utveckling.
- I kontakten med kommunen ska näringslivet få bästa möjliga bemötande och service.

Var är vi idag?

Kommunens exploateringsverksamhet bedrivs med en fortsatt stark leverans. Ett 50-tal exploateringsprojekt pågår utöver de stora infrastrukturprojekten, vilket ger näringslivet förutsättningar för etablering, expansion och utveckling.

Utbildningsinsatser, dedikerade arbetsgrupper, tydlig vägledning och god service är något som kommunkoncernen arbetat med över en längre tid och som visar på ett gott resultat i arbetet med kommunens företagsklimat. Den pågående digitaliseringen och tillskapandet av digitala tjänster ger sammantaget en förbättrad serviceleverans gentemot näringslivet. Flertalet nya digitala tjänster har skapats för att förbättra för näringslivet i kontakten med kommunen, men även till att effektivisera det interna arbetet.

Samverkan sker redan på många områden, men ändå finns en önskan om att de ska bli fler och utvecklas. Många goda samarbeten sker mellan skola och näringsliv för att främja kompetensförsörjning. Arbetslivsfrämjande insatser i samarbete med näringslivet har försvårats under pandemin. Positivt är att söktrycket ökar till vuxenutbildningen och yrkeshögskolan.

Vad krävs för måluppfyllelse?

Kommunens exploateringsverksamhet har för närvarande en stark leverans. För att nå måluppfyllelse över tid är det viktigt att det finns en proaktivitet i planeringen.

Varberg växer i snabb takt avseende bostäder och därför är ny planerad verksamhetsmark och en optimal användning av befintlig verksamhetsmark viktiga faktorer för att företagen och jobben ska kunna växa i samma omfattning.

Måluppfyllelsen är fortsatt starkt beroende av hur näringslivets situation kommer att utvecklas konjunkturmässigt. Handeln i stadskärnan har påverkats i olika omfattning av pandemin, även om Varberg har klarat sig bra i förhållande till många andra städer. Kommunikation är fortsatt ett av de stora utvecklingsområdena för att nå näringslivet i såväl dialog som information.

Att hitta rätt kompetens och utveckla kompetensen hos befintliga medarbetare är fortsatt en stor utmaning för näringslivet i Varberg. Att kunna matcha näringslivets behov med utbudet av insatser kommer vara en avgörande faktor för måluppfyllelse och för tillväxtpotentialerna i stort.

Organisation som utmärks av utveckling och förnyelse

Målområde ④

Bakgrund

Kommuner och regioner står de närmaste åren inför stora pensionsavgångar, brist på utbildad personal och svårigheter att rekrytera vissa yrkesgrupper. En allt hårdare konkurrens om kompetens ställer krav på kommunen som arbetsgivare och på verksamhetens utformning. Samtidigt ger teknikutvecklingen ökade möjligheter till effektivisering. Genom digitalisering och artificiell intelligens (AI) sker omvälvande förändringar som påverkar alla organisationer.

Prioriterat mål

- Kommunen ska visa nytänkande och använda ny teknik och digitalisering för att utveckla verksamheter och arbetsmetoder.
- Kompetensförsörjningen ska tryggas genom fokus på gott ledarskap och ett hållbart arbetsliv.

Var är vi idag?

Kommunkoncernen har tagit flera steg när det gäller digitalisering. Under det senaste året ses en ökad förändringstakt med fler konkreta försök och implementeringsprocesser än tidigare. Även strategiska förändringar har gjorts för att samordna den digitala utvecklingen. Hittills har organisationen klarat sig väl när det gäller personal- och kompetensförsörjning. Utbildningssamarbeten, nytänkande vid nyrekrytering, särskilda satsningar och en organisation med hög attraktivitet har bidragit till att behörighetsnivåer är höga, och få tjänster är vakanta under en längre tid. Det finns undantag i vissa yrkesgrupper där situationen är fortsatt mer problematisk.

Vad krävs för måluppfyllelse?

Nu finns förutsättningar för en strategisk samordning av den digitala utvecklingen. De satsningar som görs kopplat till digitalisering behöver följas, implementeras och växlas upp. Att förändra arbetssätt är långsiktiga processer, varför det behövs tålamod att hålla i arbetet över tid. Digitalisering är inte bara teknik utan kräver kompetens och mottagningsförmåga hos medarbetarna. Det krävs därför parallellt fortsatt fokus på kompetensutveckling för att lyckas med digitaliseringen. Vidare krävs att hög säkerhet säkerställs för såväl information som teknik.

Organisationens inställning till och förmåga att hantera ett förändrat arbetsliv kommer framåt att påverka kommunkoncernens attraktivitet som arbetsgivare. Det bedöms vara centralt för måluppfyllelsen att tillvarata erfarenheterna från förändrade arbetssätt under pandemin och skapa ett lärande kring goda exempel och vad som bör bestå i verksamheterna.

För ett hållbart arbetsliv är det flera frågor som behöver ett stort fokus framåt. Implementeringen av kulturarbetet behöver prioriteras för att utveckla ledar- och medarbetarskap. Arbetsplatserna behöver bli mer jämställda. Sjukfrånvaron och den sociala arbetsmiljön behöver följas och mötas med hälsofrämjande insatser.

God ekonomisk hushållning

Kommuner har sedan 1992 års kommunallag trädde i kraft haft krav på sig att verksamheten ska bedrivas enligt god ekonomisk hushållning. Under år 2000 tillkom balanskravet och under 2013 infördes en möjlighet att använda en resultatutjämningsreserv (RUR). Samtliga delar av regelverket ska årligen följas upp i årsredovisning och förvaltningsberättelse.

God ekonomisk hushållning enligt kommunallagen innebär att kommunerna ska sköta sin ekonomi på ett ansvarsfullt sätt, att resurserna i verksamheten används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. Kommunallagen sammanfattar:

- För verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.
- För ekonomin ska anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.
- För att utjämna svängningar i kommunens intäkter kan kommunen anta regler för hantering av resultatutjämningsreserv.

Vad är god ekonomisk hushållning för Varbergs kommun?

Styrning och ledning i Varbergs kommun utgår från kommunens styrmodell. I styrmodellen ges en övergripande helhetsbild av hur verksamheten i kommunkoncernen leds och styrs, hur arbetet planeras och följs upp och vilka krav som ställs på nämnder och bolag.

Genom styrmodellen förtydligas att det är fullmäktiges strategiska målområden och prioriterade mål som tillsammans med fullmäktiges finansiella mål, utgör ramverket för en god ekonomisk hushållning i Varberg. Målet är att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt och att ekonomiska aktiviteter sker i enlighet med lagar, regler och etablerade normer.

Ordning och reda i kommunens ekonomi är en förutsättning för en god och hållbar utveckling. En välskött ekonomi skapar trygghet för såväl företag som hushåll och lägger grunden för fler arbeten och en trygg gemensam finansiering av välfärden.

De finansiella målen ska säkerställa att varje generation själv bär kostnaden för den service som den konsumerar. Målen är därför formulerade så att de genererar ett ekonomiskt resultat som klarar framtida åtaganden såsom pensionskostnader och investeringar och är utformade som ett genomsnitt över en längre tidsperiod.

Finansiella mål

Lagen om kommunal bokföring och redovisning som tillämpas från räkenskapsåret 2019 anger att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning ska följas upp och utvärderas för hela den kommunala koncernen. Från och med budgetåret 2022 beslutar därför kommunfullmäktige om finansiella mål för både kommunkoncernen i sin helhet och för primärkommunen.

Finansiella mål för kommunkoncernen:

1. Årets resultat för kommunkoncernen ska, efter finansiella poster, som ett genomsnitt uppgå till minst 265 mnkr per år för perioden 2018–2026.
2. Soliditeten för kommunkoncernen ska vid planperiodens slut uppgå till minst 37 procent.

Finansiella mål för kommunen:

1. Årets resultat för kommunen ska som ett genomsnitt uppgå till minst 200 mnkr per år för perioden 2018–2026.
2. Årets strukturella resultat* ska för varje enskilt år uppgå till minst 1 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning.
3. Soliditeten för kommunen (exklusive pensionsåtagande i ansvarsförbindelse samt skulder avseende kommunala bolag) ska vid planperiodens slut uppgå till minst 60 procent.

*Det strukturella resultatet anger kommunens ekonomiska resultat om exploateringsöverskott, reavinster på anläggningsstillgångar och redovisningsmässiga intäkter i form av gåvor, exkluderas.

Planeringsförutsättningar

Statlig styrning och samhällsekonomisk utveckling

Kommunens budgetarbete påverkas i hög grad av den statliga styrningen. I regeringens vår- och höstpropositioner framgår hur statliga beslut kommer att påverka kommunerna, och därmed Varbergs kommuns budgetarbete.

Den samhällsekonomiska utvecklingen

Regeringen lämnade i sin budgetproposition i september 2021 en prognos över ekonomins utveckling fram till år 2024. Regeringens bedömning är att tillväxten i svensk ekonomi blir stark åren 2021 och 2022. Tillväxten drivs bland annat av en stark utveckling av hushållens konsumtion när allt fler är vaccinerade och restriktionerna har lättats. I takt med att efterfrågan i ekonomin stiger väntas också utsikterna på arbetsmarknaden förbättras, men vissa grupper väntas ha fortsatta problem att komma i sysselsättning. BNP förväntas stiga med 4,3 procent 2021 och 3,5 procent 2022, motsvarande utveckling för arbetade timmar är 3,2 procent respektive 2,7 procent. Arbetslösheten dröjer sig kvar på en relativt hög nivå och beräknas uppgå till 7 procent av arbetskraften år 2023.

Det finansiella sparandet i offentlig sektor som utgörs av skillnaden mellan sektorns inkomster och utgifter beräknas även 2021 visa ett underskott. Detta negativa sparande ligger i huvudsak hos staten. Trots de förslag som presenteras i budgetpropositionen, vilka höjer de offentliga utgifterna och sänker inkomsterna 2022, minskar sparandeunderskottet nästa år. Samma utveckling antas åren därefter och den offentliga skuldkvoten sjunker därför årligen i regeringens beräkningar.

Även Sveriges kommuner och regioner (SKR) lämnar under året prognoser kring den samhällsekonomiska utvecklingen och tar fram budgetförutsättningar som landets kommuner kan använda i sitt planerings- och uppföljningsarbete. Den senaste prognosen lämnades i september genom cirkulär 21:35. Precis som regeringen förutspår SKR en snabb återhämtning av BNP och arbetade timmar under 2021 och man räknar även med en hög tillväxt under 2022. Detta lyfter prognoserna för produktion, sysselsättning och inkomster och på så vis också prognosen för det kommunala skatteunderlaget. SKR menar emellertid att det dröjer innan konjunkturläget återförs till det som gällde före pandemin, eftersom en återhämtning av konjunkturen förutsätter att den tillväxt som gått förlorad tas igen.

Innehållet i den budgetproposition som regeringen lämnade i september 2021 påverkade SKR:s prognoser över den samhällsekonomiska utvecklingen, då propositionsförslagen bedöms höja efterfrågan i svensk ekonomi avsevärt.

Störningar i den globala återhämtningen

Ett orosmoln är att den starka globala återhämtningen för handel och tillverkningsindustri som skett sedan hösten 2020, nu har brutits. SKR skriver i MakroNytt 2/2021 att en rad störningsfaktorer såsom flaskhalsar i leveranskedjor och brist på insatsvaror, har medfört en stagnation. Inbromsningen förklaras också av kraftiga prisökningar i producentledet, på grund av stigande priser på olja och råvaror. Skulle problemen visa sig svårlösta riskerar den draghjälp som industrin ger världsekonomin minska och prishöjningar alltmer påverka konsumentpriset.

Flera av kommunens nämnder och bolag har under 2021 påverkats av leveransproblemen och materialbristen och de prisökningar som följt av dessa. Förseeningar och fördyringar i pågående projekt lyfts därför fram som en risk.

SKR:s bedömning är dock att flaskhalsproblemen kommer att mildras. Detta talar för en fortsatt uppgång för global industri och för begränsade inflationsimpulser. Investeringsstakten är relativt hög på flera håll i världsekonomin, vilket är gynnsamt för den fortsatta återhämtningen 2022.

Budgetpropositionen

Regeringens budgetproposition för år 2022 innefattar reformer för 74 mdkr. Nedan sammanfattas några av satsningarna som direkt berör kommunsektorn:

- De generella statsbidragen till kommunerna ökar med 2,1 mdkr från år 2022.
- Äldreomsorgslyftet förstärks jämfört med de besked som lämnats tidigare. Satsningen omfattar nu 1,7 mdkr respektive år, 2022 och 2023. Medlen ska användas till att höja kompetensen hos baspersonalen inom äldreomsorgen.
- Statsbidraget för regionalt yrkesvux tillförs 1,5 mdkr år 2022.
- Skolmiljarden fortsätter även 2022. Satsningen infördes 2021 för att skapa förutsättningar för kommuner att erbjuda ökad undervisningstid, personalförstärkningar och bättre förutsättningar för personalen.

Skatter och generella statsbidrag

Kommunens största inkomstkälla är skatteintäkterna, de utgör 80 procent av de totala kommunala intäkterna. Skattesatsen för Varbergs kommuninvånare ligger sedan 2012 på 20,33 procent, för beskattning av löneinkomster, pensioner och sociala ersättningar.

Kommunens skatteintäkter påverkas främst av skatteunderlagets utveckling och befolkningsförändringen. Eftersom det finns en betydande osäkerhet om hur stora de framtida skatteintäkterna ska bli, spelar prognoser en viktig roll i den ekonomiska planeringen. Varbergs kommun använder sig av prognoser från SKR samt kommunens befolkningsprognos.

Löneökningar och förändring av sysselsättningen är sådant som påverkar det kommunala skatteunderlaget. SKR beskriver i de budgetförutsättningar som presenterats för åren 2021-2024 att man förutspår en betydligt högre skatteunderlagstillväxt för åren 2021 och 2022 än de föregående åren. Utvecklingen vilar på den pågående konjunkturuppgången, vilken beräknas fortsätta även 2022. För åren 2024-2025 räknar SKR med att ekonomin ska växa med sin långsiktiga tillväxttakt och det råder konjunkturrell balans.

Skatteunderlagets utveckling

Procentuell förändring under året	2020	2021	2022	2023	2024
SKR, september	2,1	4,3	4,2	3,7	3,3
Regeringen, september	2,0	4,3	3,8	2,8	2,8

Källor: SKR och regeringen

Kommunal utjämning inklusive fastighetsavgift

Vid sidan av skatteintäkterna är det kommunala utjämningsystemet, där den kommunala fastighetsavgiften ingår, en viktig inkomstkälla för Varbergs kommun. Det kommunala utjämningsystemet består av statliga bidrag för att utjämna skilda förutsättningar mellan landets olika kommuner. Vissa av delar av utjämningsystemet innebär att Varbergs kommun får ta emot bidrag, medan andra delar medför avgifter. Nedan beskrivs systemets olika delar lite närmare.

- **Inkomstutjämningen** kompenserar för olikheter mellan olika kommuners skattekraft, det vill säga skillnaderna i medborgarnas genomsnittsinkomst. Samtidigt skjuter staten till medel så att varje kommun är garanterad en inkomstnivå som motsvarar 115 procent av medelskattekräften i Sverige.
- **Kostnadsutjämningen** ska balansera strukturella behovs- och kostnadsskillnader mellan kommuner, till exempel skillnader i andelen barn och äldre bland invånarna. Systemet ska däremot inte utjämna för skillnader som beror på servicenivå, kommunala avgifter eller politiska prioriteringar.
- **LSS-utjämningen** ska jämställa kommunernas kostnader för LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Här avgörs utjämningen av antalet personer inom kommunen som är brukare av insatser inom LSS.
- **Den kommunala fastighetsavgiften** infördes 2008 och innebär att den kommuninvånare som äger en fastighet ska betala en avgift baserad på taxeringsvärde.
- **Regleringsbidrag/regleringsavgift** innebär att den totala nivån för en kommuns samtliga utjämningsbidrag jämförs med statens anslagna medel för kommunal utjämning. Beroende på om de anslagna medlen är högre eller lägre än kommunens netto, genererar det ett bidrag eller en avgift för kommunen.

Skatteintäkter samt utjämning och generella statsbidrag för Varbergs kommun, mnkr

	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Skatteintäkter						
Skatteintäkter	3 036,7	3 243,9	3 401,1	3 560,9	3 746,1	3 935,3
Slutavräkning 2020	-23,1					
Slutavräkning 2022		12,6				
Summa skatteintäkter	3 013,7	3 256,5	3 401,1	3 560,9	3 746,1	3 935,3
Utjämning och generella statsbidrag						
Inkomstutjämning	494,4	556,5	610,4	638,6	668,6	703,5
Kostnadsutjämning	-129,8	-116,2	-109,8	-119,9	-114,1	-110,2
Regleringsbidrag/-avgift	194,4	167,2	121,0	123,3	129,1	132,3
Införandebidrag	19,8					
LSS-utjämning	-66,1	-48,3	-49,2	-50,1	-50,9	-51,9
Fastighetsavgift	147,1	151,0	151,0	151,0	151,0	151,0
Summa statsbidrag	659,9	710,3	723,5	742,9	783,7	824,7
SUMMA SKATTER, UTJÄMNING OCH GENERELLA STATSBIIDRAG	3 673,6	3 966,8	4 124,5	4 303,8	4 529,8	4 760,0

Nämndernas och bolagens utblick

Nämnderna och bolagen har i sina budgetunderlag beskrivit de viktigaste och mest prioriterade frågorna för planperioden. I underlagen kan ett antal gemensamma områden skönjas där kommunkoncernen står inför likartade utmaningar och utvecklingsbehov. Nedan följer en beskrivning av dessa.

Växande befolkning och stigande förväntningar

Kommunens expansion kommer enligt prognoserna att fortsätta och utsikten är att kommunkoncernen under kommande år möter ett ökat tryck i samtliga verksamheter. En tydlig trend är ökade förväntningar från invånare, näringsliv och besökare i takt med expansionen. De höga förväntningarna gäller såväl verksamhetens kvalitet och servicenivå som verksamheternas tillgänglighet och snabbhet i kontakt med invånare. En ökad efterfrågan på digitala tjänster och möjligheter till snabb självservice noteras också. Kraven på kommunkoncernen att agera som en organisation blir allt tydligare, vilket ställer krav på samarbete och väl fungerande samverkan mellan nämnder och bolag. Expansionen innebär också ökat behov av underhåll på kommunkoncernens olika anläggningar då användningen och slitaget ökar. Flera nämnder och bolag uppmärksammar att tillväxten behöver ske på ett hållbart sätt, vilket i sin tur kräver långsiktighet och proaktivitet i planeringen. Kommunkoncernen står inför både ny tillväxt och att vårda och förvalta befintligt bestånd.

Hårdare konkurrens om kompetens

Konkurrensen om kompetent arbetskraft tilltar alltmer mellan kommuner, regioner, statliga organisationer och privata bolag. Flertalet nämnder och bolag ser effekter av detta och anger att personal- och kompetensförsörjning är en viktig och prioriterad fråga kommande år. Fler anger att det blir allt svårare att hitta kompetens inom vissa yrkesgrupper och ser detta som en utmaning samtidigt som kommunen växer och förväntningarna stiger. Digitalisering, attraktivitet som arbetsgivare, utbildning i egen regi, mentorskap, kombinationstjänster och samverkan med andra kommuner och bolag är några av de områden som lyfts fram som viktiga för en hållbar kompetensförsörjning.

Verksamhetsutveckling genom digitalisering och ny teknik

Samtliga nämnder och bolag beskriver vikten av att arbeta med verksamhetsutveckling genom digitalisering och användning av ny teknik. Utvecklingen sker snabbt och inom ramen för flera parallella arenor. Utveckling av digitala tjänster bedöms vara centralt för att möta ökande krav på tillgänglighet och dygnet-runt-service inom flera områden. Det bedöms också vara centralt för att utveckla processer och arbets sätt och möta en ökad efterfrågan på digitala möten och sammankomster. En god teknisk infrastruktur

som stöder och möjliggör arbetet bedöms vara viktig, men också att system inom olika verksamheter i ökad utsträckning kan kopplas samman och möjliggöra digitalisering av den samlade processen. Flera påpekar också att digitaliseringen förutsätter att organisationen rustas med de färdigheter som krävs. För att möjliggöra detta krävs att det finns digital kompetens på alla nivåer och att det finns förutsättningar till förändringsledning för att kunna ta tillvara möjligheter och utmaningar.

Effekter på lång sikt av pågående pandemi

Påverkan av den pågående pandemin är fortsatt märkbar. Bedömningen är att pandemin kommer få effekter för kommunkoncernen även på lång sikt även om dessa i nuläget är svåra att fastslå exakt. De ekonomiska förutsättningarna under planperioden är fortsatt osäkra. Större utvecklingsprojekt kan komma att påverkas till följd av förändrat konjunkturläge liksom ökat behov av ekonomiskt bistånd, arbetsmarknadsinsatser etc. Inom flera delar av kommunkoncernen har planerat utvecklingsarbete fått pausas och skjutas fram vilket för med sig en arbetsskuld. Ökade behov av kommunens tjänster noteras också inom flera områden såsom exempelvis till följd av ökat våld i nära relationer, barn i behov av stöd, ökat missbruk samt ökad psykisk ohälsa.

Inom vård och omsorg har vissa insatser pausats eller minskats ner i omfattning, vilket innebär en risk för att behoven kommer öka i framtiden. Det noteras också inom vård och omsorg en trötthet i organisationen till följd av den belastning som pandemin inneburit och kravet på att hantera en alltmer komplex arbetssituation. Här krävs långsiktiga insatser för att nå balans i organisationen och kunna vara en attraktiv arbetsgivare.

Behov av omställning och effektivisering

Samtliga nämnder och bolag lyfter behovet av att under planperioden arbeta med effektivisering, omställning och anpassning av verksamheten. Dels utifrån de ekonomiska förutsättningarna, dels utifrån förändrade krav och behov både internt och externt. Ökade statliga krav noteras inom flera områden, parallellt med en rad statliga utredningar som kan få påverkan på uppdrag och omfattning i kommunkoncernens åtagande.

Det bedöms vara viktigt att nyttja kommunkoncernens lokaler på ett effektivt sätt, bland annat genom en högre grad av samutnyttjande mellan olika verksamheter. Samtidigt är behovet av nybyggnation och investeringar i befintliga lokaler stort, vilket ställer krav på den ekonomiska planeringen och att investeringsplaneringen sker på ett hållbart sätt. Det ställer också krav på goda beslutsunderlag och samordning mellan verksamheter under alla delar av processen. Under kommande år kommer stort fokus vara på skolområdet.

En effektiv och välfungerande samhällsbyggnadsprocess är en förutsättning för att Varbergs kommun ska kunna växa med nya bostäder, mark för verksamheter, infrastruktur och byggnation av kommunal

service. En utbyggnad av samhället involverar många olika kompetenser och funktioner i processer som ofta pågår under lång tid. För att uppnå en effektiv samhällsutbyggnad framöver kommer stora krav att behöva ställas på samordning mellan nämnder och styrelser för att optimera planeringen. Det behövs också en ökad samordning avseende resurssättning, tidplan och prioritering av de olika samhällsbyggnadsprojekt som ska startas upp eller redan är igång. Flera nämnder och bolag lyfter fram vikten av samordning och att det utvecklingsarbete som inletts för en effektivare samhällsbyggnadsprocess fortsätter.

Social hållbarhet

Kommande år innebär utmaningar för kommunkoncernen avseende att växa på ett hållbart sätt. En faktor som uppmärksammas under flera år är behovet av bostäder i stort men också för olika målgrupper. Allt fler nyanlända personer avslutar sin tvååriga etableringsperiod utan att ha en egen försörjning, vilket blir en allt större utmaning på sikt. Att arbeta för långsiktig inkludering i samhället är centralt och den nyligen antagna strategin inom området blir ett viktigt verktyg i kommunkoncernens fortsatta arbete.

En trend som återkommer i flera verksamheter är att allt fler både barn och vuxna har en ökad komplex problematik med behov av omfattande och individuellt utformat stöd. För att kunna möta denna trend sker omställning inom både skola samt vård och omsorg. En utmaning på sikt är att i ökad utsträckning kunna möta behoven på hemmaplan, även om detta är resurskrävande.

Varberg växer och utvecklas

Varberg har en inneboende attraktivitet och ett geografiskt läge som skapar förutsättningar för en god livskvalitet. Det är många som vill flytta hit. Varbergs kommun har sedan mer än 60 år tillbaka haft en kontinuerlig befolkningstillväxt och tar ansvar för att hela kommunen ska utvecklas, på ett målmedvetet och planerat sätt och med hållbarhet i fokus.

Ett Varberg för alla – 80 000 år 2030

Varbergs kommun är inte ensam om att vilja växa, det vill sannolikt alla kommuner i Sverige. Tillväxt ger goda förutsättningar att fokusera på det som gör kommunen attraktiv för boende och näringsliv. Öppenhet och mångfald främjar utveckling och skapar kreativitet och innovationskraft.

Ett bra mått på en plats attraktivitet är att se hur många som flyttar in i relation till hur många som flyttar ut. Kommunen växer i en historiskt hög takt. Kommunens planering av bostäder, infrastruktur och kommunal service utgår från befolkningsprognosen som säger att Varbergs kommun kring år 2030 kommer att ha 80 000 invånare.

Folkmängd, totalprognos 2021-2036

Ålder	Utfall 2020	Utblick 2026	Utblick 2031	Utblick 2036
0-5 år	4 323	4 660	5 176	5 526
6-15 år	7 853	8 550	9 024	9 724
16-18 år	2 169	2 663	2 789	2 928
19-24 år	3 713	4 479	4 982	5 296
25-64 år	31 768	34 817	37 360	40 150
65-79 år	11 587	12 228	12 840	13 766
80-100 år	3 984	5 582	6 843	7 659
Summa	65 397	72 980	79 014	85 048

Källa: Befolkningsprognos 2021-2036 Varbergs kommun.

Varberg växer snabbast i länet

Varberg har nu över 66 000 invånare. Statistiska centralbyråns siffror för första halvåret 2021 har presenterats och invånarantalet har ökat med drygt 650 personer. Under samma period förra året ökade befolkningen med 365 personer och året innan det ökade den med 504 personer. Varbergs anmärkningsvärda ökning visade sig även vara den största i länet och stod för hela 35 procent av Hallands befolkningsökning. Det är inte bara Varberg som växer, även Falkenberg, Halmstad och Kungsbacka har imponerande tillväxtsiffror. Halland är därför det län som växer mest i förhållande till sin storlek.

Planering för en fortsatt tillväxt

Att befolkningstillväxten och utvecklingen av näringslivet i Varberg har varit positiv under flera decennier, och beräknas vara så även under överskådlig tid framöver, ger kommunen stora möjligheter. Men det innebär samtidigt planeringsmässiga och ekonomiska utmaningar. För att kommunens attraktivitet ska bestå i en fortsatt tillväxt är det viktigt att kommunen har framförhållning i planeringen och genomförandet av nya bostäder, mark för verksamheter, infrastruktur och kommunal service så att rätt funktioner finns etablerade på rätt plats när behov/efterfrågan uppstår. För att säkerställa detta, och samtidigt skapa förutsättningar för en långsiktigt sund ekonomi, jobbar kommunens nämnder och bolag aktivt tillsammans. Bland annat sker detta genom framtagande av en utbyggnadsplan som beskriver utbyggnaderna i de aktuella områdena. Arbetet sker dessutom genom en översiktsplan och en lokalförsörjningsplan.

Utbyggnads- och lokalförsörjningsplanerna ger tillsammans en bild av när olika insatser bör ske för att främja en så hållbar utveckling som möjligt. Förhoppningen är att den ökade samordningen och tydligheten på sikt ger kommunkoncernen bättre förutsättningar att planera och utföra sitt uppdrag på ett effektivt sätt. Den tydligare tidsättningen och beskrivningen av övergripande genomförandeaspekter ger också förutsättningar för att framöver ännu bättre åskådliggöra och styra kommunkoncernens samlade investeringsbehov.

Aktuella projekt - ett axplock

Varbergs kommun har ett flertal större projekt på gång som bland annat kommer innebära att fler kan flytta till kommunen samt etablera företag här. Nedan ges ett axplock av vad som är aktuellt de kommande åren.

Stora kommunala satsningar på bostads- och verksamhetsområden

Bebyggelseplanering och satsningar på infrastruktur samspelar med varandra. Ett exempel är planeringen för en ny tågstation i Väröbacka och utbyggnad av samhället runt omkring. Planeringen för och utvecklingen av Väröbacka kommer att vara en av kommunens största satsningar under de kommande åren.

En betydande del av bostadsförsörjningspotentialen ligger i omvandlingsprojekt som Västerport – som möjliggörs av dubbelspårsutbyggnad av Västkustbanan i tunnel – och förtätning i stadsområdet.

I kommunens södra delar, i östra Träslövsläge/Gamla Köpstad pågår ett planarbete med syfte att möjliggöra för fler bostäder samt kommunala och kommersiella verksamheter.

Varbergs Bostads AB bedriver flera bostadsprojekt runtom i kommunen. I stadsområdet pågår en utveckling av Sörse samt Brunnsberg och i Bua bedrivs ett projekt med syfte att tillskapa fler bostäder i ortens centrala delar.

Planarbete pågår även för möjliggörande av fler bostäder i serviceorterna Veddige och Tvååker. Här har kommunen tidigare identifierat stora utvecklingsmöjligheter och flera projekt pågår eller förväntas kunna startas upp inom de kommande åren. Exempelvis planerar Varbergs Bostads AB för fler bostäder genom ett förtättningsprojekt i de centrala delarna av Veddige. Det pågår även ett planarbete för de södra delarna av Tvååker med syfte att tillskapa flerbostadshus samt ett nytt rekreativstråk.

Utbyggnad av verksamhetsområdet Holmagärde, Farehamnen och den nya godsbangården är tre exempel på satsningar som skapar förutsättningar för näringslivet att kunna växa i Varberg. Holmagärde ligger längs med E6 och i direkt anslutning till staden i ett attraktivt och strategiskt läge, i anslutning till god infrastruktur. Här väntas cirka 34 hektar mark på att tas i bruk av stora och små företag. Farehamnen kommer att bli en av de effektivaste och modernaste i Sverige. Den nya godsbangården i Lassabacka ersätter den nuvarande, syftet med att flytta godshantering från centrum är att minska buller från järnvägen och öka kapaciteten för godshantering.

Pingvinen – Varbergs nya is- och simarena

Hösten 2021 öppnade Pingvinen – Varbergs nya is- och simarena som ligger på Håstens fritidsområde. Här finns bad, ishall, gym och café under samma tak. Anläggningen är kommunens största investering hittills och är byggd för att möta framtidens behov i ett Varberg som växer.

Personal- och kompetensförsörjning

Samhället står inför stora utmaningar; en åldrande befolkning med ökade behov av vård och omsorg, samtidigt som personer i arbetsför ålder inte ökar i samma takt. Det innebär att konkurrensen om arbetskraften på hela arbetsmarknaden kommer att tillta. Parallellt sker en snabb teknisk utveckling.

Pandemin har gjort avtryck i många delar av samhället under 2021. Den har förändrat arbetssätt, både för de som har arbetat hemifrån och de som inte har det, användandet av teknik som stöd för arbete på distans har utvecklats och nya sätt att mötas och kommunicera har prövats. Omställningen till det ”nya normala” arbetslivet kommer att ställa krav på kommunen som arbetsgivare att se över nuvarande arbetssätt och anpassa dem till nya.

Behovet av ny personal inom samhällsbärande områden kvarstår. Möjligen kan tillgången till vårdpersonal som undersköterskor och sjuksköterskor öka. Detta då fler unga har sökt sig till vård- och omsorgsutbildningar, både på gymnasial och eftergymnasial nivå. Personal inom stadsbyggnadssektorn, IT och social omsorg är sedan tidigare erkänt svårrekryterade. Fem utmejslade kompetensförsörjningsstrategier vägleder Varbergs kommuns arbete för att attrahera, behålla och utveckla medarbetare:

- använd teknik och kompetens rätt
- bredda rekryteringen
- skapa engagemang
- hållbar arbetsgivare
- visa utvecklingsvägar

Det har också tagits fram en strategi för jämställda arbetsplatser. Den ska ytterligare synliggöra viktiga områden för kompetensförsörjning och säkra att insatser genomförs på ett jämställt sätt. Strategin ska dessutom bidra till en öppen och inkluderande organisation.

Satsningar på personal- och kompetensförsörjning samt digitalisering

I samhället pågår en omställning där strukturer, arbetssätt och välfärdssystem som funnits under lång tid kommer att ändras i grunden. Samtidigt kräver den demografiska utvecklingen en snabbare förändringstakt än tidigare. Det behov av verksamhetsutveckling som finns idag, kräver mer samarbete över gränser, och att ny teknik och digitalisering i ännu större utsträckning kopplas samman med kompetensförsörjningen.

För att bygga ett framtidens Varberg som är hållbart, jämlikt och tryggt och för att kunna fortsätta leverera samhällsservice till invånarna, behöver nya vägar testas.

Under mandatperioden har därför den politiska ledningen i kommunen valt att satsa extra medel för att möjliggöra ett kommunövergripande digitaliseringsarbete och ytterligare medel för att säkra personal- och kompetensförsörjningen. Under 2020 och 2021 har 42 utvecklingsprojekt inom i stort sett alla förvaltningar påbörjats med hjälp av dessa medel. Det arbetet kommer att utvärderas och utvecklas under kommande år, för att ge möjlighet att pröva nya vägar, metoder och arbetssätt.

Finansiell analys

För att beskriva och analysera kommunens ekonomiska läge används en uppställning som är inspirerad av den finansiella analys som är framtagen av Kommunforskning i Västsverige (KFi) vid Göteborgs universitet. Den bygger på fyra finansiella aspekter: kapacitet, risk, beredskap och kontroll.

Modellen omfattar en genomgång av den finansiella utvecklingen, av lång- respektive kortsiktig betalningsberedskap och betalningskapacitet samt av riskförhållande. Målsättningen är att med modellens hjälp kunna identifiera eventuella finansiella problem och klargöra om kommunkoncernen har en god ekonomisk beredskap. Varje perspektiv inleds med en översiktlig analys av hela kommunkoncernens finansiella ställning, för att sedan mer djupgående analysera kommunen.

Resultat

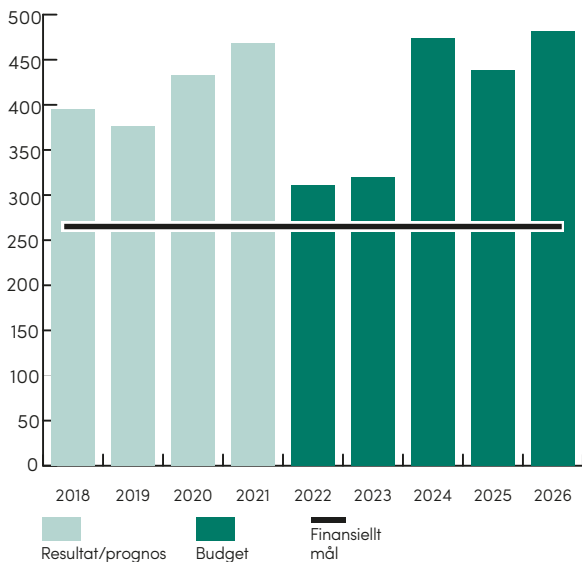
Kommunkoncernen

För att uppnå kommunallagens bestämmelser om god ekonomisk hushållning beslutar kommunfullmäktige genom denna budgethandling om två finansiella mål för kommunkoncernen.

1. Årets resultat för kommunkoncernen ska, efter finansiella poster, som ett genomsnitt uppgå till minst 265 mnkr per år för perioden 2018-2026.
2. Soliditeten för kommunkoncernen ska vid planperiodens slut uppgå till minst 37 procent.

Målen är satta för att kommunen ska klara av den ekonomiska utmaning det innebär att växa till en befolkning på 80 000 invånare fram till mitten av 2030-talet. Ökningen i invånarantal kräver stora investeringar i kommunal service, bostäder och infrastruktur men resulterar samtidigt i stora exploateringsintäkter. De finansiella målen ska garantera en oförändrad finansiell ställning för kommunkoncernen

Driftsresultat kommunkoncernen, mnkr

efter planperiodens slut och baseras på de kommunala bolagens ägardirektiv samt uppsatta finansiella mål för kommunen.

Genom *Budget 2022 och plan 2023-2026* beräknas kommunkoncernens genomsnittliga resultat efter finansiella poster för perioden 2018-2026, till 408 mnkr och resultatmålet nås därmed.

Kommunen

Målen för kommunkoncernen förutsätter följande finansiella mål för kommunen:

1. Årets resultat för kommunen ska som ett genomsnitt uppgå till minst 200 mnkr per år för perioden 2018-2026.
2. Årets strukturella resultat* ska för varje enskilt år uppgå till minst 1 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning.
3. Soliditeten för kommunen (exklusive pensionsåtagande i ansvarsförbindelse samt skulder avseende kommunala bolag) ska vid planperiodens slut uppgå till minst 60 procent.

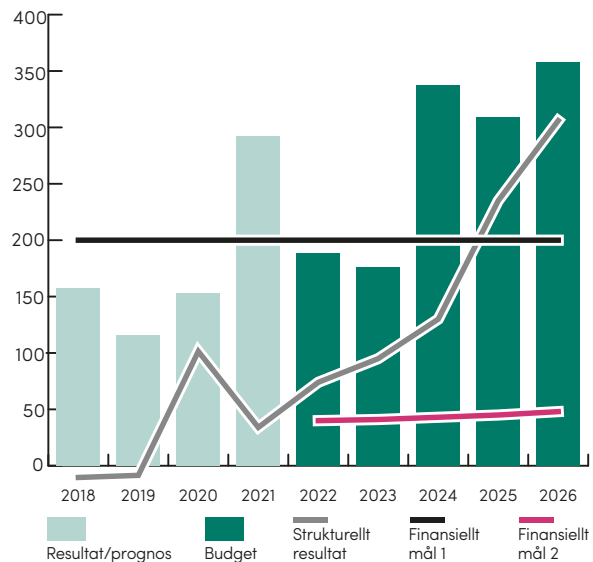
* Det strukturella resultatet anger kommunens ekonomiska resultat om exploateringsöverskott, reavinster på anläggningstillgångar och redovisningsmässiga intäkter i form av gåvor, exkluderas.

Driftsresultat

Det första finansiella målet för kommunen fastställer att årets resultat i genomsnitt ska uppgå till minst 200 mnkr per år för perioden 2018-2026. Då målet är formulerat som ett genomsnitt för perioden kan resultatet variera mellan åren. Resultaten för 2018 till 2020 har legat på mellan 116 och 157 mnkr och det prognosticerade resultatet för 2021 pekar mot ett historiskt högt resultat om 292 mnkr. Resultatnivåerna under kommande planperiod beräknas uppgå till nära 270 mnkr i genomsnitt per år, vilket gör att resultatmålet uppnås.

Det är viktigt att beakta att det under många år framöver ingår exploateringsöverskott, reavinster på anläggningstillgångar och redovisningsmässiga

Driftsresultat kommunen, mnkr

intäkter i form av gåvor i budgeten. Dessa överskott är nödvändiga att beakta i planeringsarbetet och bidrar starkt till de höga resultatnivåerna. Det är emellertid avgörande att även planera för ett positivt resultat där dessa poster exkluderas, ett så kallat strukturellt resultat. Genom *Budget 2022 och plan 2023–2026* beslutar därför fullmäktige om ett kompletterande resultatmål som säger att det strukturella resultatet för varje enskilt år ska uppgå till minst 1 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. För planperioden innebär detta strukturella resultatnivåer på mellan 40 mnkr och 48 mnkr.

Resultatnivåerna i *Budget 2022 och plan 2023–2026* förutsätter en omfattande anpassning, omställning och effektivisering av verksamheterna i storleksordningen 230 mnkr. Förutsatt att dessa åtgärder genomförs, uppnås de finansiella resultatmålen för kommunen.

Budget 2022 och plan 2023–2026 baseras på oförändrad skattesats med 20,33 procent.

Skatt- och nettokostnadsutveckling

Kommunens skatteintäkter inklusive kommunalekonomisk utjämning beräknas öka med mellan 4,0 och 6,0 procent per år under åren 2018–2026, den varierande ökningstakten beror på befolknings- och skatteunderlagsförändring. Pandemins effekter och en kraftigt växande befolkningen ger en stor skillnad i ökningstakten mellan åren.

Ur ett ekonomiskt perspektiv är det viktigt att nettokostnaderna inte ökar mer än skatteintäkterna. Nettokostnadsutvecklingen som visas i diagrammet nedan inkluderar effekterna av planerat anpassnings- och omställningsarbete och visar på vikten av att hålla nettokostnadsutvecklingen på en hållbar nivå.

Även om effekterna av pandemin börjat klinga av är osäkerheten fortsatt betydande när det gäller skatteintäkternas förväntade utveckling. En förändring av skatteunderlaget med en procentenhet innebär ökade eller minskade skatteintäkter för kommunen med 30 mnkr.

Investeringsnivå

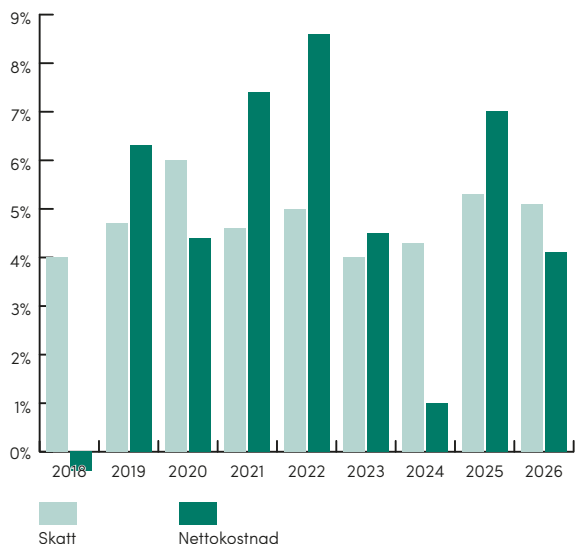
Nedanstående diagram visar en genomsnittlig investeringsnivå på drygt 550 mnkr för kommunen under perioden 2018–2026. Den höga investeringsnivån är möjlig tack vare en hög budgeterad resultatnivå. I ett långsiktigt perspektiv är det av stor vikt att taket för investeringsnivån är cirka 550 mnkr per år och att driftresultatet följer det finansiella resultatmålet på 200 mnkr i genomsnitt per år. Om den genomsnittliga investeringsnivån, över tid, överstiger 550 mnkr får det till följd att det finansiella resultatmålet måste höjas.

I den illustrerade investeringsnivån ingår cirka 990 mnkr för de investeringar där förstudie ännu inte är framtagen och som i investeringsplanen är markerade med "x". I diagrammet nedan är dessa 990 mnkr fördelade under åren 2023–2026 för att visa en helhetsbild.

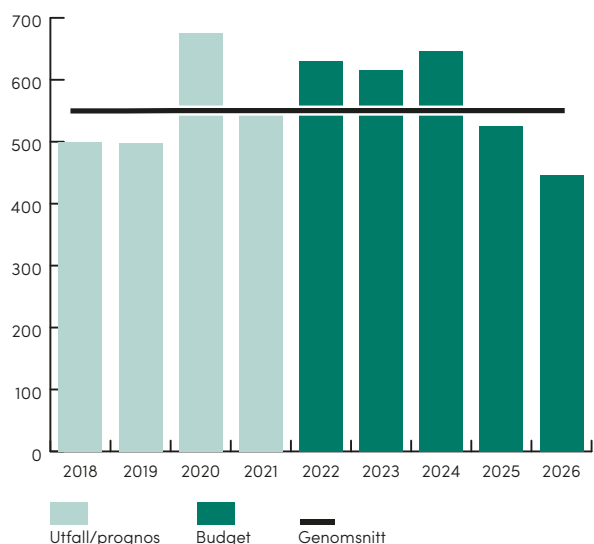
Ett annat viktigt mått vid analys av investeringsnivåer är skattefinansieringsgraden. Den mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med de skatteintäkter som återstår när den löpande driften är hanterad. En skattefinansieringsgrad på 100 procent innebär att kommunen har skattefinansierat samtliga investeringar som är genomförda under året och att kommunens långsiktiga handlingsutrymme därmed förstärks. Alternativet till skattefinansiering är lån. Det skattefinansierade utrymmet för investeringar definieras som årets resultat plus avskrivningar. Förhållandet mellan investeringsnivån och avskrivnings-/resultatnivån ger en indikation på om investeringsnivån ökar kommunens skuldsättning i den grad att det indirekt minskar utrymmet för driftskostnader i verksamheten.

Den skattefinansierade delen av kommunens investeringar har de senaste åren sjunkit, vilket förklaras av att investeringsnivån ökat mer än resultatet och avskrivningarna tillsammans. Under kommande år förväntas självfinansieringsgraden åter öka för att i slutet av planperioden nå 100 procent.

Skatt- och nettokostnadsutveckling kommunen, %

Nettoinvesteringar kommunen, mnkr

Kapacitet

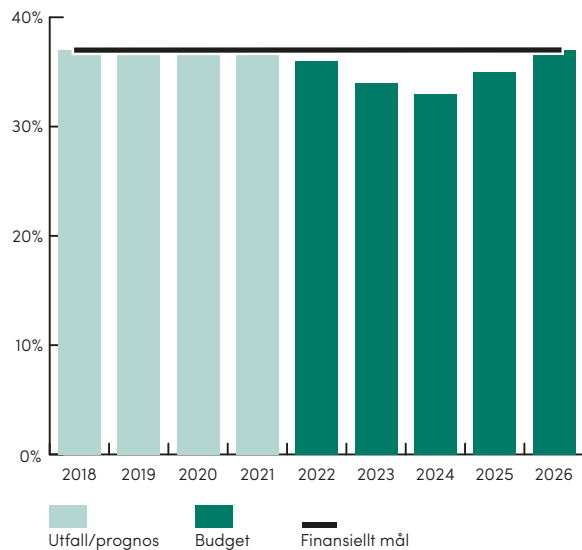
Kommunkoncernen

En viktig parameter för att avläsa kommunkoncernens långsiktiga kapacitet är att se på utvecklingen av soliditeten. Soliditeten påverkas av förändringen av tillgångar och skulder samt hur resultatet utvecklas över tid. Det är av stor vikt att de olika bolagen som ingår i kommunkoncernen har en soliditet som följer ägardirektiven. I annat fall riskerar kommunen såsom ägare att få tillskjuta medel om bolagen får finansiella svårigheter.

Den sammanvägda bilden av kapaciteten för kommunkoncernen är att den har en god nivå. I och med att investeringsnivåer samt ägardirektiv hanteras av moderbolaget och kommunfullmäktige, sker en löpan- de uppsikt av bolagen. Det finansiella soliditetsmålet för kommunkoncernen förväntas uppnås.

När långgivare utvärderar kommunen ser de till kommunkoncernens totala skuldsättning. Fram till år 2026 förväntas den totala låneskulden för kommunkoncernen öka till drygt 8,4 mdkr. Kommunens största långgivare, Kommuninvest, har därför genomfört en fördjupad analys av kommunens ekonomi, vilken visar på vikten av att bibehålla långsiktigheten, fortsatt ha kontroll på kostnadsutvecklingen och att även fortsättningsvis möta höga investeringsnivåer med höga resultatnivåer.

Soliditet kommunkoncernen, %

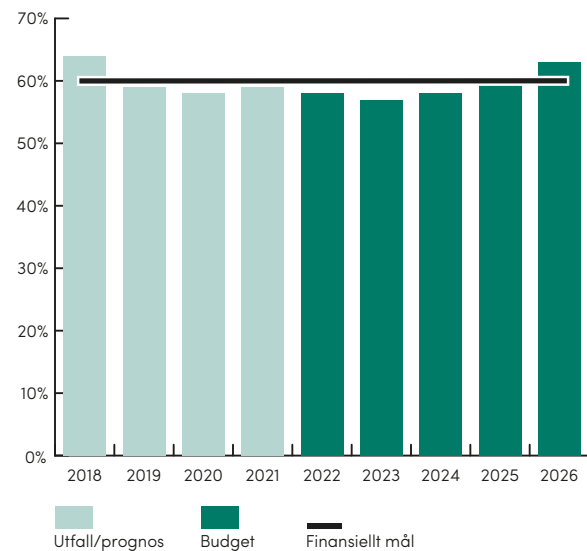
Kommunen

Soliditeten anger hur stor del av kommunens tillgångar som finansieras med eget kapital. Ju högre soliditet kommunen har, desto lägre är skuldsättningen. Hur soliditeten utvecklas beror därmed på två faktorer: det årliga resultatet och förändringen av tillgångarna. Vid en jämförelse med olika kommuners soliditet bör man beakta att Varbergs system med en internbank, gör att balansräkningen ökar och soliditeten, som är ett relativt mått, minskar. Det är främst soliditetens förändring som är av intresse vid en finansiell analys. Budgeterade resultat- och investeringsnivåer innebär att soliditeten (exklusive pensionsåtagande i ansvars-

förbindelse samt skulder avseende kommunala bolag) vid planperiodens slut förväntas uppgå till 62 procent, vilket är något högre än det finansiella soliditetsmålet för kommunen.

Den del av tillgångarna som finansieras med främmande kapital benämns skuldsättningsgrad och är soliditetens motsats. Under planperioden beräknas kommunens lånebehov uppgå till cirka 160 mdkr och den totala låneskulden vara drygt 1,4 mdkr i slutet av år 2026. Lånebehovet är en följd av de höga investeringsnivåerna och utgör inget problem så länge de finansiella målen uppnås, men innebär en ökande räntekostnad.

Soliditet kommunen, %

Risk

Kommunkoncern

En god ekonomisk planering innebär att kommunkoncernen under ett kort och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Kommunkoncernen bör upprätthålla en sådan betalningsförmåga att man kan betala sina löpande utgifter utan att behöva låna kortsiktigt. Kommunen har idag en medvetet låg kassalikviditet för att inte behöva uppta nya lån för tidigt. Den låga kassalikviditeten innebär ett aktivt arbete med likviditetsplaneringen.

En av de mer övergripande riskerna för kommunkoncernen är ränteutvecklingen avseende låneskulden. Låneskulden fördelas framförallt på fastighetsbolaget, bostadsbolaget, energibolaget, vattenbolaget samt kommunen. För samtliga bolag finns en räntepolicy som är relaterad till respektive bolags möjlighet att bära risk. Under 2020 fattades även beslut om en räntepolicy för kommunen. I och med att räntebindningarna följer respektive räntepolicy, hålls riskfaktorn på en nivå som är ekonomiskt försvarbar. För planperioden förväntas kommunkoncernens snittränta öka från 0,63 procent till 1,27 procent, en räntehöjning som är omhändertagen i bolagens och kommunens ekonomiska planering.

Kommunen

Likviditet

Likviditeten beskriver kommunens kortsiktiga betalningsförmåga. Den kan visas som omsättningstillgångar i relation till kortfristiga skulder. Om måttet är 100 procent innebär det att omsättningstillgångarna är lika stora som de kortfristiga skulderna. Ju lägre tal, desto större är risken att likviditetsbrist uppstår. År 2020 var kassalikviditeten 55,8 procent, om semesterlöneskulden exkluderas. Kassalikviditeten påverkas positivt av att kommunen har en outnyttjad checkkredit på 200 mnkr. Kommunen bedöms ha en god likviditet och har dessutom möjlighet att förstärka den ytterligare om så skulle behövas.

Borgensåtagande

Borgensåtaganden är viktiga vid bedömning av kommuner ur riskperspektiv. Varbergs kommuns borgensåtagande består huvudsakligen av 500 mnkr för Varbergs Stadshus AB:s lån samt av den solidariska borgen för Kommuninvests samtliga förpliktelser som kommunen tecknat genom medlemskap i föreningen.

I nuläget överstiger Kommuninvests tillgångar dess skulder och ger med det en låg risk.

Varbergs kommun har dessutom, genom internbanken, skulder för dotterbolagen som för 2021 beräknas uppgå till cirka 3,9 mdkr. Bolagen har ett kraftigt ökat upplåningsbehov de närmaste åren och detta indirekta borgensåtagande kommer då att öka. Risken för dessa skulder får dock bedömas som liten eftersom de bolag som berörs visar gott resultat, har positivt kassaflöde och innehåller betydande övervärden. De kommunala bolagen följer dessutom sina budgetar på ett bra sätt, vilket innebär att kommunen har kontroll över deras verksamhet.

Finansiell risk

Kommunen har en låg skuldsättning. Även om nya lån upptas de kommande åren innebär detta i kombination med den outnyttjade checkräkningskrediten att den finansiella risken är mycket låg. En förändrad ränta med en procentenhet innebär en ökad eller minskad kostnad för kommunen med 15 mnkr.

Pensionsåtagande

Pensionskostnaden beräknas öka från 219 mnkr år 2021 till 243 mnkr år 2025. Den totala pensionsskulden beräknas till 1 352 mnkr år 2025, vilket är något högre än år 2021 då skulden är 1 345 mnkr. Denna skuld är beaktad vid antagande av de finansiella målen och skulden kommer att hanteras förutsatt att de finansiella målen uppnås.

Befolkningsförändring

De skatteintäkter som ingår i budgeten har beräknats utifrån förutsättningen att invånarantalet under perioden 2022–2026 ökar från 66 700 till 73 000 invånare, det vill säga en ökning med 6 300 personer. Ett ökat invånarantal innebär ökade skatteintäkter, men samtidigt ökade kostnader. Det finns dock inget direkt samband mellan ökade skatteintäkter och ökade kostnader, vilket innebär att kostnadsnivåerna som ingår

i budget och plan löpande måste analyseras för att det inte ska uppkomma en ekonomisk obalans.

Det är svårt att förutsäga exakt hur stor befolkningsförändringen blir mellan åren. Ett förändrat invånarantal på 100 personer innebär ökade eller minskade skatteintäkter på 10 mnkr.

Kontroll

Balanskrav och resultatutjämningsreserv (RUR)

Enligt kommunallagen ska kommunen ha en ekonomi i balans, det vill säga att intäkterna är större än kostnaderna. Eventuella realisationsvinster från anläggningstillgångar måste exkluderas från intäkterna. Varbergs kommun har uppfyllt balanskravet varje år sedan det infördes år 2000.

Kommunen har också utnyttjat möjligheten att avsätta delar av tidigare års överskott i en resultatreserv för att kunna jämma ut svängningar i intäktsnivåer mellan olika år och skapa en buffert för perioder av lågkonjunktur. Resultatreserven får enligt beslut uppgå till maximalt 10 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag, vilket motsvarar nära 470 mnkr i slutet på planeringsperioden. Vid bokslutet 2020 var resultatreserven fylld och under planeringsperioden 2022–2026 finns ingen grund för att utnyttja resultatreserven.

Måluppfyllelse

Kommunens struktur för uppföljning av ekonomi och verksamhet ger goda förutsättningar till kontroll. Arbetet med att följa fullmäktiges fyra strategiska målområden är ett viktigt led i kontrollarbetet. Som bilaga till budget 2022 finns en sammanställning över vilka nämnds- och bolagsmål som är kopplade till respektive strategiskt målområde. Sammantaget ger detta en bild av hur kommunkoncernen arbetar med de strategiska målområdena i riktning mot visionen.

Intern kontroll

Kommunfullmäktige beslutade den 18 juni 2013 om intern kontroll för Varbergs kommun. Detta beslut innefattar riktlinjer och tillämpningsanvisningar för Varbergs kommun, där det bland annat anges att respektive nämnd har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom det egna verksamhetsområdet. Samtliga nämnder har antagit sina internkontrollmoment. Dessa redovisas årligen och är tillsammans med målanalysen ett redskap för kontroll av att verksamheten bedrivs enligt kommunfullmäktiges intentioner.

Kommunkoncernen

Resultaträkning kommunkoncernen, mnkr

	Budget 2021	Budget 2022	Ram 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter	2 079,8	2 030,5	2 373,9	2 488,7	2 530,0	2 451,6
Verksamhetens kostnader	-5 043,6	-5 134,3	-5 575,4	-5 645,1	-5 859,6	-5 888,7
Avskrivningar	-470,5	-536,4	-577,8	-621,7	-682,6	-735,7
Verksamhetens nettokostnad	-3 434,4	-3 640,2	-3 779,3	-3 778,1	-4 012,2	-4 172,7
Skatteintäkter	3 036,7	3 256,5	3 401,1	3 560,9	3 746,1	3 935,3
Uljämningsbidrag inklusive fastighetsavgift	636,9	710,3	723,5	742,9	783,7	824,7
Finansiella intäkter	17,3	16,6	16,5	16,4	16,3	16,2
Finansiella kostnader	-54,5	-36,6	-46,7	-72,1	-100,3	-125,8
Resultat efter finansiella poster	202,1	306,6	315,0	470,0	433,6	477,7
ÅRETS RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	202,1	306,6	315,0	470,0	433,6	477,7

Kassaflödesanalys kommunkoncernen, mnkr

	Budget 2021	Budget 2022	Ram 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Den löpande verksamheten						
Årets resultat	217,2	306,6	315,0	470,0	433,6	477,7
Justering för ej likviditetspåverkande poster	514,5	545,0	585,7	644,2	714,1	768,7
Övriga likviditetspåverkande poster	-15,0	8,8	12,6	11,0	20,3	23,3
Poster som redovisas i annan sektion	-13,0					
Förändring periodiserade anslutningsavgifter						
Förändring kortfristiga fordringar	34,1	-0,9	-27,6	11,1	1,8	-16,9
Förändring förråd och varulager	20,1	-4,6	-47,9	60,5	-25,5	-62,8
Förändring kortfristiga skulder	90,3	27,3	82,0	-165,4	125,6	-78,8
Kassaflöde från den löpande verksamheten	848,2	882,2	919,8	1 031,4	1 269,9	1 111,3
Investeringsverksamheten						
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar						
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar						
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-2 114,0	-1 782,7	-2 010,0	-2 189,5	-1 431,4	-1 078,0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	13,0					
Förvärv av finansiella tillgångar						
Avyttring av finansiella tillgångar						
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-2 101,0	-1 782,7	-2 010,0	-2 189,5	-1 431,4	-1 078,0
Finansieringsverksamheten						
Nyupptagna lån	1 252,8	825,5	1 090,3	1 158,2	161,6	
Amortering av skuld						-33,2
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	1 252,8	825,5	1 090,3	1 158,2	161,6	-33,2
Årets kassaflöde	0,0	-75,0	0,1	0,1	0,1	0,1
Likvida medel vid året början	52,0	175,0	102,1	102,2	102,3	102,4
Likvida medel vid årets slut	52,0	100,0	102,2	102,3	102,4	102,5
Förändring likvida medel	0,0	-75,0	0,1	0,1	0,1	0,1

Balansbudget kommunkoncernen, mnkr

	Bokslut 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Ram 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Tillgångar							
Anläggningstillgångar							
Immateriella anläggningstillgångar	3,6	2,9	2,3	1,8	1,2	0,9	0,9
Materiella anläggningstillgångar:							
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	7 594,0	8 064,3	8 936,5	9 477,0	10 471,9	11 385,8	11 466,4
Maskiner och inventarier	2 489,3	3 382,8	3 818,2	4 765,3	5 408,2	5 313,8	5 665,7
Finansiella anläggningstillgångar	67,2	67,2	67,2	67,2	217,2	217,2	217,2
Summa anläggningstillgångar	10 154,2	11 517,2	12 824,2	14 311,3	16 098,6	16 917,7	17 350,2
Bidrag statlig infrastruktur	228,0	210,5	192,9	175,3	157,7	140,1	122,5
Omsättningstillgångar							
Förråd m.m.	229,5	274,0	278,6	326,5	265,9	291,4	354,2
Fordringar	428,0	508,1	509,0	536,6	525,6	523,8	540,6
Kortsiktiga placeringar							
Kassa och bank	313,6	177,0	102,1	102,2	102,3	102,4	102,5
Summa omsättningstillgångar	971,1	959,1	889,7	965,3	893,8	917,6	997,4
SUMMA TILLGÅNGAR	11 353,3	12 686,8	13 906,8	15 451,9	17 150,1	17 975,4	18 470,1
Eget kapital, avsättningar och skulder							
Eget kapital							
Årets resultat	280,3	440,1	280,9	288,2	446,1	408,9	454,7
Resultatutjämningsreserv	361,4	376,1	396,7	412,5	430,4	453,0	476,0
Övrigt eget kapital	3 508,4	3 871,5	4 272,6	4 518,3	4 768,2	5 320,3	5 686,5
Summa eget kapital	4 150,1	4 687,8	4 950,2	5 219,0	5 644,8	6 182,2	6 617,1
Avsättningar							
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelse	193,8	244,7	253,4	261,3	283,7	315,3	348,4
Andra avsättningar	325,8	319,6	328,4	340,9	351,9	372,1	395,4
Summa avsättningar	519,6	564,3	581,7	602,2	635,6	687,4	743,8
Skulder							
Långfristiga skulder	4 959,2	5 378,2	6 356,6	7 527,3	8 815,4	9 134,9	9 160,4
Kortfristiga skulder	1 724,3	2 056,6	2 018,4	2 103,4	2 054,4	1 970,9	1 948,7
Summa skulder	6 683,6	7 434,7	8 374,9	9 630,8	10 869,7	11 105,8	11 109,1
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	11 353,3	12 686,8	13 906,8	15 451,9	17 150,1	17 975,4	18 470,1

Kommunen

Resultaträkning kommunen, mnkr

	Budget 2021	Budget 2022	Ram 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter	917,2	803,3	839,0	838,9	891,3	926,0
Verksamhetens kostnader	-4 353,3	-4 365,9	-4 560,0	-4 559,1	-4 844,1	-5 032,5
Avskrivningar	-200,2	-254,6	-266,8	-284,4	-304,0	-327,2
Verksamhetens nettokostnad	-3 636,3	-3 817,1	-3 987,8	-4 004,7	-4 256,8	-4 433,7
Skatteintäkter	3 036,7	3 256,5	3 401,1	3 560,9	3 746,1	3 935,3
Uljämningsbidrag inklusive fastighetsavgift	636,9	710,3	723,5	742,9	783,7	824,7
Finansiella intäkter	69,9	68,4	73,6	96,4	120,6	137,8
Finansiella kostnader	-33,9	-34,7	-39,1	-62,5	-88,8	-110,3
Resultat efter finansiella poster	73,4	183,4	171,3	333,0	304,8	353,7
ÅRETS RESULTAT	73,4	183,4	171,3	333,0	304,8	353,7

Kassaflödesanalys kommunen, mnkr

	Budget 2021	Budget 2022	Ram 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Den löpande verksamheten						
Årets resultat	73,4	183,4	171,3	333,0	304,8	353,7
Justering för ej likviditetspåverkande poster	216,2	280,8	292,3	324,5	353,2	377,9
Övriga likviditetspåverkande poster	-15,0	-15,0	-15,0	-15,0	-4,0	0,0
Poster som redovisas i annan sektion	-13,0					
Förändring periodiserade anslutningsavgifter						
Förändring kortfristiga fordringar		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Förändring förråd och varulager	19,8	-4,6	-47,9	60,5	-25,5	-62,8
Förändring kortfristiga skulder		-75,2	-0,4	-0,9	-1,2	-1,1
Kassaflöde från den löpande verksamheten	281,4	369,4	400,3	702,2	627,3	667,7
Investeringsverksamheten						
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar						
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar						
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-751,7	-627,0	-613,0	-643,0	-522,0	-443,0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	13,0					
Förvärv av finansiella tillgångar	-795,4	-642,9	-877,6	-1 217,3	-266,9	-191,5
Avyttring av finansiella tillgångar						
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 534,1	-1 269,9	-1 490,6	-1 860,3	-788,9	-634,5
Finansieringsverksamheten						
Nyupptagna lån	1 252,8	825,5	1 090,3	1 158,2	161,6	
Amortering av skuld						-33,2
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	1 252,8	825,5	1 090,3	1 158,2	161,6	-33,2
Årets kassaflöde	0,0	-75,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Likvida medel vid året början	50,0	175,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Likvida medel vid årets slut	50,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Förändring likvida medel	0,0	-75,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Balansbudget kommunen, mnkr

	Bokslut 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Ram 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Tillgångar							
Anläggningstillgångar							
Immateriella anläggningstillgångar	1,1	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Materiella anläggningstillgångar:							
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	4 167,5	4 759,1	5 059,5	5 361,7	5 676,3	5 850,3	5 922,0
Maskiner och inventarier	209,7	276,9	348,9	392,9	436,9	480,9	524,9
Finansiella anläggningstillgångar	4 044,5	4 282,1	4 925,0	5 802,6	7 019,9	7 286,8	7 478,3
Summa anläggningstillgångar	8 422,8	9 319,0	10 334,3	11 558,1	13 134,0	13 618,9	13 926,2
Bidrag statlig infrastruktur	228,0	210,5	192,9	175,3	157,7	140,1	122,5
Omsättningstillgångar							
Förråd m.m.	221,4	266,2	270,8	318,7	258,1	283,6	346,4
Fordringar	346,7	352,5	352,5	352,5	352,5	352,5	352,5
Kortsiktiga placeringar							
Kassa och bank	311,6	175,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Summa omsättningstillgångar	879,6	793,7	723,3	771,2	710,6	736,1	798,9
SUMMA TILLGÅNGAR	9 530,5	10 323,2	11 250,5	12 504,5	14 002,3	14 495,1	14 847,6
Eget kapital, avsättningar och skulder							
Eget kapital							
Årets resultat	153,3	291,7	183,4	171,3	333,0	304,8	353,7
Resultatutjämningsreserv	361,4	376,1	396,7	412,5	430,4	453,0	476,0
Övrigt eget kapital	2 853,8	2 992,4	3 263,5	3 431,1	3 584,5	3 894,9	4 176,7
Summa eget kapital	3 368,5	3 660,2	3 843,6	4 014,9	4 347,9	4 652,7	5 006,4
Avsättningar							
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelse	193,8	226,0	234,7	242,5	265,0	296,6	329,7
Andra avsättningar	65,1	49,0	34,0	19,0	4,0	0,0	0,0
Summa avsättningar	258,9	275,1	268,7	261,6	269,1	296,6	329,7
Skulder							
Långfristiga skulder	4 167,4	4 442,4	5 267,8	6 358,1	7 516,3	7 677,9	7 644,7
Kortfristiga skulder	1 735,7	1 945,6	1 870,4	1 870,0	1 869,1	1 867,9	1 866,8
Summa skulder	5 903,1	6 387,9	7 138,2	8 228,1	9 385,4	9 545,8	9 511,5
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	9 530,5	10 323,2	11 250,5	12 504,5	14 002,3	14 495,1	14 847,6

Nämndernas driftsbudget

Överst i driftsbudgeten som presenteras längre fram visas de ekonomiska ramarna för kommunens nämnder; budget 2021–2022, ram 2023 samt plan 2024–2026. Under nämndernas ramar redovisas budget för de kommungemensamma posterna och längst ned syns hur kommunens totala kostnader finansieras genom budgeterade skatteintäkter, generella statsbidrag och finansnetto.

Till skillnad från kommunens resultaträkning innehåller driftsbudgeten interna poster (affärshändelser inom och mellan nämnder), både inom nämndernas ramar och inom de kommungemensamma posterna. Förändringen av nämndernas ramar mellan olika år består till stor del av beräknad kompensation för kostnadsökningar eller justering av interna kapitalkostnader (som avskrivningar och ränta). Skillnaderna kan också bero på bokföringstekniska justeringar mellan nämnder. Förskole- och grundskolenämndens, utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens samt socialnämndens ramar justeras även för demografiska förändringar.

Förutsättningar för driftsbudget 2022–2026

- **Skatteintäkter och generella statsbidrag** beräknas utifrån den prognos som SKR presenterade i cirkulär 21:35. Beräkningen baseras på kommunens senast beslutade befolkningsprognos och befolkningens förväntade storlek och sammansättning per den 1 november året före budgetåret.
- Kommunen använder prisindex för kommunal verksamhet (PKV) från SKR för att ta hänsyn till **förväntade prisökningar** i budgeten. Detta index består av två sammanvägda uppräkningsstal, dels prognos för arbetskraftskostnadens förändring, dels prognos för prisförändring av övrig förbrukning. Nämndernas nettokostnader vid det senaste bokslutet används som underlag för beräkningen. För planeringsperioden används PKV enligt SKR:s cirkulär 21:31. För 2022 förväntas arbetskraftskostnaden öka med 2,3 procent och kostnaderna för övrig förbrukning med 1,8 procent. Kommande lönerörelser är budgeterad centralt under kommunstyrelsen för att fördelas till nämnderna enligt utfall. Kompensation till nämndernas ges för tillsvidareanställd personal, personal med tidsbegränsad anställning enligt skollagen samt semestervikarier inom socialtjänstens verksamhetsområden. Kompensation för prisökningen på övrig förbrukning har tillförts respektive nämnds ram.

- Förskole- och grundskolenämndens ram och en övervägande del av utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens ram och socialnämndens ram justeras för **demografiska förändringar** enligt den senast beslutade befolkningsprognosen. Justeringen baseras dels på genomsnittligt antal barn och elever i förskola, grundskola och gymnasieskola under budgetåret, dels på genomsnittligt antal äldre under budgetåret.
- Förskole- och grundskolenämnden, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden samt socialnämndens får kompensation för **ökade kapital- och lokalkostnader** i den barn-, elev- eller äldrepeng som ingår i den normala volymjusteringen.
- För övriga nämnder avsätts medel för tillkommande drifts- kapital- och lokalkostnader för de **investeringar** som beslutas av fullmäktige. Medlen placeras tillfälligt hos kommunstyrelsens post för ofördelade medel, för att föras över till berörd nämnd när investeringen är genomförd och objektet tas i bruk. På liknande sätt minskas nämndernas ramar i takt med att kapitalkostnader minskar för äldre investeringar.
- Drifts- och kapitalkostnader vid **exploatering** tillförs nämnderna vid driftsättning.
- I nämndernas ramar ingår ett **årligt effektiviseringskrav** om 1 procent för åren 2022–2026.
- Den centralt budgeterade **pensionskostnaden** för pensionsutbetalningar följer de prognoser som KPA beräknat för Varbergs kommun.
- En central regleringspost har avsatts för ökade **personalskulder** (semester- och övertidsskuld). Dessa medel ska kompensera för den värdeökning som löneökningarna medför på sparade semesterdagar och redan inarbetad övertid.
- **Internräntans** nivå är beräknad till 1,5 procent.
- **Justering av nämndernas ramar** avseende interna intäkter/kostnader som inte påverkar nämndernas handlingsutrymme bemyndigas av ekonomikontoret att verkställa.

Omställning och anpassning av verksamheten

Genom *Budget 2021 och plan 2022–2025* beslutades om koncernövergripande åtgärder för omställning och anpassning av verksamheten. Sammantaget förväntades åtgärderna medföra 105 mnkr i minskade nettokostnader för kommunen under perioden 2021-2024, fördelade på 32 mnkr under 2021 och 73 mnkr under åren 2022-2024. Då flertalet åtgärder handlar om utveckling och förändring av arbetssätt så har det visat sig svårt att nå ekonomisk effekt samma år som åtgärden genomförs. Genom denna budget förlängs därför genomförandeperioden till år 2025. Samtidigt har omställningsarbetets totala ekonomiska effekt reducerat till 89 mnkr då en av åtgärderna utgått efter politisk behandling.

Effektiva processer och arbetssätt

Åtgärder för att utveckla arbetssätt och arbetsmetoder inom kommunkoncernen genom standardisering och användning av ny teknik. Digital automatisering av processer, exempelvis robotisering, samt kategoristyrd upphandling och begränsning av valbart sortiment vid inköp, är två viktiga åtgärder som ingår.

Ändamålsenlig organisering

Ökat samarbete och förändringar i hur arbetet organiseras inom kommunkoncernen medför att resurser kan användas på ett mer effektivt sätt. Åtgärder som ingår är samordning av vaktmästeri mellan kommunens nämnder samt en kommungemensam bemaningsenhet.

Samarbete och standardisering inom de samhällsbyggande verksamheterna

Inom kommunkoncernen är det flera nämnder och bolag som på olika sätt bidrar till kommunens roll som samhällsbyggare. Förtydligande av roller, samverkande processer samt standardisering och bättre nyttjande av fastigheter och lokaler skapar utrymme för ekonomiska anpassningar.

Effektiva kommunala bolag

Kommunkoncernens bolag ska effektivisera sina verksamheter och/eller öka intäkterna för att möjliggöra följande: utdelning, minskat kommunbidrag till Arena Varberg samt arrendeavtal mellan kommunen och bolagen. Åtgärderna ska genomföras inom ramen för de ekonomiska krav som finns i nuvarande ägardirektiv.

Ökade kommunala intäkter

Den huvudsakliga finansieringen av kommunens verksamheter sker genom skatteintäkter, utjämning och statsbidrag. Men även taxor, avgifter och försäljningsintäkter är viktiga inkomstkällor. Under planperioden planeras för åtgärder som möjliggör ökade intäkter från exploateringsverksamheten.

Foto: Nathali Greppi

NÄMNDERNAS DRIFTSBUDGET

Driftsbudget 2022–2026, mkr

	Budget 2021	Budget 2022	Ram 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunfullmäktige, valnämnden, kommunens revisorer	-5,4	-6,4	-6,5	-6,5	-5,8	-5,8
Överförmyndarnämnden	-5,6	-5,8	-6,0	-5,9	-5,9	-5,9
Kommunstyrelsen	-165,8	-181,9	-184,9	-187,5	-187,0	-186,0
Förskole- och grundskolenämnden	-1 378,2	-1 435,0	-1 450,6	-1 468,9	-1 485,7	-1 501,4
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	-344,4	-354,5	-361,6	-371,4	-382,3	-397,0
Socialnämnden	-1 190,5	-1 299,0	-1 346,0	-1 372,4	-1 403,0	-1 435,6
Byggnadsnämnden	-20,4	-26,1	-28,9	-23,8	-22,9	-20,9
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-11,7	-12,0	-11,8	-11,6	-11,4	-11,1
Hamn- och gatunämnden	-128,5	-144,2	-142,4	-145,0	-143,3	-141,3
Kultur- och fritidsnämnden	-162,5	-166,2	-165,1	-164,1	-163,1	-163,0
Servicenämnden	-32,5	-33,2	-32,8	-32,4	-32,2	-32,0
Summa nämndernas ramar	-3 445,5	-3 664,2	-3 736,7	-3 789,7	-3 842,5	-3 900,1
Externa poster						
Kommungemensamma kostnader	-51,9	-53,6	-50,0	-50,6	-51,2	-51,8
Bidrag till kommunförbundet Räddningstjänsten Väst	-66,5	-69,8	-71,2	-73,2	-75,2	-77,3
Pensionsutbetalningar inkl. löneskatt	-80,2	-81,8	-77,1	-75,4	-76,0	-78,3
Ökning semesterlöneskuld	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
Avsättning ökade lönekostnader	-74,0	-48,5	-96,8	-173,1	-251,8	-332,9
Avskrivningar	-200,2	-254,6	-266,8	-284,4	-304,0	-327,2
Försäljning av arrendetomter, markanvisningar m.m.	13,0					
Exploateringsintäkter	68,3	113,8	80,9	204,0	74,4	51,7
Interna poster						
Interna kapitalkostnader	244,6	308,8	325,4	351,3	374,5	403,0
Kommunstyrelsens ofördelade medel	-39,0	-62,3	-93,3	-131,4	-152,4	-168,3
Verksamhetens nettokostnad	-3 636,3	-3 817,1	-3 990,5	-4 027,4	-4 309,2	-4 486,1
Skatteintäkter	3 036,7	3 256,5	3 401,1	3 560,9	3 746,1	3 935,3
Utjämning och generella statsbidrag	636,9	710,3	723,5	742,9	783,7	824,7
Finansnetto	36,1	33,7	34,5	33,9	31,8	27,5
Uppdrag anpassning 2023–2026			2,7	22,7	52,4	52,4
RESULTAT	73,4	183,4	171,3	333,0	304,8	353,7

Förändring av nämndernas ramar 2021-2022

Tabellen nedan visar hur nämndernas ramar förändrats mellan 2021 och 2022. Prioriteringar presenteras i kommande avsnitt om prioriteringar och uppdrag.

Nämndernas ramar 2022 förändring sedan budget 2021, mnkr

	Budget 2021	Effektivisering 1 %	Justering löneökningar 2020 och 2021	Tidigare beslut	Justering för förändrade hyres- och kapitalkostnader samt drift för färdigställda investeringar	Inflation (uppr enl PKV övr kostn 1,8 %)	Demografi	Övriga justeringar	Prioriteringar budget 2022	Omsättning och anpassning av verksamheten	Budget 2022
Kommunfullmäktige, valnämnden, kommunens revisorer	5,4	-0,1				0,1			0,9		6,4
Överförmyndarnämnden	5,6	-0,1	0,2			0,0			0,1		5,8
Kommunstyrelsen	165,8	-1,7	3,3	0,4	2,9	0,7		-0,4	10,9	0,0	181,9
Förskole- och grundskolenämnden	1 378,2	-13,8	28,1	0,6	0,5	10,5	22,1	1,7	8,0	-1,0	1 435,0
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	344,4	-3,4	4,8	0,1	-0,1	3,4	3,4	0,2	2,0	-0,2	354,5
Socialnämnden	1 190,5	-11,9	35,9	-1,5	0,9	8,3	19,0	2,2	56,0	-0,5	1 299,0
Byggnadsnämnden	20,4	-0,2	1,8		0,1	-0,4			4,4	0,0	26,1
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	11,7	-0,1	0,5			-0,1				0,0	12,0
Hamn- och gatunämnden	128,5	-1,3	2,4	1,4	11,9	1,1			0,3		144,2
Kultur- och fritidsnämnden	162,5	-1,6	2,3	0,2	0,9	1,7			3,5	-3,3	166,2
Servicenämnden	32,5	-0,3	0,4	-0,4	0,9	0,1					33,2
Summa nämndernas ramar	3 445,5	-34,5	79,7	0,8	18,0	25,4	44,5	3,7	86,1	-5,0	3 664,2

Prioriteringar och uppdrag

I driftsbudgeten har nämndernas ramar justerats enligt de förutsättningar som beskrivits i föregående kapitel samt utifrån de förändringar som redan fattade beslut har medfört. I de förändrade ramarna ingår även ett antal satsningar som den styrande alliansen valt att prioritera. Nedan presenteras vilka dessa satsningar är och hur de fördelas mellan nämnderna. Här anges även ett antal uppdrag till nämnder och bolag att arbeta med under planperioden.

Prioriteringar, mnkr

	2022	2023	2024	2025	2026
Kommunfullmäktige, valnämnden, kommunens revisorer	0,9	0,0	-0,1	-0,8	
Ökade kostnader i samband med val	0,9	0,0	-0,1	-0,8	
Överförmyndarnämnden	0,1	0,2			
Bibehålla kvalitet och fortsätta utveckla verksamheten	0,1	0,2			
Kommunstyrelsen	10,9	4,1	3,6	0,5	
Personal- och kompetensförsörjning	2,5	2,5	2,5		
Resurser att möta en växande kommun	1,4	1,4	1,4		
Digitaliserad översiktsplan	1,0		-1,0		
Exploateringsingenjör	1,0				
Systemtjänster ekonomiområdet	1,1	-0,3	-0,3	-0,5	
Näringslivs- och destinationsverksamhet	0,9				
För ett ännu bättre företagsklimat i Varberg	0,5	-0,5			
Åkturen	0,4				
Färdtjänst	0,5	1,0	1,0	1,0	
Ökat friskvårdsbidrag	1,6				
Förskole- och grundskolenämnden	8,0				
Ökad kunskapsnivå i grundskolan	10,0				
Ökat nyttjande av idrottsanläggningar (ramväxling med KFN)	-2,0				
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	2,0				
Insatser för ökad sysselsättning	2,0				
Socialnämnden	56,0	25,0			
Insatser för kvalitetssäkring av verksamheten	50,0	20,0			
Ökat behov av platser i särskilt boende	6,0				
Nya bostäder med särskild service för personer med funktionsnedsättning		5,0			
Byggnadsnämnden	4,4	4,0	-4,0		-1,0
Resurser att möta en växande kommun	1,4				
Digitalisering av detaljplaner	1,0	1,0	-2,0		
Detaljplaner landsbygd	1,0				-1,0
Detaljplaner/bygglov verksamhetsområden	1,0				
Öppna geodata		1,0			
System Lantmäteri		2,0	-2,0		
Hamn- och gatunämnden	0,3		4,5		
Bemanning av tillgänglighetsbadet på Getterön	0,3				
Förändring hamnverksamhet			4,5		
Kultur- och fritidsnämnden	3,5	-0,5			
Ökat stöd till föreningslivet	1,0				
Återstart kultur och fritid	0,5	-0,5			
Ökat nyttjande av idrottsanläggningar (ramväxling med FGN)	2,0				
Summa prioriteringar	86,1	32,8	4,0	-0,3	-1,0
Ackumulerat		118,9	122,9	122,6	121,6

Till alla kommunens nämnder och bolag

Uppdrag

Riktade statsbidrag

Regeringens budgetproposition innehåller likt tidigare år ett stort antal riktade statsbidrag. Dessa bidrag är till belopp omfattande, men uppfattas samtidigt ofta som besvärliga att söka på grund av omfattande byråkrati. Till sin karaktär är de dessutom ofta ettåriga och kan därför vara svåra att planera en fortsättning för utan att inskränka på annan prioriterad verksamhet. Av denna anledning ligger alltid erhållna riktade statsbidrag utanför den ordinarie budgetramen och får snarare ses som projekt under en tidsbegränsad period. Dock är det som ovan sagts ansebara pengar som finns att söka. Det är därför viktigt att alla nämnder och bolag håller sig uppdaterade på vilka bidrag som finns att söka och gör så där det bedöms vara hanterbart.

EU-finansiering

Kommuner har möjlighet att söka, driva och utveckla projekt med finansiering av medel från EU. Ansökningar är möjliga inom områden som tangerar eller ligger i linje med kommunens uppdrag. Det är därför viktigt att alla nämnder och bolag håller sig uppdaterade på vilken finansiering som finns att söka och gör så där det bedöms vara relevant.

Kommunfullmäktige, valnämnden, kommunens revisorer

Prioriteringar

Ökade kostnader i samband med val

Kommunfullmäktige och valnämnden tillförs medel för ökade kostnader i samband med val 2022 och 2024.

Överförmyndarnämnden

Prioriteringar

Bibehålla kvalitet och fortsätta utveckla verksamheten

Nämnden tillförs resurser för att bibehålla kvaliteten och fortsätta utveckla verksamheten.

Kommunstyrelsen

Uppdrag

Laddinfrastruktur i Varberg

Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med Varberg Energi-koncernen kartlägga och utreda laddinfrastrukturen i Varberg. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen under 2022.

Översyn resursfördelning

Kommunstyrelsen får i uppdrag att göra en översyn av modellen för ekonomisk resursfördelning till förskole- och grundskolenämnden, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden samt socialnämnden. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen senast den 31 mars 2022.

Hållbar upphandling och giffria miljöer

Kommunstyrelsen får i uppdrag att inarbeta de råd som Hållbarhetsnätverket lämnat kring hållbar upphandling och giffria miljöer. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen under 2022.

Upphandling och inköp

Kommunstyrelsen får i uppdrag att införa kategori-styrt arbetssätt avseende upphandling, med bredare avtalsområden och mer tvärfunktionellt samarbete kring upphandling över förvaltnings- och bolagsgränserna. I uppdraget ingår även att utbilda förvaltningar och bolag i inköps- och upphandlingsfrågor samt att ta fram system och arbetssätt för en utvecklad avtalsuppföljning.

Samarbete och standardisering inom de samhällsbyggande verksamheterna

Kommunstyrelsen får i uppdrag att planera, utreda och efter beslut genomföra förändringar av organisering och processer inom samhällsbyggnadsområdet. Arbetet ska generera minskade nettokostnader för kommunen om 1,5 mnkr årligen från år 2021 och ytterligare 13 mnkr årligen senast år 2024.

Ökade exploateringsintäkter

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda och föreslå åtgärder så att kommunens exploateringsintäkter blir högre än vad som hittills planerats för pågående projekt. Åtgärderna ska generera ökade intäkter för kommunen om 3 mnkr årligen från år 2021 och ytterligare 11 mnkr årligen senast år 2024.

Effektiva kommunala bolag

Kommunstyrelsen får i uppdrag att hantera dels utdelning från bolagen, dels minskat kommunbidrag till Arena Varberg. Kommunstyrelsen får även i uppdrag att teckna lämpliga arrendavtal och markupplåtelseavtal med kommunens bolag. Sammantaget ska åtgärderna generera en ekonomisk effekt om 19 mnkr årligen från år 2021.

Fortsatt utredningsarbete för omställning och anpassning av verksamheten

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda ytterligare åtgärder för att ställa om och anpassa organisationen. Följande åtgärder ska utredas:

- centralisering och samordning av specialist- och stödfunktioner
- samverkan med andra kommuner
- utveckla och effektivisera investeringsprocessen
- minska sjukfrånvaron
- vakans- och vikarieplanering.

Kommunstyrelsen**Prioriteringar****Personal- och kompetensförsörjning**

Kommunstyrelsen tillförs resurser för att säkra personal- och kompetensförsörjningen, bland annat av särskilt svårrekryterade personalgrupper inom kommunen. Kommundirektören får i uppdrag att, i samråd med förvaltningschefgruppen, besluta om hur och till vilka specifika grupper medlen används.

Resurser för att möta en växande kommun

Resursförstärkning för att möta ökade behov av stöd och utveckling inom kommunstyrelsens verksamheter. Satsningen inkluderar framtagande av översiktsplan och fördjupad översiktsplan för staden.

Digitaliserad översiktsplan

Kommunstyrelsen tillförs resurser under år 2022 och 2023 för att digitalisera den översiktsplan som tas fram under planperioden.

Exploateringsingenjör

Resursförstärkning för att skapa förutsättningar för en fortsatt gynnsam utveckling inom samhällsbyggnadsprocessen.

Systemtjänster ekonomiområdet

Kommunstyrelsen tillförs resurser för upphandling och införande av systemtjänster inom ekonomiområdet.

Näringslivs- och destinationsverksamhet

Kommunstyrelsen tillförs resurser för att bibehålla kvaliteten inom näringslivs- och destinationsverksamheten. Satsningen inkluderar aktivitetsplan för företagsklimat samt platsvarumärket Varberg.

För ett ännu bättre företagsklimat i Varberg

För att ytterligare förbättra företagsklimatet och dialogen mellan kommunen och näringslivet görs en extra satsning för ökad service, tillgänglighet och bemötande från både tjänstepersoner och politiker.

Åkturen

Genom projektet Åkturen som startade 2018 har området kring Åkulla bokskogar lyfts och fått stor uppmärksamhet. Åkturen har lett till fler gäster på besöksmålen och gynnat näringslivet och nätverkan- det mellan entreprenörer och verksamheter i området. Resurser tillförs för drift av linjen och medfinansieras av besöksmålen.

Färdtjänst

Ökat antal färdtjänstresor medför ökade kostnader. Nämnden tillförs resurser för att möta det förändrade behovet.

Ökat friskvårdsbidrag

Medarbetare i Varbergs kommun har möjlighet att få sina fritidsaktiviteter subventionerade genom ett friskvårdsbidrag. Satsningen innebär en ökning av bidraget från 1 500 kr per person och år till 2 000 kr per person och år.

Förskole- och grundskolenämnden**Uppdrag****Ökat nyttjande av idrottsanläggningar**

Förskole- och grundskolenämnden samt kultur- och fritidsnämnden ska gemensamt arbeta för att främja barns och elevers hälsa. Ett steg i detta arbete är en ökad användning av kommunens idrotts- och fritidsanläggningar under dagtid, då barn och elever är på förskola, skola och fritidshem.

Genom Budget 2022 och plan 2023-2026 sker en ramväxling mellan nämnderna. Kultur- och fritidsnämnden tillförs resurser för att tillgängliggöra anläggningarna dagtid, samtidigt som förskole- och grundskolenämnden får möjlighet att nyttja anläggningarna i större omfattning utan att debiteras någon kostnad.

Prioriteringar**Ökad kunskapsnivå i grundskolan**

Förskole- och grundskolenämnden tillförs resurser för att möjliggöra insatser som medför en ökad kunskapsnivå hos eleverna i grundskolan.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden**Prioriteringar****Insatser för ökad sysselsättning**

Nämnden tillförs resurser för att intensifiera arbetet med insatser för ökad anställningsbarhet och/eller antagningsbarhet.

Socialnämnden**Prioriteringar****Insatser för kvalitetssäkring av verksamheten**

Nämnden tillförs resurser för att kvalitetssäkra och fortsatt utveckla verksamheten. Satsningen inrymmer fortsatt drift av lunchserveringar vid kommunens dagcentraler på Apelvikshöjd och i Tvååker samt helgservering i Rolfstorp.

Ökat behov av platser i särskilt boende

Resursförstärkning för ökade kostnader vid inrättande av fler platser i särskilt boende.

Nya bostäder med särskild service för personer med funktionsnedsättning

Nämnden tillförs resurser för inrättande av nya bostäder med särskild service för personer med funktionsnedsättning.

Byggnadsnämnden**Prioriteringar****Resurser för att möta en växande kommun**

Resursförstärkning för att möta ökat behov av nämndens insatser i en växande kommun.

Digitalisering av detalplaner

Nämnden tillförs resurser för att anpassa verksamheten enligt ny förordning om att standardisera och digitalisera arbetet med detalplaner.

Detaljplaner landsbygd

Nämnden tillförs resurser för ökad planberedskap avseende byggrätter för bostäder och verksamheter i mindre orter och samhällen i hela kommunen.

Detaljplaner/bygglov verksamhetsområden

Nämnden tillförs resurser för intensifierat arbete med detaljplaner och bygglov för verksamhetsområden i syfte att korta svarstiderna.

Öppna geodata

Nämnden tillförs resurser för uppbyggnad, utbildning och publicering av öppna geografiska data.

System Lantmäteri

Tillfällig ramförstärkning för införande av nytt handläggningssystem.

Hamn- och gatunämnden**Prioriteringar****Bemanning av tillgänglighetsbadet på Getterön**

Nämnden tillförs resurser för att bemanna tillgänglighetsbadet vid 5:e vik på Getterön under badsäsongen så att service till badande med funktionsnedsättning erbjuds.

Förändring hamnverksamhet

Nämnden tillförs resurser för att kompensera för ekonomiska effekter vid förändrad hamnverksamhet.

Kultur- och fritidsnämnden**Uppdrag****Ökat nyttjande av idrottsanläggningar**

Kultur- och fritidsnämnden samt förskole- och grundskolenämnden ska gemensamt arbeta för att främja barns och elevers hälsa. Ett steg i detta arbete är en ökad användning av kommunens idrotts- och fritidsanläggningar under dagtid, då barn och elever är på förskola, skola och fritidshem.

Genom Budget 2022 och plan 2023-2026 sker en ramväxling mellan nämnderna. Kultur- och fritidsnämnden tillförs resurser för att tillgängliggöra anläggningarna dagtid, samtidigt som förskole- och grundskolenämnden får möjlighet att nyttja anläggningarna i större omfattning utan att debiteras någon kostnad.

Prioriteringar**Ökat stöd till föreningslivet**

Nämnden tillförs resurser för att möjliggöra ökat stöd till föreningslivet.

Återstart kultur och fritid

För att stödja återstarten efter pandemin görs en extra satsning för ökad dialog, stöd och gemensam utveckling tillsammans med föreningar, organisationer och andra bidragande aktörer.

Servicenämnden**Uppdrag****Interna tjänster**

Servicenämnden får i uppdrag att effektivisera processer och arbetssätt för kommunens interna tjänster, såsom verksamhetsbilar, mediakostnader, administrativa processer samt IT-system och IT-verktyg. Åtgärderna ska generera minskade kostnader för kommunens köpande nämnder med 2,5 mnkr årligen från år 2021 och ytterligare 9,4 mnkr årligen senast år 2024.

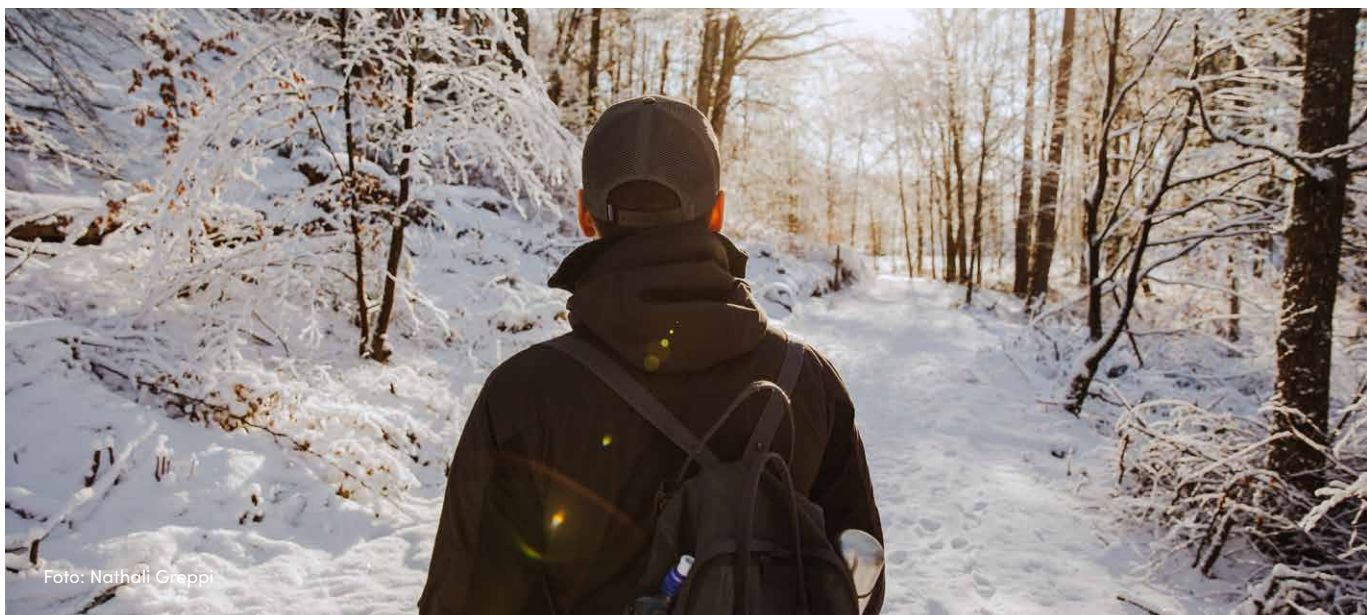

Foto: Nathali Greppi

Investeringar

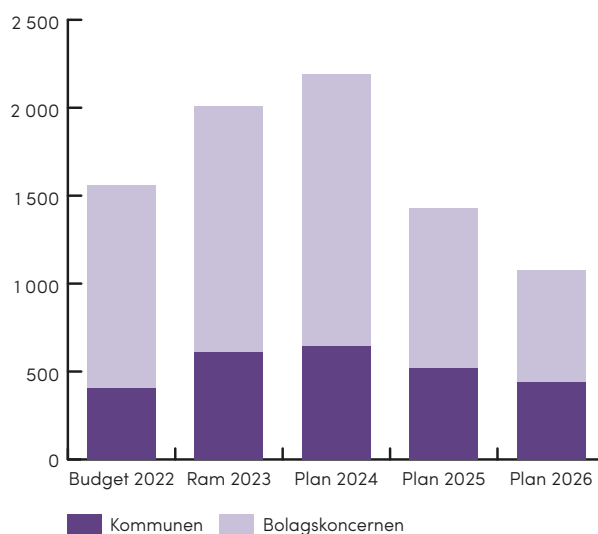
Sammanfattande beskrivning

Varberg växer och utvecklas och med en ökande befolkning kommer ett allt större behov av bland annat bostäder, infrastruktur och verksamhetslokaler. Kommunkoncernens investeringsplan rymmer flera investeringsprojekt för att öka kapaciteten i förskolor, skolor och boenden. Till det kommer investeringar i bland annat hamnanläggningar, vattentorn och vattenledningar, elnät, gator och cykelvägar. Allt för en hållbar samhällsutveckling.

Kommunkoncernen

Kommunkoncernen förväntas investera för 8,3 mdkr under kommande planperiod. De kommunala bolagen står för merparten av investeringsutgifterna, 5,6 mdkr. Mer om bolagens investeringar finns att läsa i avsnittet om bolagens investeringsplaner på sidan 56.

Kommunkoncernens samlade investeringsplan 2022–2026, mnkr

Kommunen

Kommunens finansiella mål medger en genomsnittlig investeringsnivå om 550 mnkr per år. Det sammanlagda investeringsutrymmet för planperioden är 2,6 mdkr för kommunen. I investeringsplanen finns projekt för vilka förstudierna ännu inte är klara och kalkylerna osäkra. Dessa investeringar är markerade med "x" i investeringsplanen på kommande sidor. I tabellen nedan framgår det investeringsutrymme som är avsatt för dessa projekt.

Nämndernas investeringar per område 2022–2026, mnkr

Område	Projekt-kalkyl/löpande investering	Prognos utfall t.o.m. 2021	Prognos överföring tidigare beslut	Budget 2022 exklusive överföring	Ram 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Skolfastigheter	112,0	15,3	23,7	10,0	31,0	10,5	8,5	8,0
Förskolor	109,7	70,2	-0,2	39,3	0,4			
Omsorgsverksamheter	43,5	5,0		19,0	19,5			
Idrotts- och fritidsanläggningar	84,2	11,2	4,3	30,4	31,8	6,5		
Övriga förvaltningsfastigheter	86,6	61,4	2,9	22,3	13,0	13,0	13,0	13,5
Offentlig plats	201,6	50,9	26,4	34,5	45,7	31,4	40,2	21,5
Gång- och cykelvägar	43,8	13,2	8,6	19,0	20,0	15,0	15,0	15,0
Gator och vägar	234,1	44,4	8,2	32,5	38,5	63,0	42,3	44,5
Hamnanläggningar	217,8	40,6	35,5	53,6	91,6	2,0	2,0	2,0
Inventarier	31,8	1,1	2,3	27,5	28,5	28,9	28,1	28,3
IT	30,4			30,4	31,3	37,2	32,9	33,9
Mark- och fastighetsförvärv	15,0	16,0		15,0	15,0	15,0	15,0	15,0
Reinvesteringar i fastigheter	70,0			70,0	75,0	65,0	60,0	60,0
TOTALSUMMA	1 280,5	329,3	111,7	403,5	441,3	287,5	257,0	241,7
Investeringsmedel för kommande projekt utan förstudie (x)					172,0	356,0	265,0	201,0

Skolfastigheter

Flera projekt planeras som rör grundskoleplatser i kommunen. Det handlar dels om att anpassa befintliga lokaler så att de bättre stödjer verksamheternas behov, dels om nya grundskoleplatser.

Förskolor

Byggnation pågår av två nya förskolor, en i Bua och en i Trönningenäs. Nya förskolor planeras även på flera andra platser i kommunen under planperioden.

Omsorgsverksamheter

Midsommargården, det nya särskilda boendet i Träslöv, stod klart under 2021. Under planperioden kommer boenden för personer med funktionsnedsättning att byggas och planering för ytterligare ett särskilt boende för äldre att påbörjas.

Idrotts- och fritidsanläggningar

Pingvinen, kommunens nya bad- och simanläggning, invigdes i september 2021. Under kommande år avsätts medel för arenakrav på Varberg Energi Arena, nya idrottshallar och utbyte av konstgräsplaner.

Övriga förvaltningsfastigheter

I gruppen övriga förvaltningsfastigheter ingår bland annat om- och nybyggnation av räddningsstationer.

Offentlig plats

Flera projekt pågår och det planeras för utveckling av kommunens offentliga platser. Det handlar bland annat om investeringar i lekplatser, mötesplatser och olika former av tillgänglighetsåtgärder. Men även om större projekt som utveckling av Apelviken som destination och av kommunens badplatser.

Gång- och cykelvägar samt gator och vägar

Flera projekt genomförs för att främja hållbart resande. Exempel på detta är cykelvägar och kollektivtrafikåtgärder. Ombyggnation av korsningar och renovering och gestaltning av broar pågår på olika håll i kommunen för att uppnå ett bättre trafikflöde, ökad säkerhet för oskyddade trafikanter och bättre miljö.

Hamnanläggningar

Inom ramen för kommunens stadsutvecklingsprojekt kommer Farehamnen att byggas ut med nya kajplatser för att ersätta den äldre handelshamnen, som försvinner i samband med att Västerport byggs. Kommunens del av projektet omfattar muddring, bankpålning och markuppfyllnad. Hallands Hamnar ansvarar för järnväg, gata, terminalyta, kajer, skogspir samt utrustning och installationer.

Inventarier och IT

De medel som i budget avsätts för inköp av inventarier ska dels användas till färdigställda anläggningar, dels till mindre verksamhetsinvesteringar.

Inom området ingår även inköp av datorer och mobiltelefoner för intern uthyrning till kommunens förvaltningar. Även investeringar i IT-infrastruktur såsom servrar och nätverksutrustning inkluderas.

Mark- och fastighetsförvärv

Kommunfullmäktige avsätter årligen medel till förvärv av strategisk mark, för framtida exploateringar eller för inlösen vid infrastrukturella projekt.

Reinvesteringar i fastigheter

Från och med 2018 redovisas periodiskt underhåll av fastigheter som reinvesteringar. I investeringsbudgeten har därför en årlig utgiftspost om cirka 70 mnkr avsatts under planperioden.

Investeringsplan per nämnd

Investeringsplanen visar alla kommunens pågående och planerade investeringar, sorterade under respektive ansvarig nämnd. Nybyggnationer är samlade under kommunstyrelsen, som i egenskap av fastighetsägare är ansvarig för samtliga byggprojekt, oavsett vilken verksamhet som berörs.

Investeringarna är uppdelade i fem olika kategorier:

- **Påbörjade projekt** är investeringar som redan är igångsatta.
- **Projekt kända sedan tidigare budget** har ännu inte påbörjats, men finns med i den långsiktiga planen.

- **Nya projekt med slutförd förstudie** har beslutats under 2021 och finns med i budget för första gången.

- **Nya projekt under förstudie/åtgärdsval** är investeringar där förstudie eller ett åtgärdsval pågår.

- **Nya projekt utan förstudie** är investeringar där förstudie inte har påbörjats.

Investeringar där förstudie ännu inte är framtagen är markerade med "x" i planen. För att klara kommunens finansiella mål för perioden 2018–2026 är en genomsnittlig investeringsnivå om 550 mnkr per år möjlig. Denna nivå är vägledande vid prioritering av investeringar markerade med "x" i investeringssammanställningen. Varje projekt presenteras också närmare i löpande text i avsnittet efter tabellen.

Investeringsplan per nämnd 2022–2026, mnkr

Ansvarig nämnd/projekt	Projektkod	Projekt-kalkyl/löpande investering	Prognos utfall t.o.m. 2021	Prognos överföring tidigare beslut	Budget 2022 exklusive överföring	Ram 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunstyrelsen		313,5	155,8	25,9	92,1	43,1	9,4	6,0	6,0
Påbörjade projekt									
Ram för mindre investeringar	31125	1,0	1,1	-0,2	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Apelviken, etapp 1-3	31232	54,3	19,4	16,6	6,7	8,1	3,4		
Turistinformation	31302	3,0		2,5		0,5			
Ny förskola Bua (ersätter Applagårdens)	32344	59,6	53,7	-1,7	7,6				
Anpassningar arenakrav Varberg Energi Arena (tidigare Påskbergsvallen), etapp 2	34026	34,0	7,2	-2,2	14,5	14,5			
Aktivitetspark skate	34041	14,4	2,5	6,5	5,4				
Tillbyggnad Varbergs räddningsstation	39114	73,6	61,4	2,9	9,3				
Nya projekt med slutförd förstudie									
Förskoleplatser område Nordväst, Trönningenäs	32355	40,6	10,5	1,5	28,6				
Ny gruppbostad Limabackavägen	37501	28,0			14,0	14,0			
Nya projekt under förstudie									
Värö räddningsstation	39115	x				x			
Värö räddningsstation, inventarier	39115	x				x			
Nya projekt utan förstudie									
Löpande ram för projektkomplettering		5,0			5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Skällinge räddningsstation		x				x	x		
Stadsdelslekplats Trönninge		x					x		
Lokalanpassningar kvarteret Renen		x				x	x		
Gång- och cykelväg utmed Syllingevägen (väg 850), etapp 1		x						x	x
Bro över Himeån samt väg		x					x	x	

Tabellens kolumner visar för varje investeringsprojekt:

- **Projektkalkyl/löpande investering:** Den totala beräknade utgiften för projektet eller budgetårets investeringsram för löpande investeringar.
- **Prognos utfall t.o.m. 2021:** Hur stort belopp som använts hittills, fram till och med 2021.
- **Prognos överföring tidigare beslut:** Avsatt, outnyttjat belopp som följer med från tidigare år.
- **Budget 2022 exklusive överföring:** Beslutat belopp för användning i projektet 2022.
- **Ram 2023 och Plan 2024–2026** – Preliminär beräkning för när ytterligare belopp kommer att behöva lyftas till projektet.

Investeringsplan per nämnd 2022-2026, mnkr

Ansvärig nämnd/projekt	Projektkod	Projekt-kalkyl/löpande investering	Prognos utfall t.o.m. 2021	Prognos överföring tidigare beslut	Budget 2022 exklusive överföring	Ram 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Stadsutveckling		149,0	7,7	2,6	8,0	15,0	40,0	27,3	28,5
Påbörjade projekt									
Östra Hamnvägen, etapp 1-4	38210	95,0	7,7	2,6		5,0	25,0	16,3	18,5
Projekt kända sedan tidigare budget									
Norra Stationsbron		27,0			7,0	8,0	12,0		
Kvalitet i stationsområde Varberg		7,0			1,0	2,0	3,0	1,0	
Utveckling av före detta spårområde Väst kustbanan		20,0						10,0	10,0
Nya projekt utan förstudie									
Anslutningar omkring Varbergs station		x			x	x	x	x	
Parkeringslösningar stationsområde Varberg		x				x	x		
Medfinansiering Värö station		x			x	x	x	x	x
Stationsområde Värö		x			x	x	x	x	x
Förskole- och grundskolenämnden		96,0	17,1	15,9	17,6	25,9	10,0	10,0	12,5
Påbörjade projekt									
Ram för mindre investeringar	36101	4,5			4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Verksamhetsanpassning lokaler	36130	35,0	11,1	15,9		8,0			
Ny förskola Breared, Klapperstenen, inventarier	32332	3,0	2,5		0,5				
Ny förskola Bua (ersätter Applagårdens), inventarier	32344	1,9	1,0		0,9				
Stenens förskola i Tvååker, inventarier	32345	3,0	2,5		0,5				
Nya projekt med slutförd förstudie									
Förskoleplatser område Nordväst Tränningenäs, inventarier	32355	1,6			1,2	0,4			
Nya projekt under förstudie									
Förskoleplatser Centrum Borgasgård	32356	x			x	x	x		
Förskoleplatser Centrum Borgasgård, inventarier	32356	x					x	x	
Grundskoleplatser Norra Kusten område Väröbacka/Limabacka kapacitetshöjande		x			x	x	x		
Grundskoleplatser Norra Kusten område Väröbacka/Limabacka kapacitetshöjande, inventarier		x				x	x	x	
Nya projekt utan förstudie									
Utemiljösatsningar förskola och grundskola		22,0			2,0	5,0	2,5	2,5	5,0
Satsningar inomhusmiljö förskola och grundskola		15,0			3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Förskoleplatser område Nordväst		x			x	x	x	x	x
Förskoleplatser område Nordväst, inventarier		x						x	x

Investeringsplan per nämnd 2022-2026, mnkr

Ansvärig nämnd/projekt	Projektkod	Projekt-kalkyl/löpande investering	Prognos utfall t.o.m. 2021	Prognos överföring tidigare beslut	Budget 2022 exklusive överföring	Ram 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Förskoleplatser Norra Kusten område Väröbacka/Limabacka		x			x	x	x	x	
Förskoleplatser Norra Kusten område Väröbacka/Limabacka, inventarier		x					x	x	
Förskoleplatser Centrum		x				x	x	x	x
Förskoleplatser Centrum, inventarier		x						x	x
Förskoleplatser Sydväst		x						x	x
Grundskoleplatser Centrum Hästen		x			x	x	x	x	x
Grundskoleplatser Centrum Hästen, inventarier		x					x	x	x
Grundsärskoleplatser Centrum		x			x	x	x	x	x
Grundsärskoleplatser Centrum, inventarier		x					x	x	x
Ny grundskola område Nordväst		x			x	x	x	x	x
Ny grundskola område Nordväst, inventarier		x						x	x
Kapacitetshöjande åtgärder grundskoleplatser område Nordväst Trönninge		10,0			5,0	5,0		x	x
Kapacitetshöjande åtgärder grundskoleplatser område Nordväst Trönninge, inventarier		x					x	x	
Grundskoleplatser Centrum		x			x	x	x	x	
Grundskoleplatser Centrum, inventarier		x					x	x	
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden		32,8	4,2	7,8	2,8	12,8	7,8	5,8	2,8
<i>Påbörjade projekt</i>									
Ram för mindre investeringar	39101	2,8			2,8	2,8	2,8	2,8	2,8
Verksamhetsanpassning lokaler	39130	30,0	4,2	7,8		10,0	5,0	3,0	
<i>Nya projekt utan förstudie</i>									
Ny gymnasieskola	39105	x			x	x	x	x	x
Ny gymnasieskola, inventarier	39105	x						x	x
Socialnämnden		19,3	5,0	0,0	8,8	9,3	3,8	3,8	3,8
<i>Påbörjade projekt</i>									
Ram för mindre investeringar	37100	3,8			3,8	3,8	3,8	3,8	3,8
Verksamhetsanpassning lokaler	37130	15,0	5,0		5,0	5,0			
<i>Nya projekt med slutförd förstudie</i>									
Ny gruppboende Limabackavägen, inventarier	37501	0,5				0,5			
<i>Nya projekt utan förstudie</i>									
Serviceboendestäder, inventarier		x					x		
Särskilt boende område Nordväst		x					x	x	x
Särskilt boende område Nordväst, inventarier		x							x
Byggnadsnämnden		1,8	0,0	0,0	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8
<i>Påbörjade projekt</i>									
Ram för mindre investeringar	33101	1,8			1,8	1,8	1,8	1,8	1,8

Investeringsplan per nämnd 2022-2026, mnkr

Ansvärig nämnd/projekt	Projektkod	Projekt-kalkyl/ löpande investering	Prognos utfall t.o.m. 2021	Prognos överföring tidigare beslut	Budget 2022 exklusive överföring	Ram 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Hamn- och gatunämnd		279,7	81,4	24,0	74,8	84,6	69,5	73,7	56,0
<i>Påbörjade projekt</i>									
Ombyggnad av korsningar och gator	35003	95,6	36,7	3,9	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
Löpande investeringar park/allmän plats	35901	10,5		4,1	10,5	10,5	11,5	11,5	11,5
Societetsparkens upprustning	35021	14,5	0,5					14,0	
Utveckling av badplatser fas 2	35033	21,8	4,2	1,7	5,3	5,3	5,3		
Gröna huvudstråk (enligt grönstrategi)	35044	13,0	9,0		2,0	2,0			
Löpande trafikinvesteringar	35900	11,5		1,7	11,5	11,5	12,0	12,0	12,0
Platsskapande insatser och attraktiv byggtid	35048	4,5	2,0		1,0	1,0	0,5		
Offentliga toaletter serviceorter	35053	12,0	5,4	4,0	2,6				
Ram för mindre investeringar	35101	2,0			2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Cykel - inre tvärstråk	35139	29,0	9,4	6,6	9,0	4,0			
Gång- och cykelväg, Södra Näsvägen	35142	4,8	3,8			1,0			
Utformning Lassabackadeponin	35150	33,0	10,4		3,4	7,8	7,7	3,7	
Arbetsmaskiner	35160	1,5			1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Löpande cykelinvesteringar	35601	10,0		2,0	10,0	15,0	15,0	15,0	15,0
<i>Projekt kända sedan tidigare budget</i>									
Belysning i Derome		2,0			1,0	1,0			
<i>Nya projekt med slutförd förstudie</i>									
Servicebyggnad fästningsområdet		9,0			1,0	8,0			
<i>Projekt under förstudie</i>									
Stadsnära skogar		x					x	x	x
Masshanteringsstation		x				x			
Trafikplats Träslövsvägen/Västkustvägen		x				x			
Följdinvesteringar stadsutvecklingsprojekt		x			x	x	x	x	x
<i>Nya projekt utan slutförd förstudie</i>									
Mindre generalplaneinvesteringar		5,0			5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Gång- och cykelväg, Löftaskog - Frillesås (väg 845)		x			x				
Gång- och cykelväg, Veddige-Derome		x				x			
Korsning Österleden/Stenåsavägen		x			x				
Hamninvesteringar		217,8	40,6	35,5	53,6	91,6	2,0	2,0	2,0
<i>Pågående projekt</i>									
Löpande hamninvesteringar	35807	2,0		1,5	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Ny infart hamnen	38335	6,0	0,5	3,9	1,6				
Farehamnen övergripande	38350	203,8	39,0	29,9	50,0	84,9			
Naturvallen	38390	6,0	1,1	0,2		4,7			

INVESTERINGAR

Investeringsplan per nämnd 2022-2026, mnkr

Ansvärig nämnd/projekt	Projektkod	Projekt- kalkyl/ löpande investering	Prognos utfall t.o.m. 2021	Prognos överföring tidigare beslut	Budget 2022 exklusive överföring	Ram 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kultur- och fritidsnämnden		38,1	0,0	0,0	14,5	20,1	11,5	4,0	4,0
Påbörjade projekt									
Ram för mindre investeringar	34101	3,0			3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Konst på landsbygd	34104	1,0			1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Nya projekt med slutförd förstudie									
Konstgräsplan och omklädning Väröbacka	34003	31,5			10,0	15,0	6,5		
Konstgräsplan och omklädning Väröbacka, inventarier	34003	0,5				0,5			
Konstgräsplan och omklädning Väröbacka, konstnärlig gestaltning	34003	0,3				0,3			
Nya projekt utan förstudie									
Omlokalisering Rolfstorps bibliotek		x			x				
Veddige simhall, renovering		x			x	x			
Aktivitetspark skate, konstnärlig gestaltning	34041	0,5			0,5				
Konstnärlig gestaltning Västerport, etapp 1		1,3				0,3	1,0		
Idrottshallar ny grundskola Håsten		x				x	x	x	
Idrottshall vid Ankarskolan		x				x	x		
Idrottshall ny gymnasieskola		x					x	x	x
Idrottshall ny grundskola område Nordväst		x					x	x	
Reinvestering Veddige IP, konstgräs		x				x			
Reinvestering banbädd, Sjöareossen		x					x		
Reinvestering Övrevi IP, konstgräs och maskinhall		x					x		
Reinvestering Ankarvallen IP, konstgräs		x					x		
Servicekommittén		117,6	1,5	0,0	114,6	122,2	116,8	107,7	109,3
Påbörjade projekt									
Inventarier kök och matsalar	32107	3,1			3,1	3,2	3,3	3,4	3,5
Intern uthyrning av mobiltelefoner	32124	8,5			8,5	8,7	9,0	9,3	9,6
Intern uthyrning av datorer	32125	10,3			10,3	10,6	16,0	11,0	11,5
Utveckling IT	32126	2,0			2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Utökad infrastruktur laddstolpar	32127	1,5			1,5	1,7	1,7	1,9	1,9
Ismaskiner	32128	3,0	1,5			1,5			
IT-infrastruktur inklusive Sakernas internet	32135	8,1			8,1	8,3	8,5	8,7	8,9
Verksamhetsutveckling övrigt	32136	3,1			3,1	3,2	3,3	3,4	3,5
Myndighetskrav fastighet	32190	3,0			3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Anpassning fastighet	32220	5,0			5,0	5,0	5,0	5,0	5,5
Reinvestering fastighet	32900	70,0			70,0	75,0	65,0	60,0	60,0
Nya projekt utan slutförd förstudie									
Inventarier stadshus C		x					x	x	x
SUMMA INVESTERINGAR		1 265,5	313,3	111,7	388,5	426,3	272,5	242,0	226,7
Markförvärv	31220	15,0	16,0		15,0	15,0	15,0	15,0	15,0
SUMMA INVESTERINGAR, INKL MARKFÖRVÄRV		1 280,5	329,3	111,7	403,5	441,3	287,5	257,0	241,7

Kommentarer till nämndernas investeringsplan

Kommunstyrelsen

Ram för mindre investeringar

I samband med flytten till de nya delarna av stadshus A fortsätter förflyttningen mot nya, mer digitala arbetssätt, där fler medarbetare kommer att ha mindre och mer flexibla arbetsplatser. Under ett antal år framöver behöver möbelinköp göras som säkerställer att god arbetsmiljö kan uppnås även om medarbetarna sitter tätare. Det finns också behov av att förbättra kvaliteten på möbleringen i sammanträdesrummen.

Apelviken, etapp 1–3

Projekt för att skapa norra Europas ledande surfdestination, med möjlighet till rekreation över större delar av året samt med förbättrad kvalitet på vatten och med skydd av befintliga naturvärden. Etapp 1 omfattar utveckling av strandpromenaden med cykelbana, låg belysning, möblering och dagvattenhantering samt anläggande av surftorg med surfparkerings. Etapp 2 och 3 avser fortsatt utveckling av strandpromenaden, parkeringslösningar, och utformande med ökad trygghet och tillgänglighet som påbörjats i etapp 1.

Turistinformation

Digitala motorvägsskyltar och utveckling av behovsanpassad turistinformation.

Ny förskola Bua (ersätter Applagårdens)

Den nya förskolan kommer att ha plats för 80 barn och tillagningskök och matsal för både förskolans och Buaskolans elever. Buaskolans nuvarande kök och matsal byggs om till gruppum, klassrum, toaletter och kapprum.

Anpassningar arenakrav Varberg Energi Arena (tidigare Påskbergsvallen), etapp 2

Varbergs Bois herrlag gick upp i Allsvenskan i slutet av 2019. För att laget ska tillåtas spela på sin hemarena krävs en ombyggnation. Ombyggnationen sker i två etapper. Etapp 1 genomfördes våren 2020 och fokuserade på säkerhet och att öka kapaciteten för publikflöden vid entréer och toaletter. Efter första säsongen kan den större ombyggnationen starta, som behöver göras för att arenan ska godkännas av Svenska fotbollsförbundet. Då byggs nya läktare och serviceutrymmen.

Aktivitetspark skate

I anslutning till Varbergs idrottshall ska en aktivitetspark för skate byggas, med streetyta och parkterrain med en bowl tillsammans med gott om plats för umgänge.

Tillbyggnad Varbergs räddningsstation

Om- och tillbyggnation av Varbergs räddningsstation för att leva upp till de krav som ställs på verksamheten. Inkluderar en anpassning av lokalerna för att möta behovet sedan Räddningstjänsten Väst bildades och flera medarbetare omlokaliseras till stationen i Varberg.

Förskoleplatser område Nordväst, Trönningenäs

Ny förskola i Trönningenäs med 80 platser fördelat på fyra avdelningar. Bygglov för förskolan är under behandling.

Ny gruppbostad Limabackavägen

Ny gruppbostad i Väröbacka med sex lägenheter i två separata huskroppar, samt tillhörande gemensamhetsytor, personalutrymmen och utemiljö. Förstudien är klar och genomförande planeras starta 2022 och beräknad överlämning i slutet av 2023.

Värö räddningsstation

Befintlig station i Värö är i sådant skick att en omfattande om- och tillbyggnation krävs för att uppnå ändamålsenliga lokaler. Istället för en ombyggnation föreslås en byggnation av en ny räddningsstation (likt Tvååkers räddningsstation som stod klar 2019) på den angränsande fastigheten, samt beräknat behov av inventarier.

Löpande ram för projektkomplettering

Används till behov av mindre kompletteringar i redan färdigställda och avslutade fastighetsinvesteringar.

Skällinge räddningsstation

Räddningsstationen i Skällinge uppfyller inte dagens lokalbehov och är även i stort behov av underhåll och större ytor. Befintlig tomt ger begränsat utrymme för fortsatt utveckling av räddningsstationen varpå det kan bli aktuellt med en nybyggnation.

Stadsdelslekplats Trönninge

Inom planprogram för Södra Trönninge ryms också en stadsdelslekplats, som kommer att fungera som en gemensam samlingspunkt för såväl tillkommande bostäder som befintliga. När stadsdelen växer kraftigt ökar behovet av gemensamma platser och samlingsytor.

Lokalanpassningar kvarteret Renen

Inom kvarteret Renen pågår en omfattande sanering av klorerade lösningsmedel. Delar av den tidigare industrifastigheten har rivits under saneringsarbetet och idag återstår kontorsbyggnaden, portvaksstugan och B-hallen. För att möjliggöra ett framtida bevarande samt ett nyttjande på kort sikt krävs vissa iordningställande åtgärder så som värme, ventilation och upprustning av toaletter.

Gång- och cykelväg utmed Syllingevägen (väg 850), etapp 1

Deromes husfabrik samt expansion hos Södra tillsammans med Ringhals genererar ett ökat trafikflöde på Syllingevägen av såväl arbetspendling som tung trafik och risken för cyklister och gående är påtaglig. Därför finns det ett stort behov av att bygga en ny gång- och cykelbana mellan Veddige och Väröbacka.

Bro över Himleån samt väg

Inom planprogram för Södra Trönninge ryms minst 900 bostäder och en utbyggnad av Östergatan, som förbinder Lindhovs rondellen i nordväst med Österleden i sydöst. I projektet ingår en ny bro över Himleån i anslutning till Kvarnagården samt anslutande väg. Bron ska till stor del finansieras av exploateringen av området.

Stadsutveckling

Östra Hamnvägen, etapp 1–4

Projekteringen för den del som berör Västerport etapp 1 är i det närmaste klar. Byggnation kommer ske i etapper och färdigställandet kommer ske efter att arbetet med Varbergstunneln är klart år 2024, för att undvika att vägen förstörs direkt av tunga transporter. Övriga etapper av vägen kommer att påbörjas i slutet av planperioden och byggas ut i samband med den fortsatta exploateringen av Västerport för att sedan ansluta med Getterövägen.

Norra stationsbron

Norra stationsbron planeras att gå över järnvägstråget mellan Birger Svensson väg och Östra Hamnvägen strax norr om den framtida stationen. Den behövs bland annat för att minimera och avlasta trafiken i stationsområdet och utanför stationsbyggnaden. Bron kommer att vila på tråkkanten och behöver anläggas i samband med byggnationen av den övriga järnvägsanläggningen.

Kvalitet i stationsområde Varberg

Trafikverket bygger området runt den nya Järnvägsstationen i Varberg som kommunen kommer att äga och förvalta. I dagsläget är det inte fastställt i avtal vilka materialval som ingår i utformningen av området. Här kan det även bli aktuellt med en medfinansiering om kommunen önskar en annan kvalitet än vad Trafikverket planerar för.

Utveckling av före detta spårområde Väst-kustbanan

När Varbergstunneln står klar kommer Trafikverket att riva befintliga spår och järnvägsutrustning. Under 2021 kommer en utredning genomföras med påföljande förstudie om hur banvallsområdet kan nyttjas i framtiden. Delar av sträckningen kan bli väg eller cykelväg, vissa delar kanske kommer att regleras till andra fastigheter via försäljning eller liknande.

Anslutningar omkring Varbergs station

Den framtida sträckningen av Väst-kustbanan genom Varberg påverkar det kommunala vägnätet och innebär att anpassningar behöver göras till exempel avseende höjder eller sträckning. Detta gäller främst de vägar som ansluter till det framtida stationsområdet. En del av anpassningskostnaderna kommer att täckas av Trafikverkets projektmedel men merparten av anslutningarna kommer att bekostas av kommunen.

Parkeringslösningar för stationsområde Varberg

Utformningen av parkeringslösningar för stationsområdet är inte ännu avtalat med Trafikverket. Kommunen bör därför ha en avsatt investering för att kunna säkerställa kvaliteten på parkeringarna.

Värö station

Under 2021 har en avsiktsförklaring avseende Värö station tecknats mellan Trafikverket, Region Halland och Varbergs kommun. Avsiktsförklaringen innebär att parterna är överens om att genomföra projektet tillsammans och att kommunen kommer att finansiera projektet. Genomförandet av stationen kan ses som två delar. En del är medfinansieringen av Trafikverkets spårarbeten och en del är kommunala investeringar i stationsområde, parkering och anslutningar. I dagsläget finns bara en grov uppskattning av vilket resursbehov det medför. Beroende på vilket läge som väljs för stationen kan beloppen variera. En förstudie med en mer detaljerad kalkyl kommer att påbörjas under 2022.

Förskole- och grundskolenämnden Ram för mindre investeringar

Ram för mindre investeringar är en löpande investeringspost avsett för beräknat behov av inventarier och lokalanpassningar i verksamheten.

Verksamhetsanpassning lokaler

Budgetposten ska inrymma kapacitetshöjande åtgärder i fastigheter där avsteg från fastighetsinvesteringsprocessen måste göras. Detta kan exempelvis innefatta anskaffning av moduler, förstudiearbete, projekteringskostnader och genomförande av om- och tillbyggnation av fastigheter.

Ny förskola Breared, Klapperstenen, inventarier

Klapperstenens förskola stod klar juni 2021. Kompletterande inköp av inventarier kommer ske under år 2022.

Ny förskola Bua (ersätter Applagårdens), inventarier

Bua förskola färdigställs tidigt 2022. Beräknat behov av inventarier för 80 platser.

Stenens förskola i Tvååker, inventarier

Stenens förskola stod klar juni 2021. Kompletterande inköp av inventarier kommer ske under år 2022.

Förskoleplatser område Nordväst Trönningenäs, inventarier

Beräknat behov av inventarier för fyra avdelningar.

Förskoleplatser Centrum Borgasgård

Ny förskola i Borgasgård (tidigare Östra Träslöv) med kapacitet för minst 160 barn i enlighet med åtgärdsval, samt beräknat behov av inventarier. Förstudie pågår och genomförandet planeras ske 2022–2023 med inflyttning år 2024.

Grundskoleplatser Norra Kusten område Väröbacka/Limabacka, kapacitetshöjande

Kapacitetshöjande åtgärder för omställning till F-9 skola. Behov av utökad kök, matsal, angöring, utemiljö och parkering. Kommande förstudie definierar åtgärder och kostnad samt behov av inventarier.

Utemiljösatsningar förskola och grundskola

Stort behov av att utveckla utemiljöer på befintliga förskolor och grundskolor.

Satsningar inomhusmiljö förskola och grundskola

Stort behov av att byta ut uttjänta inventarier i befintliga förskolor och grundskolor. Uppskattningsvis bör 10 procent av klassrummen bytas ut årligen under en 10 års period.

Förskoleplatser område Nordväst

Behov av ytterligare förskoleplatser efter att Trönningenäs förskola är klar, på grund av att man bygger i område Trönningenäs och Bläshammar. Behov av minst två nya förskolor samt inventarier.

Förskoleplatser Norra Kusten område Väröbacka/Limabacka

Ersättare för den förskola som initialt planerades men avbröts under år 2021 på grund av bullerproblematik. Planansökan om en förskola för 160 barn på annan plats är beslutad av kommunstyrelsens arbetsutskott. Budget för beräknat behov av inventarier sätts även av.

Förskoleplatser Centrum

Behov av ytterligare förskoleplatser i centrumområdet, efter att Borgasgård står klart, samt beräknat behov av inventarier.

Förskoleplatser Sydväst

I enlighet med beslutad behovsanalys finns behov omkring år 2025–2027 beroende på hur befolkningsprognosen utvecklar sig. Även medel för beräknat behov av inventarier sätts av, som ligger utanför planperioden.

Grundskoleplatser Centrum Håsten

Behov av minst 700 platser samt beräknat behov av inventarier. Behovsanalys för lokaler centrumområdet grundskola finns framtagna och beslutad. Förstudie och projektering bör ske år 2022 för genomförande under år 2023–2025.

Grundskoleplatser Centrum

Behov av 120 platser samt beräknat behov av inventarier. Förslagsvis i kombination med Håstens grundskola, för att möta behovet utifrån aktuell befolkningsprognos. Förstudie och projektering bör ske år 2022 för genomförande under år 2023–2025.

Ny grundskola område Nordväst

Behovsanalys är beslutad i dåvarande barn- och utbildningsnämnden för ny grundskola i området samt beräknat behov av inventarier för minst 400 platser. Åtgärdsval pågår. Befolkningsprognosen pekar på en ökad elevtillväxt till läsåret 2024/2025.

Kapacitetshöjande åtgärder grundskoleplatser område Nordväst Trönninge

Behov hösttermin 2023 för att klara kapaciteten samt tillhörande inventarier, tills de nya grundskolorna i Håsten och Nordväst är klara.

Grundskoleplatser Centrum

Konsekvens av dimensionering av nya Håstensskolan som kräver insatser på både Bockstensskolan och Furu-bergsskolan. Förtättningsprojekt samt utökade bostads-exploateringar i Centrum och Västerport innebär behov av ytterligare grundskoleplatser utöver ovan nämnda samt tillhörande inventarier.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden Ram för mindre investeringar

Ram anpassad för mindre verksamhetsinvesteringar som nämnden ansvarar för och fördelar.

Verksamhetsanpassning lokaler

Budgetposten ska inrymma kapacitetshöjande åtgärder i fastigheter där avsteg från fastighetsinvesteringsprocessen måste göras. Detta kan exempelvis innefatta anskaffning av moduler, förstudiearbete, projekteringskostnader och genomförande av om- och tillbyggnation av fastigheter.

Avser främst åtgärder i Peder Skrivares skola med utökad behov av lektionssalar, idrottsundervisning och kapacitet i matsal.

Ny gymnasieskola

Behov av 1 000 nya gymnasieplatser samt beräknat behov av inventarier. Åtgärdsvalet är klart och förstudien är påbörjad.

Socialnämnden

Ram för mindre investeringar

Ram anpassad för mindre verksamhetsinvesteringar som nämnden ansvarar för och fördelar.

Verksamhetsanpassning lokaler

Budgetposten ska inrymma kapacitetshöjande åtgärder i fastigheter där avsteg från fastighetsinvesteringsprocessen måste göras. Detta kan exempelvis innefatta anskaffning av moduler, förstudiearbete, projekteringskostnader och genomförande av om- och tillbyggnation av fastigheter.

Ny gruppbostad Limabackavägen, inventarier

Beräknat behov av inventarier.

Servicebostäder, inventarier

Det finns behov av ytterligare cirka tio servicebostäder LSS till år 2023/2024. I normalfallet hyrs dessa lägenheter in men om det inte är möjligt behöver en nybyggnation göras. Även nya inventarier behöver införskaffas till lägenheterna.

Särskilt boende område Nordväst

Den demografiska utvecklingen medför att det blir allt fler äldre i Varberg vilket kommer att ställa krav på fler särskilda boende-plaster för äldre. I en första etapp planeras ett boende i område nordväst år 2027–2028 samt beräknat behov av inventarier.

Byggnadsnämnden

Ram för mindre investeringar

Ram anpassad för mindre verksamhetsinvesteringar som nämnden ansvarar för och fördelar.

Hamn- och gatunämnden

Ombyggnad av korsningar och gator

Inom Varbergs kommun finns ett antal korsningar som är i behov av ombyggnad för att erhålla bättre trafikflöde, ökad säkerhet för oskyddade trafikanter, och bättre miljö. Projektet omfattar åtta korsningsåtgärder:

- Kattegattvägen-Södra vägen (klar)
- Träslösvägen-Österängsvägen (klar)
- Magasinsgatan-Sveagatan (klar)
- Västkustvägen-Strandbackavägen (klar)
- Österleden-Ölandsgatan
- Österleden-Träslösvägen
- Träslösvägen-Västkustvägen
- Rosenfredsgatan-Ringvägen.

I projektet ingår även att bygga om och rusta upp ett antal gator i Varbergs tätort för att förbättra trafik-säkerheten och gestaltningen på gatorna. De aktuella gatorna är:

- Slottsgatan/Fästningsgatan/Platsgatan (uppstartat)
- Bandholtzgatan
- Kattegattsvägen
- Trädlyckevägen (Håstensgatan - Västkustvägen)
- Träslösvägen (Karlbergsvägen - Österleden).

Löpande investeringar park/allmän plats

Löpande investeringar inom park/allmän plats är mindre investeringar gällande stadsdels/tätortslekplatser, mindre lekplatser, mötesplatser, motionsspår, ungdomshäng på landsbygd, trädförnyelse, smärre centrumåtgärder och tillgänglighetsåtgärder. Förvaltningen kommer fortsätta att upprusta stadsdels/tätortslekplatser i enlighet med lekplatsriktlinjen och även fortsätta satsningen på att rusta upp ett antal mindre lekplatser i enlighet med den handlingsplan för lekplatser som är antagen i hamn- och gatunämnden.

Mötesplatser kommer att iordningställas utifrån inkomna ansökningar från föreningar och i samråd med ungdomar kommer det iordningställas ungdomshäng på landsbygden. Ett antal tillgänglighetsåtgärder ska också genomföras utifrån en inventering som gjorts under 2021.

Societetsparkens upprustning

Projektet består dels av mindre punktinsatser som utfördes under 2021 och dels av en restaurering av parken som planeras utföras år 2025. Societetsparken är en av Varbergs främsta parker med stor betydelse för identiteten som kurortsstad och med många aktiviteter. Samtidigt fungerar parken som en betydelsefull social plats i staden, och flertalet arrangemang och evenemang tar plats i parken under året. Under åren har Societetsparken genomgått ett stort antal småskaliga renoveringar som tillsammans har resulterat i att parken har förlorat stora delar av sin historiska karaktär och identitet. Parken är idag sliten och har stora underhållsbehov vad gäller såväl ytskikt, växtmaterial med mera. Befintliga scenförutsättningar kan inte tillgodose dagens krav från artister på akustisk och logistik.

Utveckling av badplatser fas 2

Projektet syftar till att arbeta vidare med upprustning och standardhöjning av kommunens badplatser, i enlighet med Badplatsriktlinjens intentioner. Åtgärdsförslaget innebär att utvecklingen av badplatserna fortsätter i en andra fas genom standardhöjning av ytterligare sex badplatser, samt mindre punktinsatser på olika badplatser för att de ska uppfylla basstandard. Det kan exempelvis handla om att det saknas sittplatser, skyltning, sophantering, livräddningsutrustning, parkering för cykel och bil. Tanken är att vartannat delprojekt sker i centralorten och vartannat på landsbygden. De stränder som ska få en standardhöjning är Skällinge, Getterön (1:a, 3:e och 4:e vik), Kärradal, Kåsa, Espevik och Bua.

Gröna huvudstråk (enligt grönstrategi)

I Simma, Lek och Svärma - grönstrategi för aktiviteter, upplevelser och biologisk mångfald i Varbergs kommuns utemiljö, lokaliseras behovet av sammanhållande gröna och blå stråk mellan viktiga grönområden och målpunkter såsom stadskärnan, havet och kusten.

Projektet syftar till att stärka Varbergs gröna huvudstruktur så att stråken blir ett attraktivt val för såväl rekreation som för gångtrafik samt att stråken ska bidra med viktiga ekosystemtjänster.

Under 2022 kommer det gröna stråket längs Träslösvägen (mellan Sveagatan och Ringvägen) att färdigställas. Utöver att bredda befintliga växtbäddar ska även beläggning, belysning samt omhändertagandet av dagvattnet förbättras.

Löpande trafikinvesteringar

Löpande trafikinvesteringar är mindre investeringar gällande gator, vägar och gång- och cykelvägar. Det kan till exempel vara beläggningsarbeten, kollektivtrafikåtgärder, trafikmiljöåtgärder, belysning eller cykelrelaterade investeringar.

Huvuddelen av medlen inom löpande trafikinvesteringar används till slitlagerbeläggning på de kommunala gatorna. Vilka gator som prioriteras styrs av beslutad beläggningsplan. Utöver beläggningsarbeten fortsätter arbetet att tillgänglighetsanpassa busshållplatser. Varje år utförs också ett antal mindre trafikmiljöåtgärder som exempelvis farthinder, passager och bulleråtgärder.

Platsskapande insatser och attraktiv byggtid

Under stadsutvecklingsprojektens byggtid kommer centrala Varberg påverkas på ett sätt som kan uppfattas som negativt för boende och besökare. Projektet ska på strategiskt viktiga punkter i staden jobba platsskapande och vända något negativt till något spännande och positivt. Genom att skapa en stad som upplevs som attraktiv och spännande under byggtiden kan projektet samtidigt skapa nya rörelsemönster och vanor hos människor som kommer bidra till att den nya stadsdelen Västerport blir en självklar del av Varberg. Exempel på insatser är stadsodling, mindre lekplatser, aktivitetsytor och popup-parker.

Offentliga toaletter på serviceorter

Projektets syfte är att skapa förutsättning för ökad allmän tillgänglighet på offentlig plats i några av Varbergs kommuns serviceorter. Detta projekt ska skapa förutsättning för en samlad satsning på toaletter i Tvååker (klar), Veddige (klar), Bua och Träslövsläge.

Ram för mindre investeringar

Ram för mindre verksamhetsinvesteringar som nämnden ansvarar för och fördelar.

Cykel – inre tvärstråk

Projektets syfte är att skapa ett sammanbyggt och attraktivt cykelvägnät som Varbergs boende och besökare ska vilja cykla på och på så sätt minska de korta bilresorna. Projektet omfattar nybyggnation och ombyggnation av gång- och cykelväg utmed Västkustvägen med en sträcka på cirka 4 000 m.

Gång- och cykelväg, Södra Näsvägen

Det som kvarstår i projektet är att bygga ut den tredje etappen, sträckan Kullevägen till Skördevägen, vilket planeras att göras år 2023 efter att en ny detaljplan är antagen.

Utformning av Lassabackadeponin

Projektets syfte är att i samband med sluttäckningen av Lassabackadeponiområdet skapa ett attraktivt rekreationsområde och utflyktsmål. Lassabackadeponin är ett välbesökt rekreationsområde som har en unik placering nära centrum i Varberg direkt angränsande till Getteröns naturreservat. På området finns flera aktiva verksamheter där Getteröns naturum är den största.

Naturum är en turistattraktion men det kan bli så mycket mer attraktivt för en bredare grupp om naturområdet görs mer tillgängligt och blir mer intressant att utforska. Det finns stor potential att nyttja området för social hållbarhet som mötesplats dit olika Varbergsbor kan åka tillsammans med tillresta besök samt för kunskapspridning och dialog med invånare avseende miljö och hållbara livsstilar. Under hösten 2021 färdigställs mångfalsträdgård och mötesplats. Upphandling av offentlig toalett är klar vilken kommer vara på plats under 2022. Förvaltningen arbetar vidare med utsiktstornet som nu planeras till en plats längre från natura2000-området vilket minskar risken att tornet har en betydande påverkan på området.

Arbetsmaskiner

Förvaltningen behöver löpande byta ut vissa av sina arbetsmaskiner till exempel gräsklippare, sopmaskiner och traktorer.

Löpande cykelinvesteringar

Projektets syfte är att skapa ett sammanbyggt och attraktivt cykelvägnät som Varbergs boende och besökare ska vilja cykla på och på så sätt minska de korta bilresorna. Projektet kopplar i hög utsträckning till den nyligen beslutade cykelplanen. Just nu arbetar förvaltningen med delsträckorna Österängsvägen-Jonstaka och Värnamovägen-Österängsvägen vilka båda är delar av ett yttre tvärstråk längs med Österleden. Förvaltningen arbetar också med delprojektet Västkustvägen-Lindbergsvägen som är en sträcka längs Värnamovägen (mellan Lassabackarondellen och Lugnetrondellen) som ska koppla samman Arbetspendlingsstråk Trönninge med tvärstråket längs Västkustvägen.

Belysning Derome

Syftet med projektet är att skapa en trygg och upplyst miljö för allmänheten i Derome.

Servicebyggnad fästningsområdet

Projektet avser tillskapande av en byggnad med servicefunktioner kopplat till fästningsbadet och strandpromenaden i första hand men även till badhusviken och fästningsområdet i ett större perspektiv. I byggnaden ska det finnas toaletter och omklädningsmöjligheter. För att förbättra arbetsmiljön för förvaltningens badvakter på Fästningsbadet inrymmer byggnaden även enklare personalutrymme för dem. Som service till de badande på Fästningsbadet förses byggnaden även med utvändigt utomhusdusch. Byggnaden är tänkt att placeras på triangelytan där fästningspiren angör strandpromenaden. I projektkostnaden ingår teknisk försörjning i form av VA-ledningar med mera placerade i strandpromenaden från anslutningspunkt utanför Tullhuset. För genomförandet behöver en ny detaljplan tas fram.

Stadsnära skogar

De stadsnära skogarna behöver utvecklas så de bättre kan stå emot klimatförändringar och ett ökat besöksstryck. I flera av de stadsnära skogarna i Varbergs centralort har många träd dött eller är döende. Med stor sannolikhet är orsaken att klimatet har blivit mer extremt med längre perioder av torka på sommaren, vilket har försvagat träden och blötare och mildare vintrar, vilket har gynnat skadeinsekter och svampsjukdomar hos några av de vanligaste träden. Skogarna innehåller inte den artvariationen de skulle behöva för att öka motståndskraften mot klimatförändringarna.

Vidare behöver de stadsnära skogarna skyddas mot nya exploateringar och rustas upp och kompletteras med utrustning så de kan ta emot och underlätta för fler besökare. I vissa skogar saknas till exempel tydliga skyltar och entréer och det är långt mellan sittplatserna.

Masshanteringsstation

Syftet med projektet är att tillskapa och säkerställa ytor för förvaltningens och kommunens masshantering och etablera en masshanteringsstation och på så sätt ge förutsättningar att arbeta ekonomiskt och hållbart med ett cirkulärt arbetssätt kring massor och material. Masshanteringsstationen ska kunna ta emot massor och material som kan förädlas och bli resurs i nya projekt. Stationen ska kunna ta emot massor och material från både egen regi verksamhet och upphandlad verksamhet inom förvaltningen. Stationen bör även kunna ta emot massor och material från övriga delar av kommunkoncernen. Massor och material som inte kan återanvändas, med eller utan förädling, ska inte tas emot av anläggningen.

Trafikplats Träslövsvägen/Västkustvägen

Den bro som idag utgör den planskilda korsningen Träslövsvägen/Västkustvägen är en av de broar med störst behov av reinvestering. Reinvesteringen innefattar bland annat byte av tätskikt och övergångskonstruktioner, utbyte av en stor del av brons grund- och ytavlopp, lagning av betong- och armeringsskador samt impregnering av en stor del av brons betongytor. Kostnaderna för dessa åtgärder bedöms inte rymmas inom den budget som är avsatt för projektet renovering och gestaltning av broar. Med anledning av detta föreslås därför att reinvesteringen på denna bro bryts ut till ett eget projekt.

Projektet syftar till att säkerställa den framtida trafiksäkerheten och framkomligheten för trafikplats Träslövsvägen/Västkustvägen. Detta ska göras genom att ställa det behov av reinvestering som krävs för den befintliga bron mot eventuella alternativa lösningar som på sikt kan vara mer ekonomiskt fördelaktiga.

Följdinvesteringar stadsutvecklingsprojekt

Flera nya förstudier tas fram gällande olika följdinvesteringar till stadsutvecklingsprojektet. Det kan exempelvis handla om utformningen av anslutande gator.

Mindre generalplaneinvesteringar

En viktig fråga för kommunen under de kommande åren är hanteringen och finansieringen av generalplaneinvesteringar. Generalplaneinvesteringar kan beskrivas som kostnader som uppstår vid ny exploatering och härrör från sådana anläggningar som inte enbart betjänar det nya området. Det rör sig vanligtvis om trafikplanläggningar, parker och VA-anläggningar som kommer att nyttjas även av andra områden. För att ha en väl fungerande samhällsbyggnadsprocess krävs att kommunen arbetar fram en modell, metod och ett arbetssätt för att hantera dessa generalplaneinvesteringar. Ett sätt att lösa hanteringen och finansieringen av de mindre generalplaneinvesteringarna är att hamn- och gatunämnden har ett löpande projekt för att finansiera mindre behov som uppstår.

Gång- och cykelväg, Löftaskog-Frillesås (väg 845)

Gång- och cykelväg mellan Löftaskog och Frillesås längs med statlig väg. Kommunen kommer medfinansiera projektet.

Gång- och cykelväg, Veddige-Derome

Gång- och cykelväg mellan Veddige och Derome längs med statlig väg. Kommunen kommer medfinansiera projektet.

Korsning Österleden/Stenåsavägen

Korsningen har identifierats i samband med projektet ombyggnad av korsningar, men är inte en av de åtta korsningar som redan ingår. Förvaltningen behöver ta fram åtgärdsval och förstudie.

Hamninvesteringar

Löpande hamninvesteringar

Löpande hamninvesteringar är investeringar som behövs för att underhålla och utveckla fritids- och fiskehamnarna i Varberg och Träslövsläge.

Ny infart till hamnen

Infart från korsningen Östra hamnvägen/Getterövägen till den nya hamnen.

Farehamnen övergripande

Muddringen omfattar hantering av kontrollplan, uppfyllande av uppställda villkor samt muddring. Hamnbassängen muddras till elva meters djup och deponering av muddermassorna sker till havs enligt miljödöms. Markuppfyllnaden omfattar projektering och utläggning av massor på terminalytan. Avtal finns mellan Varbergs kommun och Trafikverket för övertagande av bergmassor. Bankpålningen omfattar projektering och anläggning av förstärkningsåtgärder för ytan bakom kajen.

Naturvallen

Vallen är till för ljus- och bullerskydd mot Getteröns fågelområde när den nya hamnen byggs. Den är utformad som en naturvall med gångväg och utkiksplatser mot hamnen och fågelområdet.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden har i uppdrag att utöver nedan investeringar se över så att även andra sporter kan inrymmas vid nybyggnation av idrottsbodar för effektivt nyttjande av lokaler.

Ram för mindre investeringar

Ram för mindre verksamhetsinvesteringar som nämnden ansvarar för och fördelar.

Konst på landsbygd

För användning till mindre konstnärliga gestaltningar, speciellt riktat mot serviceorter.

Konstgräsplan och omklädning Väröbacka

Mark är inköpt vid Väröbacka idrottshall för byggnation av en konstgräsplan som samnyttjar faciliteter i idrottshallen. Samverkan sker med förskole- och grundskoleförvaltningen då Väröbackaskolan kommer att byggas ut och få fler elever. Förstudier för skolan och konstgräsplan görs parallellt. Utökning av antal omklädningsrum behövs efter att konstgräsplanen står klar. Planerad genomförandetid 2023–2024.

Konstgräsplan och omklädning Väröbacka, inventarier

Utrustning för skötsel av konstgräsplan samt inventarier i tillbyggda funktioner

Konstgräsplan och omklädning Väröbacka, konstnärlig gestaltning

Konstnärlig gestaltning för konstgräsplan och omklädning Väröbacka.

Omlokalisering Rolfstorps bibliotek

En möjlighet utreds att omlokalisera lokalbiblioteket i Rolfstorps skola till vårdcentralens lokal i centrum med en möjlig samlokalisering med hemtjänstens behov.

Veddige simhall, renovering

Förstudie genomförs som beräknas vara klar tidigt 2022, för att utreda faktiskt renoveringsbehov av Veddige simhall. Beslut kommer att fattas för vidare hantering när kostnad och genomförandetid är redovisad.

Aktivitetspark skate, konstnärlig gestaltning

Medel för gestaltning i ny aktivitetspark för skate. Det finns ett värde att skapa någon form av gestaltning på platsen då denna investering är lite speciell och en har en attraktionskraft för Varberg. Medel finns inte medtagna i förstudien därav separat post.

Konstnärlig gestaltning i Västerport, etapp 1

Medel för konstnärlig gestaltning som tagits fram i exploateringen och hanteras vidare av kultur- och fritidsnämnden åren 2023–2026.

Idrottshallar ny grundskola Håsten

Förskole- och grundskolenämnden planerar för nybyggnation av grundskola på Håsten. För att klara lagkrav på skolidrott krävs minst två fullstora idrottshallar där faciliteter som omklädning, entré, servering, förråd med mera kan effektiviseras och samordnas. Behovsanalys ska påbörjas.

Idrottshall vid Ankarskolan

Kompletterande idrottshall vid Ankarhallen som dockas till omklädningsbyggnaden för att klara skolidrotten i Ankarskolan och föreningars behov av ytterligare träningstider framöver. Genomförande önskvärt åren 2023–2024. Omklädningsbyggnaden, som stod klar 2018, är förberedd för att docka en ytterligare idrottshall med bland annat läktare. Behovsanalys pågår.

Idrottshall ny gymnasieskola

Avser byggnation av ny idrottshall i samband med den kapacitetsökning och förtätning som föreslås.

Idrottshallar ny grundskola område Nordväst

Förskole- och grundskolenämnden planerar för nybyggnation av grundskola i område nordväst åren 2024–2025. För att klara lagkrav på skolidrott krävs en fullstor idrottshall med omklädning.

Reinvestering Veddige IP, konstgräs

Konstgräsplanen byggdes 2009 och gräset beräknades hålla max 10 år. Reinvestering av nytt konstgräs-system behöver göras under 2023. I samband med omläggning görs kompletterande miljöinsatser för att minska spridning av granulat till naturen. Behovsanalys är beslutad av nämnd och uppdraget ligger för närvarande på samhällsutvecklingskontoret för vidare steg enligt fastighetsinvesteringsprocessen.

Reinvestering banbädd, Sjöaremossen

Befintlig banbädd på Sjöaremossen behöver bytas ut genom reinvestering för att säkerställa fortsatt funktionalitet vid anläggande och skötsel av is.

Reinvestering Övre IP, konstgräs och maskinhall

Konstgräsplanerna byggdes 2012 och gräset beräknas hålla max 10 år. Reinvestering av konstgräs-system behöver göras. Genomförande är önskvärt åren 2023–2025. I samband med omläggning görs kompletterande miljöinsatser för att minska spridning av granulat till naturen. Den mindre av konstgräsplanerna byggdes av föreningen på arrenderad mark. Avtalet löper ut under 2022 och anläggningen återlämnas till kommunen. Befintlig maskinhall har ett kraftigt eftersatt underhåll och risk finns att byggnaden måste stängas. Alternativ för ny maskinhall ses över. Behovsanalys är beslutad av nämnd och uppdraget ligger för närvarande på samhällsutvecklingskontoret för vidare steg enligt fastighetsinvesteringsprocessen.

Reinvestering Ankarvallen IP, konstgräs

Konstgräsplanen byggdes 2013 och gräset beräknades hålla max 10 år. Reinvestering av nytt konstgräs-system behöver göras. Genomförandet är önskvärt 2024. I samband med omläggning görs kompletterande miljöinsatser för att minska spridning av granulat till naturen.

Servicenämnden**Inventarier kök och matsalar**

Avser löpande upprustning av utrustning i kök och matsalar.

Intern uthyrning mobiltelefoner och datorer

IT-avdelningen ansvarar för inköp av kommunens samlade behov av mobiltelefoner och datorer, för att sedan hyra ut till förvaltningarna. Till detta krävs löpande investering för inköp av enheter att hyra ut.

Utveckling IT

Projektet avser beredskap för snabba insatser vad gäller IT-investeringar för att täcka nya behov hos förvaltningarna. Nyttjas löpande när behov uppstår.

Utökad infrastruktur laddstolpar

För att nå målet med en fossilfri fordonsflotta 2030 krävs ytterligare investeringar i infrastrukturen gällande laddstolpar för elbilar. Investeringsanslaget används till att tillgodose kommunens verksamheter med utbyggnad av laddstolpar.

Ismaskiner

Inköp av ismaskiner som krävs för drift av kommunens isbanor.

IT-infrastruktur inklusive Sakernas internet

Underhåll och utbyte av befintliga servrar och nätverksutrustning samt utökning i samband med att verksamheten växer. Ett fokusområde i den digitala agendan är Sakernas internet. Begreppet kommer från engelskans Internet of Things (IoT) och är ett samlingsnamn för de tekniker som gör att vardagsföremål som hushållsapparater, maskiner, fordon och byggnader, med inbyggd elektronik och internetuppkoppling, kan styras eller utbyta data över nätet. Det pågår en del mindre projekt i kommunens verksamheter inom Sakernas internet, investeringen ska användas till att löpande stödja denna utveckling.

Verksamhetsutveckling övrig

Generellt investeringsprojekt som har till syfte att säkerställa att serviceförvaltningen utan längre tidsfördröjning kan anpassa verksamheten för att tillgodose kunders krav i samband med utveckling av nya tjänster och önskemål.

Myndighetskrav fastighet

Generellt projekt som har som syfte att tillgodose krav på större åtgärd i fastighet för att uppfylla lagar, förordningar och allmänna råd. Projektet är betydelsefullt för att snabbt kunna tillmötesgå krav på större åtgärd kopplat till fastighet.

Anpassning fastighet

Avsett för mindre anpassningsåtgärder i fastighet. Nyttjas när hyresgäst Anpassningar uppstår från kommunens förvaltningar alternativt från extern hyresgäst.

Reinvestering fastighet (inklusive energieffektivisering fastighet)

Planerat underhåll enligt underhållsplan av kommunens fastigheter samt energieffektiviseringsåtgärder. I projektet ska kommunstyrelsens beslut från 2016 om att bevara delar av kvarteret Renen inrymmas för åren 2023–2024.

Inventarier stadshus C

Inventarier för utökning av kontorsplatser i stadshus C.

Övriga investeringar**Markförvärv**

Investeringsbudgeten för markförvärv används för löpande inköp av mark som i längden ska säkra kommunens markinnehav för framtida planläggning.

Foto: Nathali Greppi

Investeringsplan per bolag

Investeringsplanen visar bolagskoncernens pågående och planerade investeringar, sorterade under respektive bolag.

Investeringsplan per bolag 2022-2026, mnkr

Ansvart bolag/projekt	Utfall 2020	Budget 2021	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Totalt 2022-2026
Projekt (mnkr)									
Varbergs Bostads AB	338,0	437,0	328,0	346,0	357,1	626,4	510,6	315,6	2 155,8
Varberg Energi AB	120,0	200,9	91,1	131,9	161,6	67,3	54,9	57,5	473,2
Varbergs Fastighets AB	39,0	141,1	82,7	125,2	212,6	262,1	87,0	102,5	789,4
Hallands Hamnar Varberg AB	29,0	135,0	24,0	182,0	271,0	334,0	118,0	20,0	925,0
Varberg Vatten AB	139,0	448,0	268,0	370,6	394,7	256,7	138,9	139,4	1 300,4
KONCERNEN TOTALT	665,0	1 362,0	793,8	1 155,7	1 397,0	1 546,5	909,4	635,0	5 643,6

Ansvart bolag/projekt	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Totalt 2021-2026
Hallands Hamnar Varberg AB	24,0	182,0	271,0	334,0	118,0	20,0	949,0
Projekt (mnkr)							
Hamnprojekt	10,0	168,0	251,0	314,0	98,0	0,0	841,0
<i>Varav Skogskaj</i>	4,0	60,0	91,0	47,0	0,0	0,0	202,0
<i>Varav Skogspir</i>	3,0	44,0	71,0	38,0	0,0	0,0	156,0
<i>Varav Järnväg</i>	1,0	25,0	28,0	25,0	0,0	0,0	79,0
<i>Varav Terminalyta</i>	2,0	39,0	61,0	32,0	0,0	0,0	134,0
<i>Varav Övertagande nuvarande farekaj</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	98,0	0,0	98,0
<i>Varav Lager pappersmass</i>	0,0	0,0	0,0	137,0	0,0	0,0	137,0
<i>Varav Kontor, personalutrymme, maskinhall</i>	0,0	0,0	0,0	35,0	0,0	0,0	35,0
Maskiner	14,0	14,0	20,0	20,0	20,0	20,0	108,0
Varberg Vatten AB	267,5	370,6	394,6	256,7	138,9	139,5	1 567,8
Projekt (mnkr)							
Vatten	11,2	4,1	16,9	18,7	6,7	4,4	61,9
Avlopp	26,2	45,7	34,5	50,9	21,5	5,8	184,6
Omvandlingsområden	5,4	30,7	41,9	22,3	0,5	3,0	103,8
Servisledningar	4,4	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	24,4
Exploateringar	12,3	35,9	58,0	83,4	48,8	65,0	303,4
Större projekt	183,9	233,0	211,0	36,6	31,3	31,2	727,0
<i>Varav VÅGA - Nytt vattentorn i Varberg</i>	68,9	98,8	96,8	7,4	0,0	0,0	271,9
<i>Varav Råvattenledning Ragnhild</i>	105,0	83,6	53,5	0,0	0,0	0,0	242,1
Reinvestering ledningsnät	21,4	16,0	27,2	39,8	25,0	25,0	154,4
Återvinning och avfall	2,7	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	8,2

Investeringsplan per bolag 2022-2026, mnkr

Ansvarigt bolag/projekt	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Totalt 2021- 2026
Varbergs Bostads AB	328,4	346,0	357,1	626,4	510,6	315,6	2 484,1
Projekt (mnkr)							
Nyproduktion	274,6	252,9	256,1	525,4	409,6	214,6	1 933,2
Varav Västra Sörse	22,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	22,9
Varav Kv. Åkaren	39,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	39,9
Varav Nya Brunnsberg	182,1	114,8	0,0	0,0	0,0	0,0	296,9
Varav Kattegatsvägen	16,1	112,1	107,1	23,8	0,0	0,0	259,2
Varav Södra Sörse	13,0	13,9	50,7	188,9	188,9	188,9	644,3
Varav Veddige	0,6	12,0	73,3	62,7	0,0	0,0	148,7
Varav Bua Violvägen	0,0	0,0	25,0	250,0	220,0	0,0	495,0
Varav Bua centrum	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	25,0
Renovering och underhåll	52,8	92,1	100,0	100,0	100,0	100,0	544,9
Investeringar maskiner och inventarier	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	6,0
Varberg Energi AB	91,1	131,9	161,6	67,3	54,9	57,5	564,3
Projekt (mnkr)							
Elnät	28,6	32,1	30,1	33,0	21,0	25,0	169,8
Entreprenad	4,5	2,7	2,5	2,7	2,9	3,2	18,5
Gasnät	1,4	0,5	0,2	0,2	0,2	0,2	2,7
IT	24,0	17,0	17,0	15,0	15,0	15,0	103,0
Utveckling och hållbarhet	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	18,0
Tjänster	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	1,8
Fjärrvärme	19,3	13,5	26,8	10,9	10,8	9,1	90,4
Gemensamma anläggningar	5,3	6,0	1,5	2,0	1,5	1,5	17,8
Elproduktion	4,7	48,8	0,2	0,2	0,2	0,2	54,3
Elhandel	0,0	8,0	80,0	0,0	0,0	0,0	88,0
Varbergs Fastighets AB	82,7	125,2	212,6	262,1	87,0	102,5	872,1
Projekt (mnkr)							
Parkering	28,5	13,0	4,2	100,0	22,5	0,0	168,2
Hotel, restaurang, nöje	36,2	31,9	39,3	26,4	0,0	0,0	133,8
Kontor	3,5	21,0	125,0	102,7	22,0	0,0	274,2
Skola	2,0	10,0	7,0	0,0	0,0	0,0	19,0
Underhåll	4,0	17,0	12,5	17,5	17,5	27,5	96,0
Övrigt	8,5	32,3	24,6	15,5	25,0	75,0	180,9

Exploateringar

Kommunens exploateringsverksamhet handlar om att anskaffa, bearbeta och iordningställa mark på platser där människor ska kunna bo och bedriva verksamhet.

I exploateringsbudgeten ingår både områden som ägs av kommunen och områden som ägs av privata exploatörer. Privatägda tomter ingår när kommunen enligt tecknade avtal och mot betalning har tagit fram planer, och i en del fall anlägger vägar och grönytor. Vid en exploatering omvandlas råmark till områden för bostäder eller verksamhet. Det medför investeringar i infrastruktur för såväl VA- och energiförsörjning som allmän plats, det vill säga gator, cykelvägar och grönområden. Den primärkommunala budgeten omfattar enbart investeringar i allmän plats eftersom VA-kollektiv eller energioverföring ägs och sker via bolag.

Intäkter vid exploatering

Om kommunen äger markområdet som exploateras, kommer kvartersmarken att anvisas till byggtreprenör eller säljas som småhustomter. Försäljningen genererar då intäkter till kommunen. Om markområdet istället ägs av privat exploatör kommer denne att sälja kvartersmarken. Allmän plats kan anläggas av kommunen mot ersättning från exploatören, eller anläggas av exploatören enligt kommunala anvisningar. Den exploateringsersättning som kommunen erhåller behandlas som en intäkt i kommunens resultat när anläggningarna är färdigställda.

Både när kommunen äger marken och när en privat exploatör äger marken övergår ofta allmän plats till kommunen och hamn- och gatuförvaltningen för framtida drift och skötsel. Anläggningarna kommer även att generera kapitalkostnader i form av avskrivningar och ränta under sin nyttjandetid.

Budget 2022 – 2026

Exploateringsverksamheten förväntas fortsatt ha en betydande påverkan på den kommunala budgeten. Det råder osäkerhet kring när de olika projekten ger resultatpåverkan. Ett överklagande eller en förändring i efterfrågan kan fördröja genomförandet av ett projekt och framtida försäljningar eller debiteringar med flera

år. Likväl är det viktigt att arbeta med en långsiktig exploateringsplan. Exploateringsplanen för åren 2022 - 2026 är gjord efter de förutsättningar som nu är kända.

De större förändringarna som har skett sedan budget 2021 är att ytterligare områden är påbörjade inom programområdet för Trönningenäs. Arbetet inleds för den första detaljplanen inom programområdet för Östra Träslövsläge och Gamla köpstad. Arbetet fortsätter inom Södra Trönninge. Stora delar av Västerport etapp 1 är förskjutet till 2024. Flera större projekt är avslutade, exempelvis Arboretum etapp 1.

Under åren 2022 – 2026 beräknas kommunal markanvisning och tomtförsäljning inbringa en nettointäkt på drygt 387 mnkr. De enskilt största projekten är Västerport etapp 1 och verksamhetsområde Holmagårde. För Västerport är fördelningen av intäkterna för markanvisning förhållandevis säkra tidsmässigt under förutsättning att detaljplanen vinner laga kraft. Där kommer intäkterna att följa den utbyggnadsordning som är fastställd. För Holmagårde är det mer osäkert eftersom nettoförsäljningen beror på om efterfrågan på verksamhetsmark kommer vara fortsatt hög.

Under planperioden beräknas även kommunen kunna debitera 131 mnkr i exploaterings- och gatukostnadsersättningar. Dessutom beräknas kommunen ta över allmän plats som byggts av extern exploatör till ett värde av 39 mnkr. De enskilt största posterna kommer från områden i Trönningenäs och Trönninge, både när det gäller exploaterings- och gatukostnadsersättning samt övertagande av allmän plats.

De kostnader som kommer att lyftas direkt under planperioden avser främst restvärdesavskrivning på befintlig hamnkaj och inlösen av Södras Magasin i projekt Västerport etapp 2. Kostnaderna uppstår när hamnverksamheten flyttar till den nya Farehamnen och platsen börjar exploateras för bostäder.

Samtidigt medför exploateringsverksamheten under den här tiden att anläggningar i form av allmän plats kommer tillföras till kommunens balansräkning till ett totalt värde av 392 mnkr. Anläggningarna kommer att öka avskrivningarna med knappt 10 mnkr. Skötsel och drift av dessa anläggningar beräknas uppgå till en ökad driftskostnad med nära 11 mnkr. Nya parkeringshus/garage i kvarteret Falkenbäck och i Västerport kommer att öka hyreskostnaderna med cirka 13 mnkr.

Exploateringsplan, 2022–2026, mnkr

	Totalt plan-perioden	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
EFFEKTER PÅ RESULTATRÄKNINGEN						
Nettoförsäljning	387,3	95,2	57,0	121,2	62,3	51,7
Exploateringsersättning	169,9	18,7	24,2	114,9	12,1	0,0
Åtgärder som kostnadsförs/förluster	-32,3	0,0	-0,3	-32,0	0,0	0,0
NETTORESULTATPÅVERKAN	524,9	113,8	80,9	204,0	74,4	51,7
INVESTERINGAR INOM EXPLOATERINGSVERKSAMHETEN	391,5	116,1	18,7	179,9	5,3	71,5

En sammanställning över de projekt som ingår i exploateringsbudgeten finns tillgänglig på ekonomikontoret.

Nämndernas och bolagens förutsättningar

I Varbergs kommunkoncern finns politiskt styrda nämnder samt hel- och delägda bolag som har ansvar för olika verksamhetsområden. Till varje nämnd och bolag finns en förvaltning eller organisation vars arbete bedrivs av tjänstepersoner. Tillsammans ansvarar nämnder och bolag för den samhällsservice som kommunen tillhandahåller sina invånare. I det här kapitlet ges en sammanfattande bild per nämnd och bolag av ansvarsområden, uppdrag, prioriteringar, mål och ekonomiska förutsättningar.

Kommunfullmäktige, valnämnden och kommunens revisorer

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Här sitter 61 folkvalda politiker som fått invånarnas förtroende att bestämma vilka mål och riktlinjer kommunen ska arbeta efter. De fattar beslut om budget, kommunalskatt och avgifter, godkänner årsredovisningen och beslutar om ledamöter i de politiska nämnderna.

Valnämnden

Valnämnden ansvarar för planering och genomförande av val och folkomröstningar. Varje kommun ska enligt vallagen ha en valnämnd.

Kommunens revisorer

Kommunens revisorer kontrollerar att kommunens verksamhet sköts utifrån invånarnas intressen och att skattepengarna förvaltas på ett säkert och effektivt sätt. Varje år gör revisorerna en löpande oberoende granskning av all verksamhet inom kommunstyrelsen och övriga nämnder. Granskning sker på uppdrag av kommunfullmäktige och redovisas delvis genom revisionsberättelsen som ingår i årsredovisningen.

Prioriteringar

- Ökade kostnader i samband med val

Ekonomisk ram

Mnkr	Budget 2021	Budget 2022	Ram 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Driftsbudget	5,4	6,4	6,5	6,5	5,8	5,8

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden är en kommunal tillsynsmyndighet med uppdrag att utöva tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Tillsynen ska tillgodose kommuninvånarnas behov av rättssäkerhet och service samt motverka rättsförluster för barn och vuxna personer som inte själva kan tillvarata sin rätt, förvalta sin egendom eller sörja för sin person.

Varbergs kommun och Falkenbergs kommun har en gemensam överförmyndarnämnd.

Prioriteringar

- Bibehålla kvalitet och fortsätta utveckla verksamheten

Nämndsmål 2020-2023, enligt nämndens mål- och inriktningsdokument:

- Nämndens verksamhet ska präglas av hög tilltro, god service samt goda möjligheter till digital kontakt.

Ekonomisk ram

Mnkr	Budget 2021	Budget 2022	Ram 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Driftsbudget	5,6	5,8	6,0	5,9	5,9	5,9

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen leder och samordnar kommunens angelägenheter och bevakar frågor som kan påverka kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Den har det övergripande ansvaret för att mål och riktlinjer som kommunfullmäktige beslutat om följs.

Kommunstyrelsen har även tillsyn över kommunens övriga nämnder och styrelser. Det är kommunstyrelsen som ser till att kommunen utför de uppgifter som enligt lag är en plikt för kommunen att sköta och uttalar sig i alla frågor som ska beslutas av kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen ansvarar bland annat för att lämna förslag till budget och leder budgetarbetet för hela kommunen. Andra ansvarsområden är ekonomistyrning och redovisning, personalfrågor, övergripande samordning och planering.

Uppdrag

Laddinfrastruktur i Varberg

Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med Varberg Energi-koncernen kartlägga och utreda laddinfrastrukturen i Varberg. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen under 2022.

Översyn resursfördelning

Kommunstyrelsen får i uppdrag att göra en översyn av modellen för ekonomisk resursfördelning till förskole- och grundskolenämnden, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden samt socialnämnden. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen senast den 31 mars 2022.

Hållbar upphandling och giffria miljöer

Kommunstyrelsen får i uppdrag att inarbeta de råd som Hållbarhetsnätverket lämnat kring hållbar upphandling och giffria miljöer. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen under 2022.

Upphandling och inköp

Kommunstyrelsen får i uppdrag att införa kategori-styrt arbetssätt avseende upphandling, med bredare avtalsområden och mer tvärfunktionellt samarbete kring upphandling över förvaltnings- och bolagsgränserna. I uppdraget ingår även att utbilda förvaltningar och bolag i inköps- och upphandlingsfrågor samt att ta fram system och arbetssätt för en utvecklad avtalsuppföljning.

Samarbete och standardisering inom de samhällsbyggande verksamheterna

Kommunstyrelsen får i uppdrag att planera, utreda och efter beslut genomföra förändringar av organisering och processer inom samhällsbyggnadsområdet. Arbetet ska generera minskade nettokostnader för kommunen om 1,5 mnkr årligen från år 2021 och ytterligare 13 mnkr årligen senast år 2024.

Ökade exploateringsintäkter

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda och föreslå åtgärder så att kommunens exploateringsintäkter blir högre än vad som hittills planerats för pågående projekt. Åtgärderna ska generera ökade intäkter för kommunen om 3 mnkr årligen från år 2021 och ytterligare 11 mnkr årligen senast år 2024.

Effektiva kommunala bolag

Kommunstyrelsen får i uppdrag att hantera dels utdelning från bolagen, dels minskat kommunbidrag till Arena Varberg. Kommunstyrelsen får även i uppdrag att teckna lämpliga arrendeaftal och markupplåtelseavtal med kommunens bolag. Sammantaget ska åtgärderna generera en ekonomisk effekt om 19 mnkr årligen från år 2021.

Fortsatt utredningsarbete för omställning och anpassning av verksamheten

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda ytterligare åtgärder för att ställa om och anpassa organisationen. Följande åtgärder ska utredas:

- centralisering och samordning av specialist- och stödfunktioner
- samverkan med andra kommuner
- utveckla och effektivisera investeringsprocessen
- minska sjukfrånvaron
- vakans- och vikarieplanering.

Prioriteringar

- Personal- och kompetensförsörjning
- Resurser för att möta en växande kommun
- Digitaliserad översiktsplan
- Exploateringsingenjör
- Systemtjänster ekonomiområdet
- Näringslivs- och destinationsverksamhet
- För ett ännu bättre företagsklimat i Varberg
- Åkturen
- Färdtjänst
- Ökat friskvårdsbidrag

Nämndsmål 2020-2023, enligt nämndens mål- och inriktningsdokument

- Leda och samordna för måloppfyllelse
- Hållbarhet i fokus
- Ett livskraftigt näringsliv och kommunen som stark destination
- Nyttänkande och utveckling i roll och uppdrag

Ekonomisk ram

Mnkr	Budget 2021	Budget 2022	Ram 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Driftsbudget	165,8	181,9	184,9	187,5	187,0	186,0
Investeringsbudget, inkl stadsutveckling och markförvärv	254,1	115,1	73,1	64,4	48,3	49,5

Förskole- och grundskolenämnden

Förskole- och grundskolenämnden ansvarar för förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola, grundsärskola och fritidshem.

Nämndens förvaltning, förskole- och grundskoleförvaltningen, arbetar bland annat med att leda och samordna strategisk planering, uppföljning och bereda beslutsunderlag inom olika områden. På förvaltningen finns också stöd i form av specialisttjänster, expedition och nämndadministration.

Verksamheternas ansvar är att utbilda barn och elever och stärka deras självförtroende så att de lämnar sin skolgång med de rätta förutsättningarna för att uppnå sina drömmar.

Prioriteringar

- Ökad kunskapsnivå i grundskolan

Nämndsmål 2020–2023, enligt nämndens mål- och inriktningsdokument

- Skola för alla
- Motivation för lärande
- Tillit för förbättring

Ekonomisk ram

Mnkr	Budget 2021	Budget 2022	Ram 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Driftsbudget	1 378,2	1 433,3	1 449,0	1 467,2	1 484,0	1 499,8
Investeringsbudget	61,5	17,6	25,9	10,0	10,0	12,5

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde omfattar skolformerna gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna samt det kommunala aktivitetsansvaret för ungdomar. Nämnden är även verksamhetsansvarig för Campus

Varberg som omfattar yrkeshögskolan, högre utbildning i samarbete med andra lärosäten (högskola/universitet) samt Alexandersoninstitutet. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde omfattar arbetsfrämjande åtgärder och integrationsfrågor som ingår i det kommunala uppdraget.

Nämndsmål 2020–2023, enligt nämndens mål- och inriktningsdokument

- Vi rustar individer för framtiden genom att möjliggöra ett livslångt lärande för alla
- Gemensamma mötesplatser för utbildning och arbetsliv stärker elevers och studenters valkompetens och näringslivets utveckling
- Utbildning och insatser som leder till arbete, studier och goda möjligheter att försörja sig

Ekonomisk ram

Mnkr	Budget 2021	Budget 2022	Ram 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Driftsbudget	344,4	354,2	361,1	371,0	381,8	396,6
Investeringsbudget	14,8	2,8	12,8	7,8	5,8	2,8

Foto: Nathali Greppi

Socialnämnden

Socialnämndens uppdrag är att hjälpa invånare som av olika skäl behöver stöd i sin vardag. Social och ekonomisk trygghet, jämlika villkor och möjlighet att delta aktivt i samhällslivet ska främjas genom omsorg, assistans, rådgivning och andra insatser från nämndens förvaltning, socialförvaltningen.

Socialnämndens verksamhetsområde är mångfacetterat och omfattar bland annat omsorg om äldre, hälso- och sjukvårdsinsatser och insatser till personer med funktionsnedsättning. Dessutom ansvarar nämnden för stöd, rådgivning och andra insatser till barn, ungdomar och vuxna.

Prioriteringar

- Insatser för kvalitetssäkring av verksamheten
- Ökat behov av platser i särskilt boende
- Nya bostäder med särskild service för personer med funktionsnedsättning

Nämndsmål 2020–2023, enligt nämndens mål- och inriktningsdokument

- Insatser ska utformas så att personer med psykisk ohälsa upplever ökad trygghet och meningsfullhet
- Socialnämnden ska bidra till att den psykiska hälsan hos ungdomar/unga vuxna ska stärkas
- Personer som bor på särskilt boende ska uppleva ökad trygghet och nöjdhet med sitt boende.
- Patientsäkerheten och känslan av trygghet ska öka för personer inom kommunal hälso- och sjukvård.
- Socialförvaltningens behov av kompetens och personal ska stärkas och tryggas.

Ekonomisk ram

Mnkr	Budget 2021	Budget 2022	Ram 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Driftsbudget	1 190,5	1 296,7	1 342,9	1 370,5	1 401,1	1 433,8
Investeringsbudget	18,3	8,8	9,3	3,8	3,8	3,8

Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnden ansvarar för stadsbyggnadsfrågorna i Varbergs kommun och är den nämnd som fullgör kommunens skyldigheter enligt plan- och bygglagen, förutom översiktlig planering. Det betyder att nämnden tar beslut om hur kommunens olika markområden ska användas och hur bebyggelse i olika områden ska uppföras, förändras eller bevaras.

Nämndens förvaltning, stadsbyggnadskontoret, arbetar bland annat med detaljplanering, bygglovsfrågor, kontroll och tillsyn enligt plan- och bygglagen, rådgivning kring bebyggelse och gestaltning, mätning och framställning av kartor samt landskaps- och fastighetsinformation. I organisationen ingår också den kommunala lantmäterimyndigheten, som bland annat ansvarar för fastighetsbildning och olika slags förändringar i fastighetsbeståndet. Förvaltningens personal bistår även kommunstyrelsen när det gäller översiktlig planering och andra utredningar av övergripande karaktär.

Prioriteringar

- Resurser för att möta en växande kommun
- Digitalisering av detaljplaner
- Detaljplaner landsbygd
- Detaljplaner/bygglov verksamhetsområden
- Öppna geodata
- System Lantmäteri

Nämndsmål 2020–2023, enligt nämndens mål- och inriktningsdokument

- Alla ska få ett professionellt bemötande, tydliga besked och bästa möjliga vägledning utifrån sina förutsättningar och behov
- Vi ska värna om en god, varierad och hållbar gestaltning genom att tillämpa ett helhetstänkande kring planering och byggande
- I kontakten med näringslivet ska vi vara kreativa, lyhörda och lösningsorienterade
- Vi ska utveckla och underhålla samarbetsformer och teknik som bidrar till ett hållbart stads- och samhällsbyggande
- Vi ska ha ett ledarskap och medarbetarskap som främjar både individens och verksamhetens utveckling

Ekonomisk ram

Mnkr	Budget 2021	Budget 2022	Ram 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Driftsbudget	20,4	26,1	28,9	23,8	22,9	20,9
Investeringsbudget	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden utövar tillsyn inom främst miljöbalkens och livsmedelslagens område. Nämnden har även ansvar för tillsynsvägledning och rådgivning i viss utsträckning inom samma områden. Vidare sker ett aktivt deltagande i kommunens samhällsbyggnadsarbete.

Nämndsmål 2020-2023, enligt nämndens mål- och inriktningsdokument:

- Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska verka för att utveckla tillsyn och samarbete för att skydda vattenområden.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska erbjuda tydlighet och gott bemötande i personliga möten.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska verka för att utveckla digitalisering och kvalitetsarbete.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska erbjuda god och attraktiv arbetsmiljö med målet att erhålla ett gott arbetsresultat.

Ekonomisk ram

Mnkr	Budget 2021	Budget 2022	Ram 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Driftsbudget	11,7	12,0	11,8	11,6	11,4	11,1

Hamn- och gatunämnden

Hamn- och gatunämnden ansvarar för frågor gällande kommunala gator, vägar, parker och grönområden, hamnar samt Varbergs flygplats. I ansvaret ingår utveckling, planering, anläggning och drift.

Nämnden säkerställer att infrastrukturen möjliggör säkra, effektiva och hållbara resor och transporter, bland annat genom utveckling och underhåll av kommunala gator, vägar samt gång- och cykelvägar. Nämnden sköter även övervakning av parkeringsplatser samt fattar myndighetsbeslut inom trafikområdet.

I nämndens ansvar ingår också utveckling, gestaltning och drift av kommunens parker, grönområden, lek- och badplatser, motionsspår och andra offentliga rum. I nämndens uppdrag ingår även ansvar för Varbergs och Träslövsläges hamnar och farleder samt gästverksamhet för båt och husbil.

Prioriteringar

- Bemanning av tillgänglighetsbadet på Getterön
- Förändring hamnverksamhet

Nämndsmål 2020-2023, enligt nämndens mål- och inriktningsdokument:

- Tydligt barnperspektiv i arbetet med utformningen av trygga och inkluderande offentliga miljöer
- Utveckla hållbara offentliga gröna och blå miljöer
- Ökad andel hållbara resor och transporter
- Ökad nöjdhet med service genom kommunikation i en växande kommun
- Attraktiv och kreativ stadsmiljö under stadsutvecklingsprojektets genomförandetid
- Utvecklingsorienterad organisation genom nytänkande, samarbete och hållbarhet

Ekonomisk ram

Mnkr	Budget 2021	Budget 2022	Ram 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Driftsbudget	128,5	144,2	142,4	145,0	143,3	141,3
Investeringsbudget, inkl. hamninvesteringar	114,9	128,4	176,2	71,5	75,7	58,0

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden erbjuder och främjar verksamhet inom kultur- och fritidsområdet. I nämndens ansvar ingår att stödja föreningar med bidrag och information, erbjuda anläggningar att driva verksamhet i och organisera olika aktiviteter, framför allt för barn, unga och personer med funktionsnedsättningar. Till kultur- och fritidsområdet hör bland annat föreningsverksamhet, bibliotek, utställningar, inköp av konst och konstnärlig gestaltning, kulturarrangemang samt kulturskolan och ungdomsgårdar.

Prioriteringar

- Ökat stöd till föreningslivet
- Återstart Kultur och Fritid

Nämndsmål 2020–2023, enligt nämndens mål- och inriktningsdokument:

- Prioritera särskilt utsatta människor och grupper inom alla verksamhetsområden
- Aktiviteter skapas för och av människor i hela kommunen
- Ha digitalisering i fokus både internt och externt

Ekonomisk ram

Mnkr	Budget 2021	Budget 2022	Ram 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Driftsbudget	162,5	166,2	165,1	164,1	163,1	163,0
Investeringsbudget	24,7	14,5	20,1	11,5	4,0	4,0

Servicenämnden

Servicenämndens uppdrag är att leverera interna tjänster som behövs i kommunens verksamhet. På förvaltningen finns cirka 400 anställda som servar alla nämnder med tjänster inom IT, telefoni, kost, städ, fordon och fastighetsskötsel.

Uppdrag Interna tjänster

Servicenämnden får i uppdrag att effektivisera processer och arbetssätt för kommunens interna tjänster, såsom verksamhetsbilar, mediakostnader, administrativa processer samt IT-system och IT-verktyg. Åtgärderna ska generera minskade kostnader för kommunens köpande nämnder med 2,5 mnkr årligen från år 2021 och ytterligare 9,4 mnkr årligen senast år 2024.

Nämndsmål 2020–2023, enligt nämndens mål- och inriktningsdokument:

- I kontakt med servicenämnden ska invånare, besökare och näringsidkare på ett enkelt sätt hitta information och få bästa möjliga bemötande och service
- Servicenämnden ska arbeta aktivt för att minska klimatpåverkan
- Servicenämnden ska ge medarbetarna utvecklingsmöjligheter samt utveckla arbetssätt med stöd av ny teknik
- Servicenämnden ska erbjuda en genomtänkt serviceleverans och vara det självklara valet för sina kunder

Ekonomisk ram

Mnkr	Budget 2021	Budget 2022	Ram 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Driftsbudget	32,5	33,2	32,8	32,4	32,2	32,0
Investeringsbudget	115,1	114,6	122,2	116,8	107,7	109,3

Varbergs Stadshus AB

Varbergs Stadshus AB har i uppdrag att äga och förvalta aktier i Varbergs kommuns bolag.

I koncernen ingår Varberg Energi AB, Varbergs Bostads AB, Varbergs Fastighets AB, Hallands Hamnar Varberg AB, Arena Varberg AB och Varberg Vatten AB.

De kommunala bolagen har till uppgift att erbjuda service och tjänster till invånarna. Bolagen har tillkommit för att tillgodose kommunala behov och utgör därför en del av den kommunala organisationen. Moderbolaget har ingen egen verksamhet utan fungerar endast som ägare till dotterbolagen i syfte att uppnå samordning och effektivisering inom kommunkoncernen.

Ekonomiska riktlinjer och mål enligt ägardirektivet

Bolaget ska med beaktande av koncernbolagens egenart och ekonomiska ställning verka för en sund och effektiv hantering av kommunens tillgångar.

Ekonomi

Mnkr	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Driftsbudget	5,6	4,9	4,1	3,3	2,4	1,6

Varbergs Bostads AB

Varbergs Bostads AB har i uppdrag att främja bostadsförsörjningen i kommunen. Bostadsbolaget ska verka för att det byggs både hyres- och bostadsrätter och bidra till att möta behoven för människor i olika livssituationer.

I uppdraget ingår att ta hänsyn till miljön, ta boendesocialt ansvar och främja kundernas boendekvalitet.

Ekonomi

Mnkr	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Driftsbudget	51,4	56,7	63,7	56,7	50,7	46,1
Investeringsbudget	437,0	346,0	357,1	626,4	510,6	315,6
Avkastning på totalt kapital	3,0%	2,9%	3,1%	2,7%	2,5%	2,5%

Ekonomiska riktlinjer och mål enligt ägardirektivet

Verksamheten ska bedrivas utifrån affärsmässiga och långsiktigt ekonomiskt hållbara principer. Mot bakgrund av den omfattande nyproduktionen bolaget står inför fastställs de ekonomiska målen för perioden 2018–2030 enligt nedan.

- Bolagets soliditet ska som lägst uppgå till 20 procent.
- Bolagets ska som snitt under perioden generera en avkastning på totalt kapital om minst 2 procent.

Varberg Energi AB

Varberg Energi-koncernen består av moderbolaget Varberg Energi AB med verksamheterna elnät, gasnät, fjärrvärme, entreprenad, IT, Inforgi och belysning, samt det helägda dotterbolaget Varberg Energimarknad AB. Dotterbolagets verksamheter är elhandel, gashandel samt elproduktion.

Varberg Energi har i uppdrag att främja god försörjning till sina kunder inom respektive verksamhet. Bolaget ska också bidra till utvecklingen av ett långsiktigt hållbart samhälle.

Uppdrag

Laddinfrastruktur i Varberg

Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med Varberg Energi-koncernen kartlägga och utreda laddinfrastrukturen i Varberg. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen under 2022.

Ekonomiska riktlinjer och mål enligt ägardirektivet

Bolaget ska vara kommunens instrument för en kostnadseffektiv utbyggnad av fjärrvärme, gas, el och alternativa energislag samt datakommunikation med stor tillgänglighet för kommunens invånare.

Verksamheten ska bedrivas utifrån affärsmässiga, etiska och långsiktigt ekonomiskt hållbara principer:

- Bolagets soliditet, ska i genomsnitt uppgå till 30 procent.
- Bolagets resultat, ska i genomsnitt uppgå till minst 50 mnkr per år.

Ekonomi

Mnkr	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Driftsbudget	69,5	73,0	85,0	87,0	84,9	87,0
Investeringsbudget	200,9	131,9	161,6	67,3	54,9	57,5
Soliditet	35%	41,9%	43,2%	46,5%	51,4%	56,1%

Arena Varberg AB

Arena Varbergs uppdrag är att tillhandahålla lokaler och koncept samt arrangera attraktiva arrangemang för kommunen, medborgarna och näringslivet i Varberg.

Ekonomiska riktlinjer och mål enligt ägardirektivet

Verksamheten ska bedrivas utifrån affärsmässiga och långsiktigt ekonomiskt hållbara principer. Bolagets självförsörjningsgrad i förhållande till kostnader i lagd budget, ska över tid, uppgå till minst 45 procent.

Ekonomi

Mnkr	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Driftsbudget	-9,5	-11,8	-10,9	-8,5	-8,1	-7,6
Självförsörjningsgrad	36,6%	42,9%	48,2%	58,0%	60,1%	62,3%

Varbergs Fastighets AB

Varbergs Fastighets AB har i uppdrag att bygga, utveckla och förvalta samhällsnyttiga och attraktiva fastigheter i Varbergs kommun. Bolaget ska också på uppdrag av kommunstyrelsen genomföra projektering och byggnation av kommunala investeringsprojekt.

Bolaget ska dessutom verka för en god parkeringssituation genom att bedriva parkeringshusverksamhet.

Ekonomiska riktlinjer och mål enligt ägardirektivet

Verksamheten ska bedrivas utifrån affärsmässiga och långsiktigt ekonomiskt hållbara principer.

- Bolagets soliditet ska uppgå till lägst 5 procent.
- Bolagets resultat ska uppgå till lägst 3 mkr per år.

Ekonomi

Mnkr	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Driftsbudget	13,0	13,5	17,2	15,7	17,7	18,4
Investeringsbudget	141,1	125,2	212,6	262,1	87,0	102,5
Soliditet	11,5%	10,4%	9,5%	8,4%	8,3%	8,3%

Hallands Hamnar Varberg AB

Hallands Hamnar Varberg AB tillhandahåller hamn-, stuveri- och logistiktjänster och har i uppdrag att utveckla hamnverksamheten i Varbergs kommun.

Tillsammans med Hallands Hamnar Halmstad AB ska bolaget genom det gemensamt ägda bolaget Hallands Hamnar AB också stärka den regionala utvecklingen, verka för ökad kostnadseffektivitet och kundnytta samt utveckla hamnarna till moderna och attraktiva arbetsplatser.

Ekonomiska riktlinjer och mål enligt ägardirektivet

Verksamheten ska bedrivas utifrån affärsmässiga och långsiktigt ekonomiskt hållbara principer.

- Bolagets soliditet bör uppgå till lägst 20 procent.
- Bolagets resultat ska över tiden uppgå till minst 0 mnkr per år.

Ekonomi

Mnkr	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Driftsbudget	14,1	2,2	0,0	-1,9	-3,4	-6,3
Investeringsbudget	135,0	182,2	271,0	334,0	118,0	20,0
Soliditet	60%	25%	13%	8%	22%	22%

Varberg Vatten AB

Varberg Vatten AB har i uppdrag att inom Varbergs kommun äga och hyra de allmänna vatten- och avloppsanläggningarna och att vara huvudman för den allmänna vatten- och avloppsverksamheten, VA. Bolaget ansvarar också för den kommunala avfallshanteringen.

Driften sköts genom bolaget Vatten och Miljö i Väst AB (Vivab) som ägs till hälften av Varberg Vatten AB och till hälften av Falkenbergs Vatten och Renhållnings AB.

Ekonomiska riktlinjer och mål enligt ägardirektivet

Bolaget ska med beaktande den av kommunala självkostnadsprincipen och en god ekonomisk hushållning verka för dess taxefinansierade verksamhet ska finansiera underhåll och erforderliga investeringar.

Ekonomi

Mnkr	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Driftsbudget	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsbudget	447,9	370,6	394,7	256,7	138,9	139,4

Den röda tråden

Bilaga till Budget 2022, Plan 2023–2026

På sidan 12 i budgetdokumentet beskrivs kommunens styrmodell och de fyra strategiska målområden och prioriterade mål som kommunfullmäktige beslutat ska styra arbetet i kommunkoncernen. Kommunens nämnder och bolag har beslutat om egna mål som ska bidra till utveckling och måloppfyllelse inom de strategiska målområdena, nedan redovisas nämndernas mål. Bolagens mål redovisas i respektive affärsplan.

Kommunstyrelsen

- Leda och samordna för måloppfyllelse.

Förskole- och grundskolenämnden

- Skola för alla.
- Motivation för lärande.

Byggnadsnämnden

- Alla ska få ett professionellt bemötande, tydliga besked och bästa möjliga vägledning utifrån sina förutsättningar och behov.

Hamn- och gatunämnden

- Tydligt barnperspektiv i arbetet med utformningen av trygga och inkluderande offentliga miljöer.

Kultur- och fritidsnämnden

- Prioritera särskilt utsatta människor och grupper inom alla verksamhetsområden.

Servicenämnden

- I kontakt med servicenämnden ska invånare, besökare och näringsidkare på ett enkelt sätt hitta information och få bästa möjliga bemötande och service.

Socialnämnden

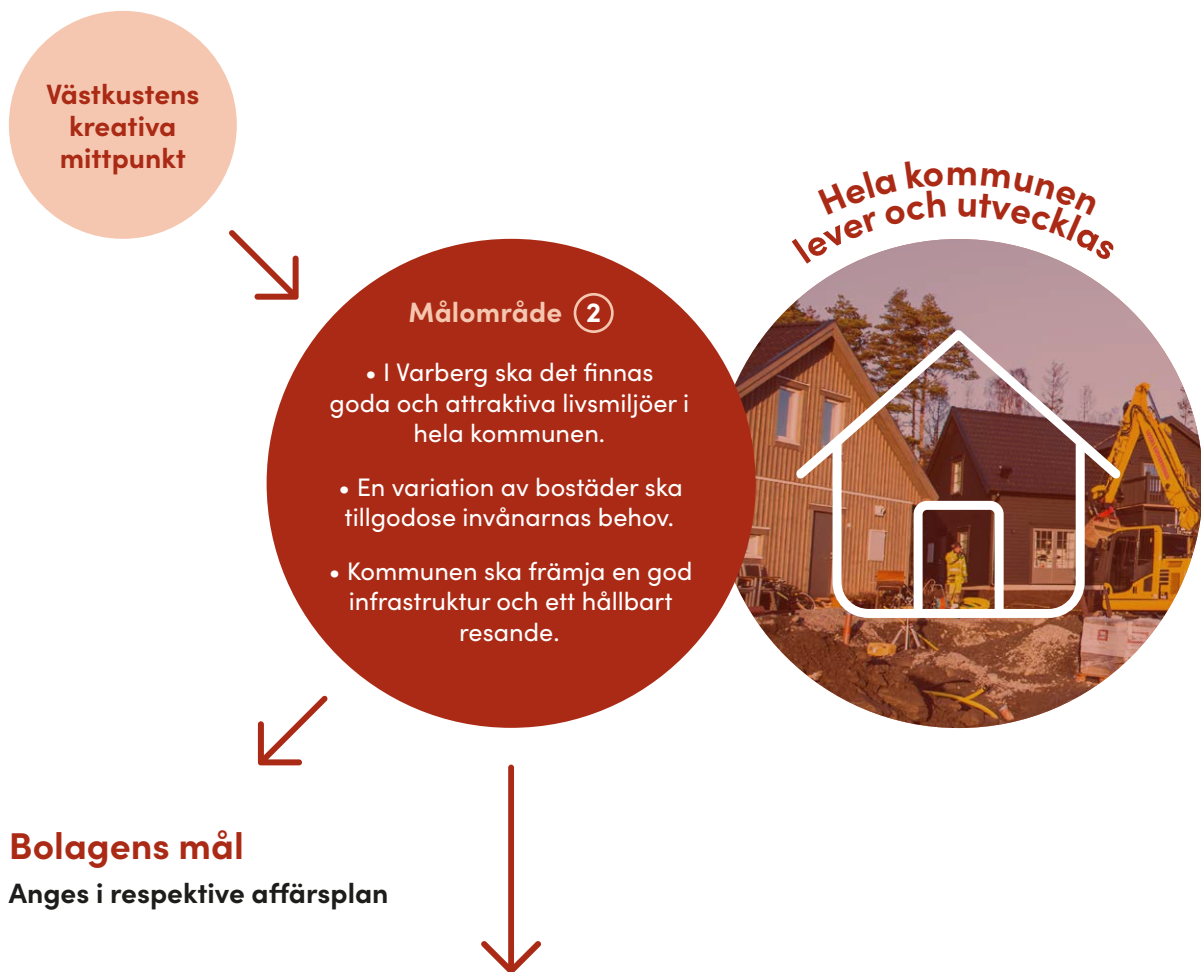
- Insatser ska utformas så att personer med psykisk ohälsa upplever ökad trygghet och meningsfullhet.
- Socialnämnden ska bidra till att den psykiska hälsan hos ungdomar/unga vuxna ska stärkas.
- Personer som bor på särskilt boende ska uppleva ökad trygghet och nöjdhet med sitt boende.
- Patientsäkerheten och känslan av trygghet ska öka för personer inom kommunal hälso- och sjukvård.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

- Vi rustar individer för framtiden genom att möjliggöra ett livslångt lärande för alla.
- Gemensamma mötesplatser för utbildning och arbetsliv stärker elevers och studenters valkompetens och näringslivets utveckling.

Överförmyndarnämnden

- Nämndens verksamhet ska präglas av hög tilltro, god service samt goda möjligheter till digital kontakt.

Kommunstyrelsen

- Leda och samordna för måluppfyllelse.
- Hållbarhet i fokus.

Byggnadsnämnden

- Vi ska värna om en god, varierad och hållbar gestaltning genom att tillämpa ett helhetstänkande kring planering och byggande.

Hamn- och gatunämnden

- Utveckla hållbara offentliga gröna och blå miljöer.
- Ökad andel hållbara resor och transporter.

Kultur- och fritidsnämnden

- Aktiviteter skapas för och av människor i hela kommunen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

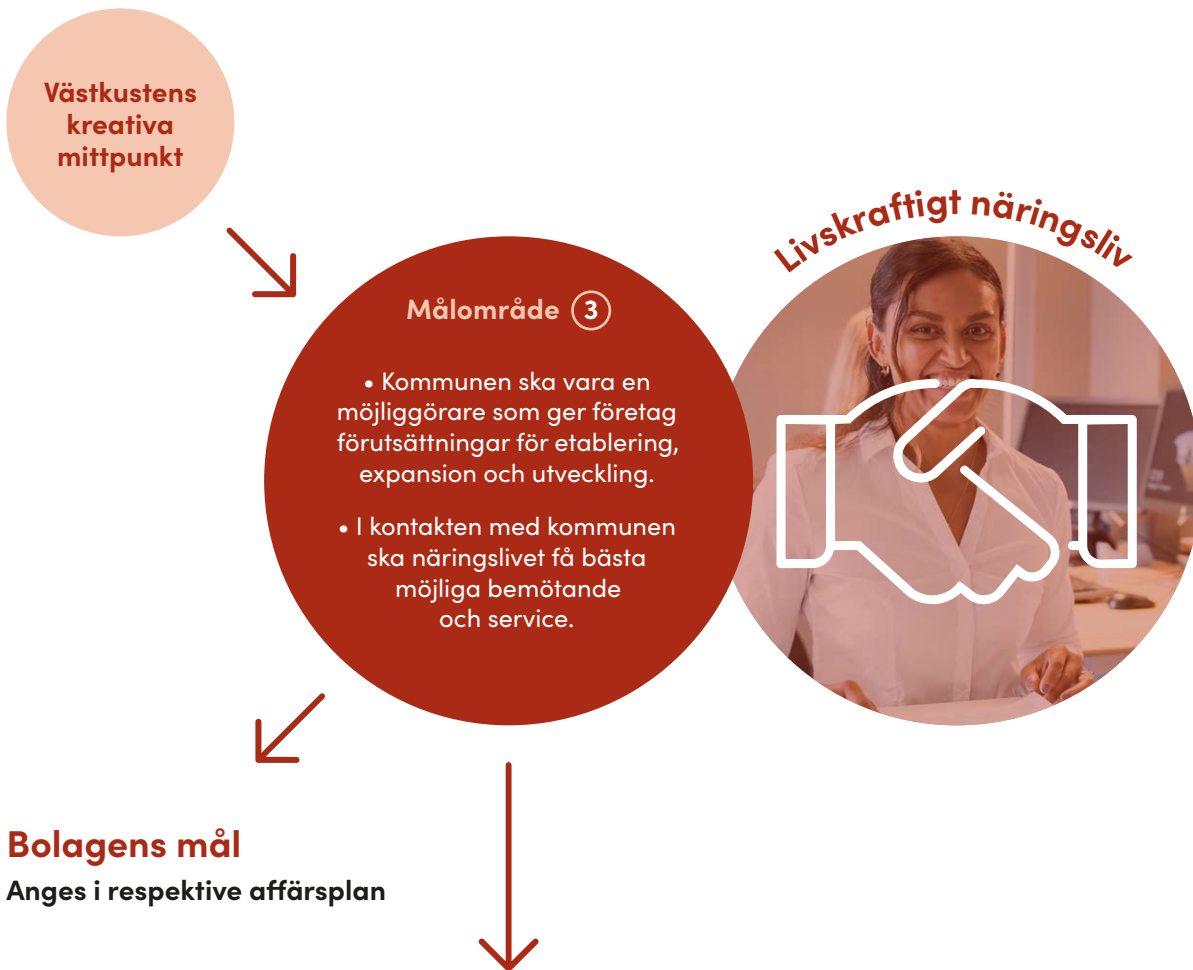
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska verka för att utveckla tillsyn och samarbete för att skydda vattenområden.

Servicenämnden

- Servicenämnden ska arbeta aktivt för att minska klimatpåverkan.

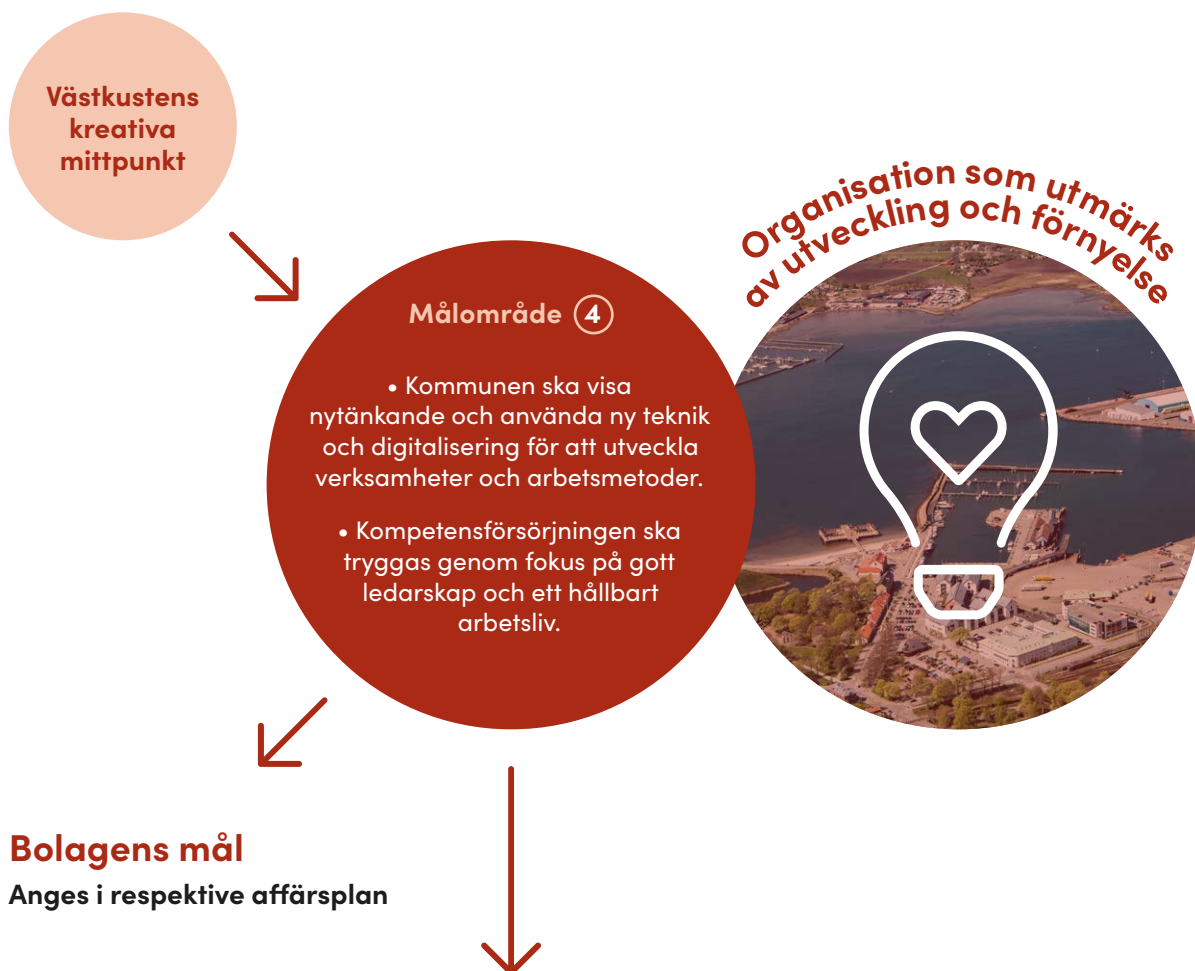
Socialnämnden

- Personer som bor på särskilt boende ska uppleva ökad trygghet och nöjdhet med sitt boende.

Nämndernas mål

Kommunstyrelsen	<ul style="list-style-type: none"> • Leda och samordna för måluppfyllelse. • Ett livskraftigt näringsliv och kommunen som stark destination.
Förskole- och grundskolenämnden	<ul style="list-style-type: none"> • Motivation för lärande.
Byggnadsnämnden	<ul style="list-style-type: none"> • I kontakten med näringslivet ska vi vara kreativa, lyhörda och lösningsorienterade.
Hamn- och gatunämnden	<ul style="list-style-type: none"> • Ökad nöjdhet med service genom kommunikation i en växande kommun. • Attraktiv och kreativ stadsmiljö under stadsutvecklingsprojektets genomförandetid.
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	<ul style="list-style-type: none"> • Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska erbjuda tydlighet och gott bemötande i personliga möten.
Servicenämnden	<ul style="list-style-type: none"> • I kontakt med servicenämnden ska invånare, besökare och näringsidkare på ett enkelt sätt hitta information och få bästa möjliga bemötande och service.
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	<ul style="list-style-type: none"> • Utbildning och insatser som leder till arbete, studier och goda möjligheter att försörja sig. • Gemensamma mötesplatser för utbildning och arbetsliv stärker elevers och studenters valkompetens och näringslivets utveckling.

Nämndernas mål

Kommunstyrelsen

- Leda och samordna för måluppfyllelse.
- Hållbarhet i fokus.
- Nytänkande och utveckling i roll och uppdrag.

Förskole- och grundskolenämnden • Tillit för förbättring.

Byggnadsnämnden

- Vi ska utveckla och underhålla samarbetsformer och teknik som bidrar till ett hållbart stads- och samhällsbyggande.
- Vi ska ha ett ledarskap och medarbetarskap som främjar både individens och verksamhetens utveckling.

Hamn- och gatunämnden

- Utvecklingsorienterad organisation genom nytänkande, samarbete och hållbarhet.

Kultur- och fritidsnämnden

- Ha digitalisering i fokus både internt och externt.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

- Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska verka för att utveckla digitalisering och kvalitetsarbete.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska erbjuda god och attraktiv arbetsmiljö med målet att erhålla ett gott arbetsresultat.

Servicenämnden

- Servicenämnden ska ge medarbetarna utvecklingsmöjligheter samt utveckla arbetssätt med stöd av ny teknik.
- Servicenämnden ska erbjuda en genomtänkt serviceleverans och vara det självklara valet för sina kunder.

Socialnämnden

- Socialförvaltningens behov av kompetens och personal ska stärkas och tryggas.

**VARBERGS
KOMMUN**

Telefon, Varberg direkt: 0340-880 00 | E-post: varbergdirekt@varberg.se | Webbplats: varberg.se
Postadress: Varbergs kommun, 432 80 Varberg | Besöksadress: Varberg direkt, Norra Vallgatan 14